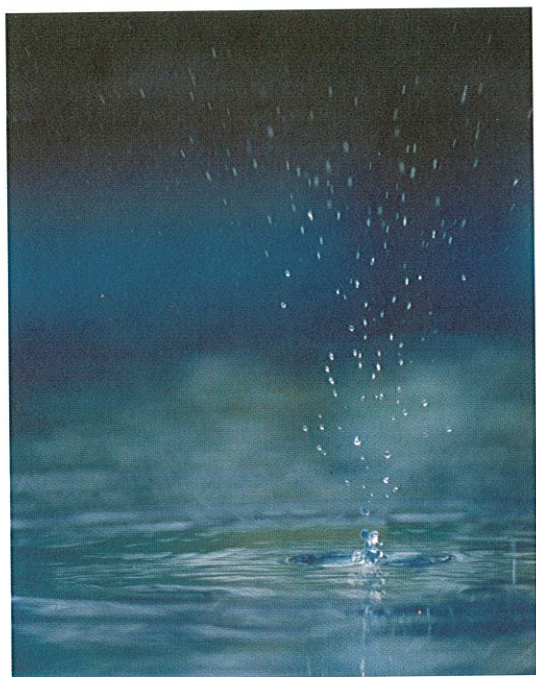

หนังสือทศวรรษ

กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนา
ระบบสถาบันการเงิน

2528 - 2538

สารบัญ

คำนำ	1
สารจากประธานกรรมการ	2
คณะกรรมการจัดการกองทุน ณ 31 ธันวาคม 2538	4
รายชื่ออดีตคณะกรรมการ ที่ปรึกษา	6
รายชื่ออดีตเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ	8
เหตุการณ์ก่อนจัดตั้งกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน	9
วิกฤตการณ์สถาบันการเงินปี 2522	13
วิกฤตการณ์สถาบันการเงินปี 2526	17
มาตรการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินของทางการ	18
โครงการ 4 เมษายน 2527	19
การแก้ไขกฎหมายสถาบันการเงินปี 2528	26
แนวความคิดในการจัดตั้งสถาบันประกันเงินฝาก	29
กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน	34
การจัดตั้ง	34
อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย	38
การบริหารงานและโครงสร้างของกองทุน	39
แหล่งที่มาของเงินกองทุน	42
หลักการและมาตรการในการให้ความช่วยเหลือสถาบันการเงินและผู้ฝากเงิน	46
การดำเนินงานของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน	53
การให้ความช่วยเหลือสถาบันการเงิน	53
ธนาคารพาณิชย์	54
บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์	58

การจำหน่ายหุ้นสถาบันการเงินที่กองทุนถืออยู่	66
การให้ความช่วยเหลือผู้ถือตัวสัญญาใช้เงินในสถาบันการเงิน ที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต	68
การพัฒนาและจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ที่กองทุนรับโอนมา	70
สรุป	72
ลำดับเหตุการณ์สำคัญ	76
ภาคผนวก	88
การแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินในต่างประเทศ	88
การให้ความคุ้มครองผู้ฝากเงินในต่างประเทศ	97
กฎหมาย ประกาศ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับกองทุน	100
พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 พ.ศ. 2528	101
ข้อบังคับกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ว่าด้วยการนำส่งเงินเข้ากองทุน	108
ประกาศกระทรวงการคลังกำหนดให้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบ สถาบันการเงินเป็นสถาบันการเงิน	112
รายชื่อสถาบันการเงินที่นำส่งเงินเข้ากองทุน	113
บรรณานุกรม	116

คำนำ

หนังสือ “หนึ่งทศวรรษ กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน” นี้ ได้จัดทำขึ้นเนื่องในโอกาสครบรอบ 10 ปี ของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนา ระบบสถาบันการเงิน เนื้อหาหลักได้กล่าวถึงความเป็นมาในการจัดตั้งกองทุน มาตรการ ในการให้ความช่วยเหลือสถาบันการเงินและผู้ฝากเงิน รวมถึงการดำเนินงานอื่นๆ ของ กองทุน นอกจากนี้ได้นำข้อมูลเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินและการคุ้มครองผู้ ฝากเงินของต่างประเทศมาแสดงไว้ด้วย ซึ่งคณะผู้จัดทำหนังสือหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็น ประโยชน์และก่อให้เกิดความเข้าใจแก่ผู้สนใจโดยเฉพาะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับภาคสถาบัน การเงินของประเทศ

หนังสือเล่มนี้จัดทำสำเร็จล่วงได้ด้วยดีเนื่องจากความร่วมมือร่วมใจของพนักงาน ในฝ่ายจัดการกองทุน ซึ่งได้รวบรวมข้อมูลต่างๆ เขียนเป็นเนื้อหาโดยมีนายจรุง หนูขวัญ ผู้ช่วยผู้อำนวยการธนาคารแห่งประเทศไทย และนางสาวนภพร เรืองสกุล ผู้จัดการคนแรกของ กองทุนกรุณาให้คำแนะนำและตรวจแก้ไข จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

คณะผู้จัดทำหนังสือ
ฝ่ายจัดการกองทุน
ธนาคารแห่งประเทศไทย
30 ธันวาคม 2538

นายวิจิตร สุพินิจ

ประธานกรรมการ

สารจากประธานกรรมการ

กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนา ระบบสถาบันการเงิน

กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนา ระบบสถาบันการเงิน ได้จัดตั้งขึ้นเมื่อปลายปี 2528 มีหน้าที่โดยตรงในการฟื้นฟูและพัฒนา ระบบสถาบันการเงิน ให้มีความมั่นคง โดยเฉพาะเมื่อเกิดวิกฤตการณ์ร้ายแรงในระบบสถาบันการเงิน ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา กองทุนมีบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหาวิกฤตการณ์ของสถาบันการเงินหลายแห่ง

กล่าวคือ ได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อแก้ไขฐานะและการดำเนินงานของสถาบันการเงินให้ผ่านพ้นวิกฤตการณ์ไปได้ รวมทั้งได้ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ฝากเงินในสถาบันการเงินที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต ทั้งนี้ กองทุนได้พิจารณามาตรการให้ความช่วยเหลือเป็นรายสถาบันตามความจำเป็นและเหมาะสมกับสถานการณ์ในขณะนั้น กล่าวได้ว่าการดำเนินงานของกองทุนที่ผ่านมาประสบความสำเร็จด้วยดี สามารถแก้ไขวิกฤตการณ์ทางการเงินของสถาบันการเงินที่ประสบปัญหาไม่ให้รุนแรงและมีผลกระทบต่อระบบสถาบันการเงินโดยรวม สถาบันการเงินหลายแห่งที่กองทุนเข้าไปฟื้นฟูฐานะมีการดำเนินงานที่มั่นคงขึ้นเป็นลำดับ จนกองทุนสามารถถอนการให้ความช่วยเหลือทางการเงินได้ในที่สุด ทำให้ระบบสถาบันการเงินมีเสถียรภาพตามเจตนารมณ์ในการจัดตั้งกองทุน

อย่างไรก็ดี การดำเนินงานของกองทุนมีอาจจะบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้หากไม่ได้รับความร่วมมือจากภาครัฐและเอกชน อันได้แก่ธนาคารแห่งประเทศไทยและสถาบันการเงินผู้นำส่งเงินเข้ากองทุน โดยธนาคารแห่งประเทศไทยซึ่งนอกจากจะเป็นผู้สนับสนุนทางการเงินแก่กองทุนในยามจำเป็น ยังส่งเงินสมทบเข้ากองทุนตลอดมา นอกจากนี้ยังประสานงานกับกองทุนในการแก้ไขวิกฤตการณ์ของสถาบันการเงินอย่างใกล้ชิด สำหรับสถาบันการเงินผู้มีหน้าที่ตามกฎหมายได้นำส่งเงินเข้ากองทุนทุกปีเช่นกัน เงินส่วนนี้ถือเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญที่สุดของกองทุน

การจัดพิมพ์หนังสือ “หนึ่งทศวรรษ กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนา ระบบสถาบันการเงิน” ขึ้นนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเอกสารที่เผยแพร่บทบาทการดำเนินงานของกองทุนในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะการกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูสถาบันการเงินที่ประสบวิกฤตการณ์ทางการเงิน

กองทุนหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับภาคสถาบันการเงินตลอดจนสาธารณชนโดยทั่วไป อันจะก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และความเชื่อมั่นต่อระบบสถาบันการเงินของประเทศยิ่งๆ ขึ้นไป

(นายวิจิตร สุขินิจ)

ประธานกรรมการ

30 ธันวาคม 2538

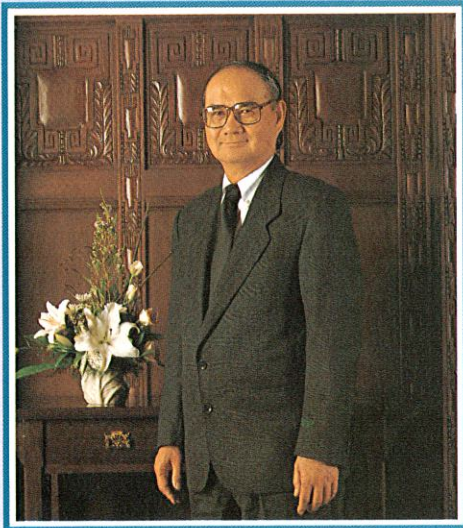

คณะกรรมการจัดการกองทุน

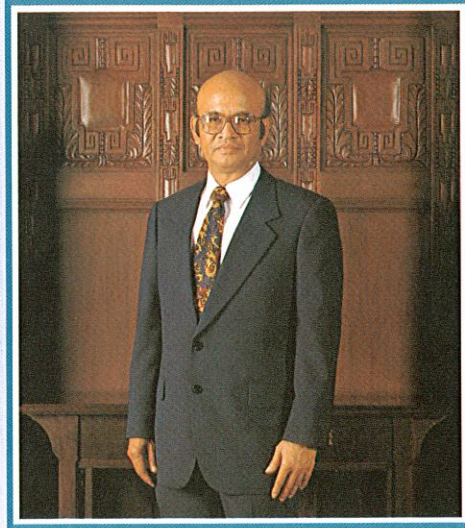
ณ 31 ธันวาคม 2538

นายวิจิตร สุพินิจ
ม.ร.ว. จัตุมงคล ไสณกุล

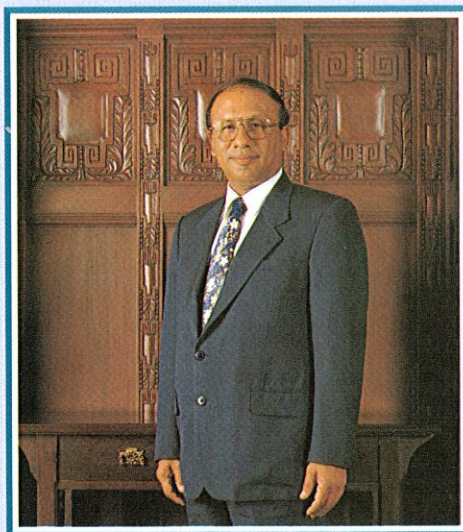
ประธานกรรมการ
รองประธานกรรมการ

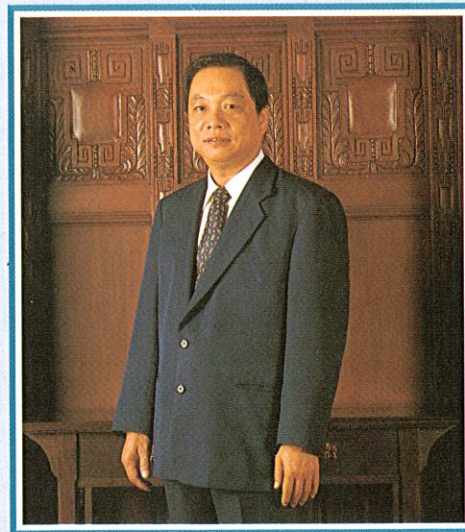
นายสมชัย ฤชุพันธุ์
กรรมการ

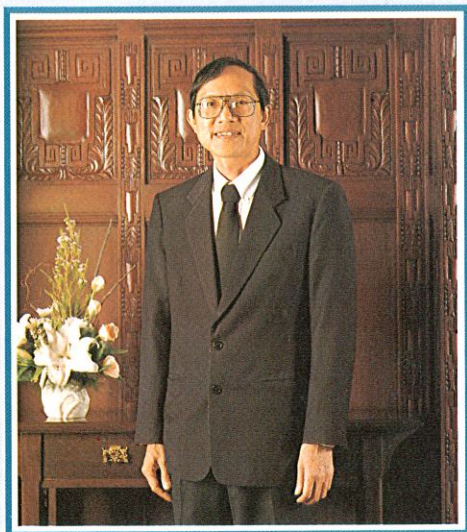
นายคณิต ณ นคร
กรรมการ

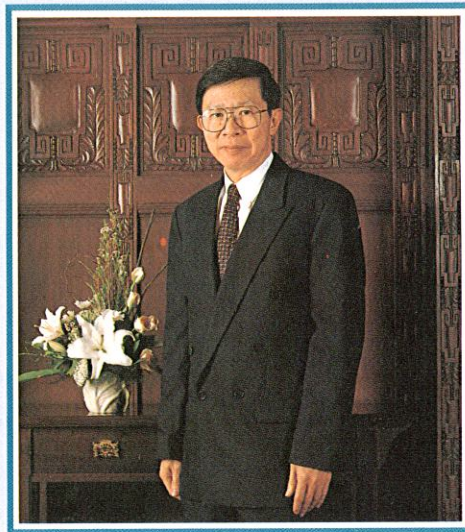
นายอักษราทร จุฬารัตน
กรรมการ

นายปรีดี บุญยัง
กรรมการ

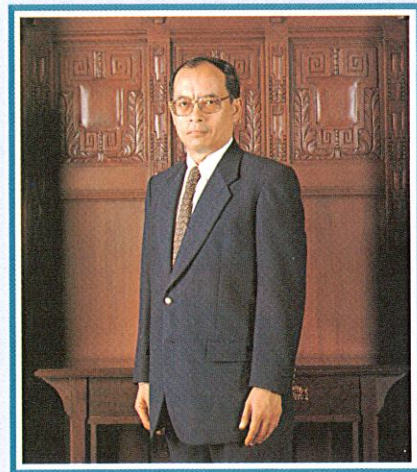
นายชัยวัฒน์ วิบูลย์สวัสดิ์
กรรมการ

นายรัชฎ์ ภูษิตโกโยคัย
กรรมการ

นางสว่างจิตต์ จัยวัฒน์
เลขานุการและผู้จัดการ

นายเชิดชัย ชันธนะภา
ผู้ช่วยเลขานุการ

รายชื่ออดีตคณะกรรมการ ที่ปรึกษา

3 ธันวาคม 2528 - 30 กันยายน 2538

ประธานกรรมการ

1. นายกำจร	สทิตกุล	วันที่	3 ธ.ค. 28	ถึงวันที่	5 มี.ค. 33
2. นายชวลิต	ชนะชานันท์	วันที่	6 มี.ค. 33	ถึงวันที่	30 ก.ย. 33

รองประธานกรรมการ

1. นายพนัส	สิมะเสถียร	วันที่	3 ธ.ค. 28	ถึงวันที่	15 มิ.ย. 35
2. นายบัณฑิต	บุญยะปานะ	วันที่	16 มิ.ย. 35	ถึงวันที่	8 ก.ค. 36
3. นายอรัญ	ธรรมโน	วันที่	20 ก.ค. 36	ถึงวันที่	30 ก.ย. 38

ที่ปรึกษา

1. นายมีชัย	ฤชุพันธุ์	วันที่	8 ม.ค. 29	ถึงวันที่	7 เม.ย. 31
-------------	-----------	--------	-----------	-----------	------------

กรรมการจัดการกองทุน

1. นายบัณฑิต	บุญยะปานะ	วันที่	3 ธ.ค. 28	ถึงวันที่	30 ก.ย. 29
2. นายมนัส	ลีวีระพันธุ์	วันที่	3 ธ.ค. 28	ถึงวันที่	30 ก.ย. 29
		วันที่	27 ก.ค. 35	ถึงวันที่	30 ก.ย. 36
3. นายวัฒนา	รัตนวิจิตร	วันที่	3 ธ.ค. 28	ถึงวันที่	2 ธ.ค. 34
4. นายมาโนช	กาญจนฉายา	วันที่	3 ธ.ค. 28	ถึงวันที่	22 ก.ค. 30
5. นายไพศาล	กুমลย์วิสัย	วันที่	3 ธ.ค. 28	ถึงวันที่	28 มี.ค. 34
6. นายเต็มศักดิ์	กฤษณามระ	วันที่	3 ธ.ค. 28	ถึงวันที่	2 ธ.ค. 31
7. นายภูษงค์	เพ่งศรี	วันที่	1 ต.ค. 29	ถึงวันที่	30 ก.ย. 31
8. นายอรัญ	ธรรมโน	วันที่	1 ต.ค. 29	ถึงวันที่	31 ส.ค. 33
9. นายเมธี	ภมรานนท์	วันที่	1 ต.ค. 31	ถึงวันที่	30 ก.ย. 32
10. คุณหญิงนงเยาว์	ชัยเสรี	วันที่	3 ธ.ค. 31	ถึงวันที่	22 ธ.ค. 37
11. ม.ร.ว. จตุมงคล	โสธนกุล	วันที่	1 พ.ย. 32	ถึงวันที่	7 ก.ค. 35
12. นายเอกกมล	ศิรีวัฒน์	วันที่	25 พ.ค. 33	ถึงวันที่	13 พ.ย. 33
13. นายนิพัทธ์	พุกกะณะสุต	วันที่	1 ก.ย. 33	ถึงวันที่	16 ก.ค. 35
14. นายจรุง	หนูขวัญ	วันที่	14 พ.ย. 33	ถึงวันที่	22 ธ.ค. 37
15. นายโกเมน	ภัทรภริมย์	วันที่	3 ธ.ค. 34	ถึงวันที่	22 ธ.ค. 37
16. นายไมตรี	ตันเต็มทวีพย์	วันที่	3 ธ.ค. 34	ถึงวันที่	22 ธ.ค. 37
17. นายศุภชัย	พิศิษฐวานิช	วันที่	27 ก.ค. 35	ถึงวันที่	18 ต.ค. 35

รายชื่ออดีตเลขานุการและ ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ

24 ธันวาคม 2528 – 3 ตุลาคม 2538

เลขานุการคณะกรรมการ (ผู้จัดการกองทุน)

1. นางสาวนภพร	เรืองสกุล	วันที่	24 ธ.ค. 28	ถึงวันที่	26 พ.ค. 30
2. นายศิริ	การเจริญดี	วันที่	27 พ.ค. 30	ถึงวันที่	30 ก.ย. 31
3. นายเกียรติศักดิ์	มีเจริญ	วันที่	1 ต.ค. 31	ถึงวันที่	28 ก.พ. 34
4. นางสาวอุดมทรัพย์	เดชะกำพูช	วันที่	1 มี.ค. 34	ถึงวันที่	30 ก.ย. 35
5. นางสาวจิดต์	จัยวัฒน์	วันที่	1 ต.ค. 35	ถึงวันที่	30 ก.ย. 36
6. นางอำนวยการ	ลิ้มตระกูล	วันที่	1 ต.ค. 36	ถึงวันที่	30 ก.ย. 37
7. นางเกลียวทอง	เหตระกูล	วันที่	1 พ.ย. 37	ถึงวันที่	3 ต.ค. 38

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ

1. นายวีระยุค	พันธุ์เพชร	วันที่	14 ก.พ. 29	ถึงวันที่	15 ส.ค. 32
2. นางบุญนำ	อุไรรัตน์	วันที่	31 ส.ค. 32	ถึงวันที่	15 ต.ค. 32
3. นายมนต์	สารนิต	วันที่	26 ต.ค. 32	ถึงวันที่	2 พ.ย. 34
4. นายสุทธิพันธุ์	นิมมานเหมินท์	วันที่	25 มี.ค. 35	ถึงวันที่	25 พ.ค. 36

เหตุการณ์ก่อนจัดตั้ง กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนา ระบบสถาบันการเงิน

สถาบันการเงินมีบทบาทสำคัญในการสร้างระบบการเงินของประเทศให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาเศรษฐกิจให้มีความต่อเนื่องจำเป็นต้องอาศัยเงินทุน ยิ่งประเทศสามารถระดมเงินภายในประเทศได้มากเท่าไรยิ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจมากขึ้นเท่านั้น การระดมเงินทุนมี 2 รูปแบบ คือ เงินทุนระยะสั้นและระยะยาว เงินทุนระยะสั้นจะหามาได้จากตลาดเงินซึ่งมีธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนเป็นสถาบันสำคัญในการระดมเงินฝากและให้กู้ยืมเงิน ส่วนแหล่งเงินทุนระยะยาวได้แก่ตลาดทุน ซึ่งดำเนินงานผ่านตลาดหลักทรัพย์หรือตลาดหุ้น ดังนั้นความมั่นคงของสถาบันการเงินจึงเป็นสิ่งจำเป็นในการสร้างความเชื่อถือในระบบการเงินของประเทศ ทั้งในหมู่ประชาชนของประเทศนั้นเองและจากนานาประเทศที่มีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกันอยู่ สำหรับสถาบันการเงินที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อระบบการเงินของประเทศและถือครองสินทรัพย์รวมมากที่สุดของระบบสถาบันการเงิน ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุน ^{1/} ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับของธนาคารแห่งประเทศไทยโดยตรง

1/ ณ สิ้นปี 2537 ธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนมีสินทรัพย์รวมเท่ากับร้อยละ 86.64 ของระบบ

ก่อนที่จะจัดตั้งกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน มีกฎหมายควบคุมธนาคารพาณิชย์ซึ่งเป็นสถาบันการเงินที่เก่าแก่มากตั้งแต่ปี 2481 และได้มีการปรับปรุงแก้ไขตามกาลสมัย ในที่สุดได้มีการตราพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 ขึ้นใช้บังคับ ซึ่งเป็นกฎหมายแม่แบบที่ได้ใช้มาจนถึงปัจจุบัน แม้จะได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงมาแล้ว 3 ครั้ง แต่ก็มิได้มีการยกเลิกกฎหมายฉบับดังกล่าว

ในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สองซึ่งเป็นช่วงแรกของธนาคารพาณิชย์ไทย ทางกรมนโยบายสนับสนุนการจัดตั้งธนาคารพาณิชย์ไทยและการเปิดสาขาเป็นจำนวนมาก และหลังจากประกาศใช้พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 แล้ว จึงได้เริ่มจำกัดการจัดตั้งธนาคารพาณิชย์ของเอกชน ถึงสิ้นปี 2505 มีธนาคารพาณิชย์ไทยเปิดดำเนินการทั้งสิ้น 14 ธนาคาร และสาขารธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ 11 ธนาคาร หลังจากปี 2505 เป็นต้นมา มีธนาคารพาณิชย์ไทยเกิดขึ้นใหม่เพียงแห่งเดียวคือธนาคารเอเชียทรัสต์ จำกัด ซึ่งตั้งขึ้นในปี 2508 ในช่วงก่อนและหลังการใช้กฎหมายดังกล่าวไม่นาน (ระหว่างปี 2502 ถึง 2512) มีธนาคารพาณิชย์ประสบปัญหาทางการเงิน 3 ธนาคาร^{1/} แต่ได้มีการแก้ไขปัญหามาอย่างดี จึงอาจกล่าวได้ว่าในช่วงนั้นระบบธนาคารพาณิชย์มีความมั่นคงพอสมควร

สำหรับสถาบันการเงินที่เป็นบริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ได้เริ่มเปิดดำเนินงานตั้งแต่ปี 2509 สมัยนั้นยังไม่มีกฎหมายรองรับ จึงสามารถประกอบธุรกิจอย่างเสรีโดยไม่มีการควบคุมดูแลของทางการ การดำเนินงานจึงเป็นไปอย่างไม่มีระเบียบแบบแผน จนกระทั่งหลายปีต่อมาได้มีการออกประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม 2515 ว่าด้วยการควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชน กำหนดให้กิจการดังกล่าวต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง บริษัทที่ประกอบธุรกิจอยู่ก่อนแล้วจำนวนทั้งสิ้นรวม 163 บริษัท ต่างก็ได้รับอนุญาตให้เป็นสถาบันการเงินที่ถูกต้องตามกฎหมาย แต่เนื่องจากประกาศคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าวเป็นกฎหมายที่ครอบคลุมถึงกิจการหลายประเภท การควบคุมดูแลกิจการเงินทุน หลักทรัพย์ และเครดิตฟองซิเอร์ในขณะนั้นจึงกระทำได้น

1/ ธนาคารที่ประสบปัญหาทางการเงินได้แก่ 1. ธนาคารเกษตร จำกัด (ปี 2502) 2. ธนาคารมณฑล จำกัด (ปี 2507) 3. ธนาคารไทยพัฒนา จำกัด (ปี 2512 ปัจจุบันคือธนาคารมหานคร จำกัด (มหาชน)) ทั้งนี้ ธนาคารลำดับที่ 1 และ 2 ได้ควบกิจการเข้าด้วยกันในปี 2509 และได้เปลี่ยนชื่อเป็นธนาคารกรุงไทย จำกัด

ขอบเขตที่จำกัดมาก โดยเพียงอาศัยเงื่อนไขในการออกใบอนุญาตเป็นสำคัญ ประกอบกับ มีการจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในปี 2517 ธุรกิจทางด้านเงินทุนและด้าน หลักทรัพย์ จึงมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว และมีหลายบริษัทเข้าไปมีบทบาทสำคัญในการ ซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นผลให้ราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย ในช่วงปี 2519 - 2521 เพิ่มขึ้นสูงกว่าความเป็นจริงอย่างมาก ประกอบ กับในช่วงเวลาเดียวกันนั้น เศรษฐกิจของประเทศไทยได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจาก การที่กลุ่มประเทศโอเปกขึ้นราคาน้ำมันและอัตราดอกเบี้ยทั้งในประเทศและต่างประเทศ สูงขึ้นมาก

การกำกับดูแลสถาบันการเงินประเภทอื่นนอกเหนือจากธนาคารพาณิชย์มีความ ไม่คล่องตัวหลายด้าน เนื่องจากกฎหมายไม่ได้ให้อำนาจธนาคารแห่งประเทศไทยในการ เข้าไปควบคุมการดำเนินงานและการบริหารงานของบริษัทเงินทุนที่ประสบปัญหาเป็น การชั่วคราวเพื่อดูแลรักษาทรัพย์สินของบริษัทเงินทุนนั้นมีให้เสียหายหรือถูกยักย้าย ถ่ายเทออกไป และอาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในระบบสถาบันการเงินได้ นอกจากนี้ พระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยซึ่งใช้ควบคุมการดำเนินธุรกิจหลักทรัพย์ ในขณะนั้นก็ยังไม่มีรัดกุมและไม่ชัดเจน รวมทั้งกฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจหลักทรัพย์ก็ต้อง อาศัยการตีความโดยอิงกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ทางการเงินมีแนวคิดแก้ไข กฎหมายดูแลสถาบันการเงินให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

สถาบันการเงินในประเทศไทย ณ 31 ธันวาคม 2537

ประเภท	จำนวน	จำนวน สาขา	%ต่อสินทรัพย์ ^{1/} รวมทั้งระบบ	หน่วยงานผู้ดูแล	อยู่ภายใต้กฎหมาย
1. ธนาคารพาณิชย์	29 ^{2/}	2,857 ^{3/}	66.73	ธนาคารแห่งประเทศไทย	พ.ร.บ. การธนาคารพาณิชย์
2. บริษัทเงินทุน	91	59	19.91	ธนาคารแห่งประเทศไทย	พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์
3. บริษัทเครดิตฟองซิเอร์	14	-	0.12	ธนาคารแห่งประเทศไทย	พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์
4. บริษัทประกันชีวิต	12	1,166	1.73	กระทรวงพาณิชย์	พ.ร.บ. ประกันชีวิต
5. สหกรณ์ การเกษตร	2,474	-	0.44	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	พ.ร.บ. สหกรณ์
6. สหกรณ์ ออมทรัพย์	1,045	-	2.10	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	พ.ร.บ. สหกรณ์
7. โรงรับจำนำ	373	-	0.25	กระทรวงมหาดไทย	พ.ร.บ. โรงรับจำนำ
8. ธนาคารออมสิน	1	538	3.05	กระทรวงการคลัง	พ.ร.บ. ธนาคารออมสิน
9. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	1	362	2.04	กระทรวงการคลัง	พ.ร.บ. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
10. บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	1	9	1.50	กระทรวงการคลัง	พ.ร.บ. บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
11. ธนาคารอาคารสงเคราะห์	1	32	1.85	กระทรวงการคลัง	พ.ร.บ. ธนาคารอาคารสงเคราะห์
12. บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม	1	1	0.01	กระทรวงอุตสาหกรรมและกระทรวงการคลัง	พ.ร.บ. บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม
13. ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย	1	-	0.27	กระทรวงการคลัง	พ.ร.บ. ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

1/ ณ สิ้นปี 2537 สถาบันการเงินทั้งระบบมีสินทรัพย์รวม 6,031,498 ล้านบาท

2/ ธนาคารพาณิชย์ จำนวน 29 ธนาคาร ประกอบด้วย ธนาคารพาณิชย์ไทย 15 ธนาคาร และธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ 14 ธนาคาร ซึ่งมีสาขาในประเทศไทย

3/ สาขาธนาคารประกอบด้วย ธนาคารพาณิชย์ไทย 2,823 สาขา ธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ 14 สาขา และกิจการวิเทศธนกิจ 20 สำนักงาน

วิกฤตการณ์สถาบันการเงิน

ปี 2522

การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2522 มีผลบังคับใช้ในวันที่ 8 มีนาคม 2522 ทางกรมจัดมุ่งหมายให้ธนาคารพาณิชย์กระจายหุ้นเพื่อมุ่งเน้นให้มีการผูกขาดในกิจการและการใช้สิทธิพลของเจ้าของธนาคารเพื่อประโยชน์ในกลุ่ม โดยกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ที่เปิดใหม่ต้องเป็นบริษัทมหาชน นอกจากนี้ได้แก้ไขข้อกำหนดในพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 ให้ชัดเจนและรัดกุมยิ่งขึ้น ได้แก่ การกำหนดประเภทสินทรัพย์ที่ใช้ดำรงอัตราส่วนเงินสดสำรอง กำหนดประเภทของสินทรัพย์สภาพคล่อง กำหนดให้ดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนกับการรับรองและการรับอาวัล นอกเหนือจากที่กล่าวได้มีการเพิ่มเติมข้อกำหนดเพื่อประโยชน์ด้านนโยบายการเงินโดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปล่อยสินเชื่อในกิจการใดๆ เป็นพิเศษได้

หลังจากนั้นเพียงสองเดือนทางการได้ออกพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. 2522 โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 10 พฤษภาคม 2522 เจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าวเพื่อปรับปรุงกลไกในการควบคุมการดำเนินงานของบริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ และบริษัทเครดิตฟองซิเออร์ ปรับปรุงขอบเขตการดำเนินงานของบริษัททั้งสามประเภทให้สอดคล้องกับนโยบายของทางกรมมากขึ้น เพิ่มอำนาจทางการในการกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการจัดสรรเครดิตของบริษัทเงินทุน เพื่อให้เป็นไปในทิศทางที่อำนวยความสะดวกต่อการพัฒนาประเทศและแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ และกำหนดให้บริษัทเงินทุน หรือบริษัทเครดิตฟองซิเออร์ที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่ต้องเป็นบริษัทมหาชน

ในช่วงระยะใกล้เคียงกับการออกและแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการกำกับดูแลสถาบันการเงินทั้ง 2 ฉบับดังกล่าว ได้เกิดวิกฤตการณ์ทางการเงินขึ้น เริ่มจากบริษัทราชาเงินทุน จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่ประกอบธุรกิจเงินทุนหลักทรัพย์ขนาดใหญ่ได้กู้ยืมเงินแก่บริษัท

ในเครือและลูกค้าเพื่อซื้อหุ้นของบริษัทเอง ราคาหุ้นของบริษัทได้พุ่งสูงขึ้นจากราคาที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท จนถึงหุ้นละ 2,470 บาท ในช่วงกลางเดือนพฤศจิกายน 2521 ความมั่นคงของกิจการจึงขึ้นอยู่กับราคาหุ้นของบริษัทเอง ประกอบกับการบริหารงานไม่มีประสิทธิภาพ จึงส่งผลให้ประชาชนขาดความเชื่อมั่นในบริษัท ต่อมาราคาหุ้นของบริษัทเริ่มลดต่ำลง ระบบการเงินอยู่ในภาวะการเงินตึงตัว บริษัทราชาเงินทุน จำกัด จึงประสบปัญหาขาดสภาพคล่องอย่างรุนแรง และในเดือนเมษายน 2522 บริษัทราชาเงินทุน จำกัด ได้ตกอยู่ในสภาพที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ ในที่สุดรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจึงมีคำสั่งให้ควบคุมเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2522 และแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมบริษัทขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. 2522 ซึ่งมีผลใช้บังคับก่อนวันควบคุมบริษัทเพียงวันเดียว

ในขณะนั้นบริษัทเงินทุนและบริษัทหลักทรัพย์ประมาณ 50 บริษัท ได้ขอให้ทางการช่วยเหลือบริษัทราชาเงินทุน จำกัด เนื่องจากเกรงว่าเหตุการณ์ดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อการทำงานของบริษัทตน ในเรื่องนี้ทางการพิจารณาว่าหากบริษัทราชาเงินทุน จำกัด ต้องเลิกกิจการไปในทันที นอกจากจะมีผลเสียหายโดยตรงต่อประชาชนและสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องแล้ว ยังอาจมีผลกระทบในวงกว้างต่อระบบการเงินและตลาดทุนของประเทศด้วย ในระยะแรกจึงมีนโยบายที่จะช่วยเหลือบริษัทดังกล่าวให้ดำเนินกิจการต่อไปโดยมอบให้ธนาคารกรุงไทย จำกัด รับไปดำเนินการ คณะกรรมการควบคุมบริษัทที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังแต่งตั้งขึ้นจึงจัดให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญผู้ถือหุ้นตามคำร้องขอของผู้ถือหุ้น เพื่อถอดถอนกรรมการบริษัทและพิจารณาแต่งตั้งใหม่ แต่การประชุมถูกขัดขวางจนไม่อาจมีการประชุมได้ ทำให้นโยบายการให้ความช่วยเหลือไม่ประสบผลสำเร็จ ทางการจึงได้เพิกถอนใบอนุญาตและบริษัทเลิกกิจการไปในที่สุด อย่างไรก็ตามการดำเนินการบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ถือตั๋วสัญญาใช้เงิน ทางการได้ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ถือตั๋วสัญญาใช้เงินให้ได้รับชำระคืนเงินต้นร้อยละ 20 ของจำนวนเงินหน้าตั๋วโดยผ่านธนาคารกรุงไทย จำกัด

วิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นนี้ส่งผลกระทบหลายด้าน มีผู้ถือตั๋วสัญญาใช้เงินได้รับความเสียหายหลายพันราย และมีผลกระทบทำให้ประชาชนผู้ฝากเงินเกิดความไม่เชื่อมั่นในการฝากเงินกับบริษัทเงินทุน จึงพากันถอนเงินจากบริษัทเงินทุนเป็นจำนวนมาก จนเป็นผลให้ฐานะของบริษัทเงินทุนหลายแห่งได้รับผลกระทบอย่างหนัก โดยเฉพาะบริษัทที่ไม่มีธนาคารพาณิชย์หนุนหลัง ทางด้านตลาดหลักทรัพย์ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้น กล่าวคือการซื้อขายหุ้นของบริษัทเงินทุนดังกล่าวในตลาดหลักทรัพย์ลดลงอย่างฮวบฮาบ ประชาชนผู้ซื้อ-ขายหุ้นเสียหายอย่างหนัก บริษัทจดทะเบียนและบริษัทรับอนุญาตซึ่งมีหุ้นในตลาดได้รับผลกระทบตามไปด้วยจากการที่ตลาดซบเซาลงอย่างกระทันหัน

ฉบับพิเศษเกี่ยวกับรัฐวิสาหกิจ
สหพันธ์สหกรณ์สหกรณ์
คลังเข้าควบคุมแล้ว
วอนอย่าตื่นนอนเงิน
ธนาคารเอเซียที่สต็อกไม่เต็ม
เจ้า ลูกกระพรวนการคลังเข้าถือหุ้นแล้ว
ไทยแล้ว ธนาคาร
☆ มีฉบับ 2

มติชน วันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2526
ปีที่ 6 ฉบับที่ 2107
คลังออกกฎหมายอาชิตยหน้า
แฉเตรียมปิดถาวรสต์
ธ.ชาติคุมแฉนายทุน

เอนไปเอนญาติ
ราชาเงินทอง
ดัชนีชำระบัญชี-จ่ายคืนแค่ 20%

จากเหตุการณ์นี้มีบริษัทเงินทุนที่ประสบปัญหาฐานะและการดำเนินงานอย่างรุนแรงเนื่องจากวิกฤตการณ์ดังกล่าว จนทางการต้องเข้าช่วยเหลือจำนวน 4 บริษัท^{1/} ทางการได้ขอความร่วมมือจากธนาคารพาณิชย์ให้ความช่วยเหลือด้านการบริหารและเงินทุนเพื่อฟื้นฟูกิจการ และธนาคารแห่งประเทศไทยได้ให้ความช่วยเหลือโดยให้กู้ยืมเงิน อัตราดอกเบี้ยต่ำผ่านธนาคารพาณิชย์ นอกจากนี้ทางการได้ออกมาตรการเพื่อเสริมสภาพคล่องและเสริมสร้างเสถียรภาพให้กับระบบสถาบันการเงิน รวมทั้งเข้าไปฟื้นฟูความมั่นใจของผู้ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งได้แก่การอนุญาตให้บริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ที่ประกอบธุรกิจค้าหลักทรัพย์สามารถเข้าไปปรับสภาพคล่องในตลาดซื้อคืนพันธบัตรได้ การให้เงินช่วยเหลือด้านสภาพคล่องแก่ธุรกิจหลักทรัพย์โดยธนาคารแห่งประเทศไทยรับช่วงซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงินที่ออกโดยบริษัทหลักทรัพย์ที่พึ่งเชื่อถือได้จากธนาคารพาณิชย์ในวงเงินจำนวน 1,000 ล้านบาท อันเป็นการเสริมการดำเนินงานของกองทุนช่วยสภาพคล่องธุรกิจหลักทรัพย์ของสมาคมธนาคารไทย การลดอัตราส่วนเงินที่ลูกค้าต้องนำวางกับบริษัทหลักทรัพย์ในกรณีกู้ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์ (มาร์จิน) เพื่อช่วยให้การซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์กระเตื้องขึ้น การจัดตั้งกองทุนพัฒนาตลาดทุนขึ้นเพื่อเข้าดำเนินการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์เพื่อเพิ่มอุปสงค์ในตลาดหลักทรัพย์และสร้างความมั่นใจแก่ผู้ลงทุนโดยความร่วมมือของธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน และสมาคมธนาคารไทยในวงเงินไม่ต่ำกว่า 1,000 ล้านบาท นอกจากนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยยังให้กู้ยืมแก่ธนาคารกรุงไทย จำกัด ตามโครงการรับซื้อหลักทรัพย์โดยให้สิทธิซื้อคืนในวงเงิน 3,000 ล้านบาท รวมทั้งรับช่วงซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากกิจการเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และพาณิชย์กรรมของบริษัทเงินทุนวงเงิน 2,000 ล้านบาท ในขณะที่เดียวกันธนาคารแห่งประเทศไทยได้ปรับปรุงข้อกำหนดต่างๆ ด้านสถาบันการเงินให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจและการเงินในขณะนั้นด้วย เช่น การปรับปรุงอัตราส่วนการดำรงเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงให้เพิ่มขึ้น การเพิ่มอัตราส่วนการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องและการลดสัดส่วนการให้กู้ยืมแก่ลูกหนี้รายใหญ่ เป็นต้น และเริ่มมีแนวความคิดที่จะจัดตั้งสถาบันประกันเงินฝาก โดยมีการจัดตั้งคณะทำงานขึ้นมาศึกษาและดำเนินการจนถึงขั้นยกร่างพระราชบัญญัติสถาบันประกันเงินฝาก

1/ ได้แก่ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนไทย จำกัด บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์นครนิจ จำกัด บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์แคปปิตอลทรัสต์ จำกัด (ปัจจุบันคือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนชาติ จำกัด (มหาชน)) และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์เงินทุนสากล จำกัด (ปัจจุบันคือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน))

วิกฤตการณ์สถาบันการเงิน ปี 2526

หลังจากเหตุการณ์กรณีบริษัทราชาเงินทุน จำกัด ในปี 2522 ซึ่งถือเป็นวิกฤตการณ์ด้านสถาบันการเงินครั้งแรก และบริษัทราชาเงินทุน จำกัด ถูกเพิกถอนใบอนุญาตไปแล้ว ก่อนปี 2526 มีบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ 2 บริษัท ประสบปัญหารุนแรง คือ บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ธนกิจ จำกัด (ภายหลังเปลี่ยนชื่อเป็นบริษัทเครดิตฟองซิเอร์สินเพิ่มสุข จำกัด) ในปี 2524 และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์เสรีสากลธนกิจ จำกัด ในปี 2525 ซึ่งทางการได้พยายามช่วยเหลืออย่างเต็มที่โดยได้รับความร่วมมือจากภาคเอกชน แต่ผู้บริหารได้หลบหนีไปต่างประเทศ จึงยากต่อการแก้ไขและต้องล้มเลิกบริษัทไปในที่สุด

เหตุการณ์กรณีบริษัทราชาเงินทุน จำกัด ได้ส่งผลกระทบต่อบริษัทเงินทุนหลายบริษัทตามที่กล่าวแล้วข้างต้น ทางการได้จัดการให้ธนาคารพาณิชย์เข้าไปให้ความช่วยเหลือจนสามารถดำเนินการต่อไปได้ส่วนหนึ่งและบางส่วนคาดว่าจะแก้ปัญหาด้วยตัวเองได้ ขณะที่บางรายซ่อนเร้นปกปิดปัญหาไว้โดยหวังที่จะขยายปริมาณธุรกิจให้เกิดรายได้มากขึ้นเมื่อเศรษฐกิจฟื้นตัวหรือเมื่อทางการผ่อนคลายมาตรการทางการเงิน โดยเฉพาะรายที่ผู้บริหารมีเจตนาทุจริตให้กู้ยืมกับพรรคพวกหรือเครือข่ายเป็นจำนวนมาก แต่เมื่อสภาพเศรษฐกิจผันผวน มีการแข่งขันมาก และสภาพคล่องตึงตัวหรือเปลี่ยนแปลงรุนแรง จึงมีบริษัทเงินทุนหลายรายประสบปัญหาและขาดเงินหมุนเวียนที่จะนำมาจ่ายคืนผู้ถือตั๋วสัญญาใช้เงินที่พากันมาไถ่ถอน ในช่วงปลายปี 2526 บริษัทแรกที่ประสบปัญหาไม่มีเงินจ่ายคืนผู้ถือตั๋วสัญญาใช้เงินคือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์พัฒนาเงินทุน จำกัด แม้ว่าในระยะแรกทางการได้ขอความร่วมมือจากธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่เข้าไปดูแลหาทางช่วยเหลือ แต่เนื่องจากมีความเสียหายจำนวนสูงยากที่จะฟื้นฟูทำให้ธนาคารพาณิชย์นั้นขอถอนตัวทางการจึงเพิกถอนใบอนุญาตบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์พัฒนาเงินทุน จำกัด พร้อมกับบริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ในเครือข่ายอีก 2 บริษัท คือ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์บ้านและที่ดินไทย จำกัด (เดิมชื่อบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์เจริญกรุง จำกัด) และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์บ้านและที่ดินไทย จำกัด

มาตรการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินของทางการ

ทางการได้ดำเนินมาตรการต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤตการณ์สถาบันการเงินที่เกิดขึ้นในช่วงปลายปี 2526 ไม่ให้เหตุการณ์ลุกลามออกไปในวงกว้าง ซึ่งจะทำลายความมั่นคงของระบบสถาบันการเงินและอาจทำความเสียหายต่อเศรษฐกิจของประเทศได้ มาตรการที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

(1) ขอความร่วมมือจากสถาบันการเงินด้วยกันไม่ให้เรียกเงินกู้ยืมระหว่างกันคืน และถ้าจำเป็นก็ขอให้กู้ยืมต่อหรือเพิ่มขึ้น ส่วนเงินกู้ยืมจากประชาชนให้จ่ายเงินเมื่อครบกำหนดชำระเท่านั้น

(2) ให้ธนาคารกรุงไทย จำกัด และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์เงินทุนสากล จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทในเครือของธนาคารกรุงไทย จำกัด เป็นสถาบันการเงินหลักในการให้กู้ยืมเงินแก่สถาบันการเงินที่ประสบปัญหา โดยพยายามผ่อนคลายทั้งขั้นตอนและทรัพย์สินที่นำมาวางเป็นหลักประกัน

(3) ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ถือตัวสัญญาใช้เงินของบริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต โดยให้บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์สหธนกิจไทย จำกัด เป็นผู้รับแลกเปลี่ยนตัว ซึ่งตัวที่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์สหธนกิจไทย จำกัด ออกให้ใหม่มีกำหนดชำระภายใน 10 ปี ยกเว้นตัวสัญญาใช้เงินที่มียอดไม่เกิน 50,000 บาท จะได้รับคืนในปีแรก

(4) ตั้งกองทุนเสริมสร้างสภาพคล่องสถาบันการเงินวงเงิน 5,000 ล้านบาท โดยมอบหมายให้ธนาคารกรุงไทย จำกัด เป็นผู้ดำเนินการและธนาคารพาณิชย์ไทยทุกธนาคารเป็นผู้ลงเงินตามสัดส่วนเงินฝากของแต่ละธนาคาร เงินลงเงินจากธนาคารพาณิชย์นี้กองทุนเสริมสร้างสภาพคล่องฯ ต้องจ่ายดอกเบี้ยตามอัตราตลาด และให้กู้แก่บริษัทที่ไม่มีธนาคารพาณิชย์หนุนหลังตามความจำเป็นในอัตราดอกเบี้ยและมีหลักประกันตามปกติ

(5) ออกพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. 2522 พ.ศ. 2526 เพื่อเพิ่มโทษผู้กระทำผิด แก้ไขจุดอ่อน และวางแนวทางใหม่ในการกำกับดูแลสถาบันการเงิน

(6) ดำเนินการเด็ดขาดกับบริษัทที่มีความเสียหายและไม่สามารถแก้ไขได้โดยส่งควบคุมหรือเพิกถอนใบอนุญาต ปรากฏว่ามีการเพิกถอนใบอนุญาตเป็นจำนวนถึง 19 บริษัท ซึ่งมีเงินฝากของประชาชนจำนวน 7,981 ล้านบาท

โครงการ 4 เมษายน 2527

เหตุผลในการจัดตั้งโครงการ

หลังจากที่กระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทยได้ดำเนินมาตรการต่างๆ ดังกล่าวแล้ว สถานการณ์ทั่วไปในตอนต้นปี 2527 ยังไม่ดีขึ้น การไถ่ถอนตั๋วสัญญาใช้เงินยังเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและวิกฤตการณ์ครั้งนี้มีที่ทว่าขยายต่อไปถึงธนาคารพาณิชย์ กระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทยได้พิจารณาเห็นความจำเป็นที่จะต้องหยุดยั้งวิกฤตการณ์นี้มิให้ลุกลามเป็นวงกว้างออกไป รวมทั้งจะต้องเรียกความเชื่อมั่นของประชาชนในระบบสถาบันการเงินกลับคืนมาเพื่อมิให้เกิดอันตรายต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงได้ริเริ่มโครงการหนึ่งขึ้นเพื่อดำเนินการให้บรรลู่วัตถุประสงค์ดังกล่าวเป็นการเสริมกับมาตรการที่ได้ดำเนินการไปแล้ว โดยให้ทางการเข้าไปมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของและรับผิดชอบในการจัดการบริหารสถาบันการเงินเพื่อจะจะสามารถแก้ไขและวางระบบการจัดการให้ถูกต้องโดยฉับพลัน ทั้งนี้มีหลักการว่าการเข้าไปช่วยเหลือของทางการจะต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจของเจ้าของสถาบันการเงิน โดยที่เจ้าของและผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมมือกับทางราชการเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปโดยราบรื่นและเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย เพื่อให้ได้ผลในการเรียกความเชื่อถือของประชาชนกลับคืนมาโดยเร็วที่สุด ในการนี้เจ้าของและผู้เกี่ยวข้องต้องโอนหุ้นบางส่วนให้แก่ทางการ และต้องรับผิดชอบต่อภาระต่างๆ ที่มีอยู่เดิม รวมทั้งต้องให้ความร่วมมือในการดำเนินงานต่อไปด้วยดี ส่วนทางการนั้นจะให้การดูแลรักษาผลประโยชน์ของผู้ถือตั๋วสัญญาใช้เงินโดยสุจริตอย่างเต็มที่เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ประชาชน โดยจะช่วยเหลือเสริมสร้างสภาพคล่องหรือร่วมในการเพิ่มทุนเพื่อเสริมฐานะให้มั่นคงเพียงพอที่จะดำเนินการต่อไปได้โดยราบรื่น เมื่อทางการได้เข้าไปบริหารจนเป็นที่เชื่อถือแก่ประชาชนแล้วสักระยะหนึ่ง หากเจ้าของเดิมให้ความร่วมมือด้วยดีโดยตลอด มีเงินทุนเพียงพอและมีความสามารถในการบริหาร ทางการจะพิจารณาขายคืนบริษัทให้ มิฉะนั้นจะขายหุ้นที่ทางการถืออยู่ให้แก่เอกชน หรือให้รวมกิจการเข้าด้วยกันเพื่อระบบอันดีต่อไป

มาตรการนี้ได้นำเสนอต่อนายกรัฐมนตรี พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ และได้รับความเห็นชอบเมื่อวันที่ 3 เมษายน 2527 และกระทรวงการคลังได้ออกแถลงการณ์เกี่ยวกับเรื่องนี้ในวันที่ 4 เมษายน 2527 จึงเรียกมาตรการนี้ว่า **“โครงการ 4 เมษายน 2527”** ปรากฏว่ามีสถาบันการเงินที่สมัครใจเข้าโครงการ 4 เมษายน 2527 เป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น 25 บริษัท โดยบริษัทแรกเข้าโครงการเมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2527 และบริษัทเข้าโครงการหลังสุดเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2528

หลังจากเริ่มมาตรการ 4 เมษายน 2527 ไม่นานนัก คือในเดือนสิงหาคม 2527 ได้เกิดวิกฤตการณ์ธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งขึ้นคือธนาคารเอเชียทรัสต์ จำกัด ผู้บริหารธนาคารพาณิชย์ดังกล่าวอาศัยจุดอ่อนของกฎหมายดำเนินการดักตวงผลประโยชน์ใส่ตน และพรคพวอย่างขาดความรับผิดชอบ โดยการกู้ยืมเงินมาจากต่างประเทศแล้วไม่ลงบัญชีเรื่องปรากฏขึ้นเมื่อเจ้าหน้าที่ต่างประเทศทวงถามให้ชำระดอกเบี้ย หากธนาคารถูกเจ้าหน้าที่เรียกเงินคืนย่อมจะมีผลกระทบต่อสภาพคล่องอย่างรุนแรง ขณะเดียวกันถ้าธนาคารปิดตัวแล้วไม่ชำระหนี้จะส่งผลกระทบต่อความเชื่อถือต่อธนาคารพาณิชย์อื่นๆ ในประเทศไทยที่ต้องอาศัยการกู้ยืมเงินจากต่างประเทศมาประกอบธุรกิจ ในที่สุดทางการจึงเข้าควบคุมการบริหารงานและเข้าถือหุ้นส่วนใหญ่เพื่อรักษาไว้ซึ่งระบบธนาคารพาณิชย์ วิกฤตการณ์ของธนาคารพาณิชย์ครั้งนั้นกล่าวได้ว่าส่งผลกระทบต่อภาพพจน์และความเชื่อถือของประชาชนและของต่างประเทศต่อระบบธนาคารพาณิชย์ไทยเป็นอย่างมาก ผลจากการแก้ไขปัญหาดังกล่าวทำให้มีธนาคารพาณิชย์เป็นของรัฐเพิ่มขึ้นอีก 1 ธนาคาร นอกเหนือจากธนาคารกรุงไทย จำกัด

นอกจากนี้ในช่วงเวลาดังกล่าวยังมีปัญหาการเงินนอกระบบ เมื่อประชาชนขาดความเชื่อถือสถาบันการเงินในระบบ การลงทุนนอกระบบได้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว มีกรณีแชร์น้ำมัน แชร์ลูกโซ่ เกิดขึ้นหลายรายโดยเสนอผลตอบแทนสูงเป็นเครื่องล่อใจ เจ้ามือแชร์เมื่อรับเงินไปแล้วได้นำเงินนั้นไปฝากไว้ที่ธนาคารพาณิชย์แล้วทยอยเบิกออกมาชำระดอกเบี้ยให้แก่ลูกแชร์ในลักษณะรับรายใหม่มาจ่ายรายเก่า ทางกรมเล็งเห็นว่าประชาชนผู้หลงเชื่อจะได้รับความเสียหายมากจึงได้ออกกฎหมายมาควบคุม โดยออกพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 ในเดือนพฤศจิกายน 2527 ซึ่งทำให้ความเชื่อถือต่อเจ้ามือแชร์เหล่านั้นหมดไป ปรากฏว่าประชาชนที่หลงผิดได้รับความเดือดร้อนจำนวนมากและมีการฟ้องร้องดำเนินคดีกับเจ้ามือแชร์ประมาณ 20 ราย

บริษัทที่เข้าร่วมในโครงการ 4 เมษายน 2527

1. บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์คอมเมอร์เชียลทริสต์ จำกัด 2. บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์สากลเคหะ จำกัด 3. บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ไทยเงินทุน จำกัด 4. บริษัทเครดิตฟองซิเอร์สากลสยาม จำกัด 5. บริษัทเงินทุนไฟแนนซ์เชียลทริสต์ จำกัด 6. บริษัทเงินทุนสกุลไทย จำกัด 7. บริษัทเงินทุนเอราวัณทริสต์ จำกัด 8. บริษัทเงินทุนทรัพย์ทวีทริสต์ จำกัด 9. บริษัทเงินทุนพานิช จำกัด 10. บริษัทเงินทุนไทยเซฟวิงก์ทริสต์ จำกัด 11. บริษัทเงินทุนแหลมทอง จำกัด 12. บริษัทเครดิตฟองซิเอร์เจริญผล จำกัด 13. บริษัทเครดิตฟองซิเอร์เมืองไทยพาณิชย์ จำกัด 14. บริษัทเงินทุนบางกอกเงินทุน จำกัด 15. บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์จักรวาลทริสต์ จำกัด 16. บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ตะวันออกฟายแนนซ์ จำกัด 17. บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กรุงไทย จำกัด 18. บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ส่งเสริมเงินทุนไทย จำกัด 19. บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ธนพัฒน์ จำกัด 20. บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ส่งเสริมออมทรัพย์ไทย จำกัด 21. บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์บูรพา จำกัด 22. บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ไทยรุ่งเรืองทริสต์ จำกัด 23. บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนไทย จำกัด 24. บริษัทเครดิตฟองซิเอร์บ้านและที่ดินปรเมฤทัย จำกัด 25. บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์นครหลวงอินเวสเมนต์ จำกัด	} 1 - 6 ควบกิจการเป็นบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนาพันธ์ จำกัด ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์เอกราช จำกัด (มหาชน) } ถูกเพิกถอนใบอนุญาตเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2534 เปลี่ยนชื่อเป็นบริษัทเงินทุนธนาผา จำกัด } 11 - 13 ควบกิจการเป็นบริษัทเงินทุนสินวัฒนา จำกัด ต่อมา เปลี่ยนชื่อเป็นบริษัทเงินทุน จี ซี เอ็น จำกัด (มหาชน) } เปลี่ยนชื่อเป็นบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์นิธิภัทร จำกัด (มหาชน) } เปลี่ยนชื่อเป็นบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ตะวันออกฟายแนนซ์ (1991) จำกัด (มหาชน) } เปลี่ยนชื่อเป็นบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนทุน จำกัด คืนใบอนุญาตบริษัทหลักทรัพย์เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2537 และเปลี่ยนชื่อเป็นบริษัทเงินทุนวชิระธนทุน จำกัด } เปลี่ยนชื่อเป็นบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนทรัพย์ จำกัด } เปลี่ยนชื่อเป็นบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ปรเมฤทัย จำกัด ต่อมารวมกับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์เอ็มซีซี จำกัด คืนใบอนุญาตประกอบธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2538 } เปลี่ยนชื่อเป็นบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์พรีเมียร์ จำกัด

การดำเนินงานตามมาตรการ

เมื่อทางการรับสถาบันการเงินจำนวน 25 บริษัท เข้ามาในโครงการแล้วได้จัดให้มีเจ้าหน้าที่ของทางการและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเข้าไปบริหารหรือร่วมบริหารกับผู้บริหารเดิม เนื่องจากการบริหารบริษัทเหล่านั้นแต่เดิมมีความหละหลวมและไม่มีความรับผิดชอบของทางการจึงต้องจัดระบบการบริหารงานและการควบคุมภายในเสียใหม่เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ นอกจากนี้เพื่อฟื้นฟูบริษัทเหล่านั้นให้มีฐานะเข้าสู่ความเป็นปกติที่จะดำเนินธุรกิจต่อไปได้ ทางการได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่บริษัทเหล่านั้นด้วยความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังและคณะรัฐมนตรี โดยจัดสรรวงเงินเพื่อช่วยเหลือฟื้นฟูบริษัท โดยผ่านธนาคารกรุงไทย จำกัด ยกเว้นวงเงินให้กู้ยืมดอกเบี้ยต่ำซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้ให้กู้ยืมโดยตรง วงเงินดังกล่าวประกอบด้วย 5 วงเงิน คือ วงเงินเพื่อแก้ไขสภาพคล่อง 3,155 ล้านบาท (หรือวงเงินบัญชี 1) วงเงินเพื่อการเพิ่มทุน 2,400 ล้านบาท วงเงินให้กู้ยืมอัตราดอกเบี้ยต่ำ (Soft Loan) 6,400 ล้านบาท วงเงินรับอวัลต์ตั๋วสัญญาใช้เงิน 3,514 ล้านบาท และวงเงินกู้ยืมเมื่อทวงถาม 4,000 ล้านบาท รวมเป็นวงเงินช่วยเหลือทั้งสิ้น 19,469 ล้านบาท

การเข้าบริหารงานบริษัทในโครงการ 4 เมษายน 2527 ได้ประสบปัญหาหลายประการ กล่าวคือ มีสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เป็นจำนวนสูงซึ่งผู้บริหารเดิมได้ก่อไว้ทำให้บริษัทมีผลขาดทุนอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังมีหนี้เสียที่พบเพิ่มเติมภายหลังการรับบริษัทเข้าโครงการแล้วอีกจำนวนมาก และผู้บริหารเดิมส่วนใหญ่ไม่ยอมนำหลักประกันเข้ามาเพิ่มเติมตามที่ได้ตกลงกันไว้ หนี้ของผู้บริหารเดิมส่วนใหญ่ยังคงมีปัญหาอยู่เพราะผู้บริหารเดิมไม่ยอมชำระ ผู้บริหารของทางการต้องพะวงกับการติดตามเร่งรัดหนี้สินจากกิจการในเครือของผู้บริหารเดิม มีหลายกรณีที่ผู้บริหารเดิมต่อต้านจนไม่อาจทำธุรกิจใหม่ให้รอดหน้าได้เท่าที่ควร และบริษัทเหล่านั้นส่วนใหญ่ขาดแคลนพนักงานระดับบริหารที่มีความรู้และประสบการณ์ นอกจากนี้ยังมีปัญหากับบุคคลที่ผู้บริหารเดิมนำเข้ามาทำงานแต่ไม่อาจเลิกจ้างได้เพราะมีภาระที่จะต้องจ่ายเงินทดแทนให้เป็นจำนวนสูงเมื่อเลิกจ้างตามกฎหมายแรงงาน

อย่างไรก็ดี หลังจากดำเนินโครงการได้ประมาณ 2 ปีเศษ ผลจากทางการได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินในวงเงินช่วยเหลือฟื้นฟูตามที่กล่าวข้างต้น ประกอบกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาสถาบันการเงินและกองทุนได้ช่วยเหลือโดยการซื้อหุ้นเพิ่มทุนโดยตรงโดยไม่ต้องผ่านธนาคารกรุงไทย จำกัด ทำให้บริษัทในโครงการ 4 เมษายน 2527 ได้เงินทุนหมุนเวียนที่ไม่มีดอกเบี้ยไปช่วยเสริมสภาพคล่องเป็นการเพิ่มเงินกองทุนและเสริมธุรกิจให้มีรายได้เข้ามา ประกอบกับเศรษฐกิจเริ่มฟื้นตัวมีกลุ่มธุรกิจใหม่เกิดขึ้น ดังนั้นในระหว่างปี 2529-2530 ปรากฏว่ามีบริษัทที่มีฐานะและผล

การดำเนินงานดีขึ้นจนสามารถโอนกลับคืนให้ผู้บริหารเดิมรับไปบริหารจำนวน 5 บริษัท และมีการควบกิจการกันเอง 2 กลุ่ม ระหว่าง 6 บริษัทกลุ่มหนึ่ง และ 3 บริษัทอีกกลุ่มหนึ่ง ทำให้คงเหลือบริษัทในโครงการจำนวน 13 บริษัท เมื่อทางการเห็นว่าสามารถเรียกความ เชื่อถือจากประชาชนกลับคืนมาแล้ว กระทรวงการคลังจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการแผน งานแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินในโครงการ 4 เมษายน 2527 ขึ้นเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2531 เพื่อดำเนินการขายบริษัทคืนให้แก่เจ้าของเดิมหรือจัดหาเอกชนอื่นมาร่วมลงทุน และรับบริษัทในโครงการไปบริหารในลักษณะที่เชื่อได้ว่า บริษัทจะสามารถประกอบธุรกิจ ไปได้อย่างเป็นปกติและจะไม่ก่อให้เกิดปัญหาอีกในอนาคต ทั้งนี้ได้เปิดโอกาสให้ผู้บริหาร เดิมเป็นลำดับแรกและในลำดับต่อมาได้เชิญชวนเอกชนอื่นผู้สนใจให้ยื่นข้อเสนอร่วมลงทุน ให้พิจารณา ซึ่งได้มีการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการชุดที่กระทรวงการคลังแต่งตั้งดังกล่าว หลายครั้งตามความเหมาะสมทั้งมีการเรียกชื่อแตกต่างกันไป และในช่วงเดือนมีนาคม 2535 ได้ดำเนินการเจรจาหาเอกชนผู้สนใจมารับบริษัทในโครงการไปบริหารได้ 9 บริษัท คงเหลือเพียง 4 บริษัท ซึ่งกระทรวงการคลังได้มอบหมายให้ธนาคารแห่งประเทศไทยและ กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินเป็นผู้ดำเนินงานต่อ ซึ่งสามารถจัด หาเอกชนมารับไปบริหาร 2 บริษัท ในช่วงปี 2536 คือ บริษัทเงินทุนบางกอกเงินทุน จำกัด และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนทุน จำกัด และต่อมาในปี 2538 กองทุนได้เปิด ประกวตราขายหุ้น 2 บริษัทสุดท้าย คือ บริษัทเงินทุนทรัพย์ทวีทรัสต์ จำกัด และ บริษัทเงินทุนเอราวัณทรัสต์ จำกัด ซึ่งปัจจุบันกองทุนอยู่ระหว่างเจรจาจัดทำสัญญา กับ เอกชนผู้ประมูลซื้อกิจการบริษัทดังกล่าว

การแก้ไขกฎหมายสถาบันการเงิน ปี 2528

นอกจากการแก้ไขปัญหามาตรการโครงการ 4 เมษายน 2527 ดังกล่าวแล้ว ในปี 2528 ทางกรได้ตราพระราชกำหนดเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ 3 ฉบับ คือ พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. 2522 และพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 โดยได้ชี้แจงถึงเหตุผลความจำเป็นไว้ว่า “ทางการเห็นว่จากเหตุการณ์และวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้น ทางกรมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินในระบบทั้งหมดให้รัดกุมยิ่งขึ้น โดยมุ่งประโยชน์สุขของประชาชนส่วนใหญ่เป็นหลักสำคัญและเพื่อสร้างความมั่นคงให้เกิดแก่ระบบสถาบันการเงินอันเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ อนึ่ง เมื่อทางการได้วิเคราะห์และศึกษาสาเหตุแห่งวิกฤตการณ์ต่างๆ พบว่า สาเหตุที่สำคัญคือ มีการบริหารงานไม่ดี การควบคุมภายในหย่อนยาน ระบบบัญชีและการสอบบัญชีขาดประสิทธิภาพ ผู้บริหารขาดความรู้ความสามารถมีการอาศัยตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ รวมทั้งกระทำการทุจริตต่างๆ นานา เมื่อมีปัญหาที่ยักยักย้ายถ่ายเททรัพย์สินและหลบหนีออกนอกประเทศ ขณะเดียวกันการกำกับดูแลของทางการเองก็ยังไม่เต็มที่เนื่องจากขาดเครื่องมือที่สำคัญ คือ กฎหมายที่ให้อำนาจอย่างเพียงพอที่จะใช้ป้องกันและแก้ปัญหาตามขั้นตอนที่วิกฤตการณ์เกิดขึ้น และจากประสบการณ์ที่ผ่านมา การฟื้นฟูและพัฒนา ระบบสถาบันการเงินนั้นจำเป็นต้องมีองค์กรที่ชัดเจนทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือในทางการเงินอีกด้วย”

การแก้ไขพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ ได้มีการเพิ่มเติมมาตรการที่สำคัญอันได้แก่ มาตรการเพื่อป้องกันความเสียหายโดยให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจสั่งการให้ธนาคารพาณิชย์แก้ไขการกระทำที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์ของประชาชน กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์กั้นเงินสำรองสำหรับสินทรัพย์ที่สงสัยว่าจะไม่มี

NEW FINANCE, SECURITIES AND CREDIT FINANCIAL ACT

FINANCE MINISTER

M. O. KRAEWEE.

BANGKOK WORLD 19 ธันวาคม พ.ศ. 2526

ราคา ตลอดจนมีอำนาจสั่งให้ลดทุนหรือเพิ่มทุน หรือสั่งให้เปลี่ยนผู้บริหารได้ และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจสั่งให้ธนาคารพาณิชย์ระงับการดำเนินกิจการ เป็นการชั่วคราวได้

นอกจากนี้ได้เพิ่มมาตรการในทางบัญชีบางประการ โดยกำหนดให้ผู้สอบบัญชีของธนาคารพาณิชย์ต้องได้รับความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทย ให้เจ้าหน้าที่ของทางการร้องทุกข์กล่าวโทษให้ดำเนินคดีกับผู้บริหารที่ทุจริตแทนประชาชนผู้เสียหาย รวมทั้งเพิ่มมาตรการป้องกันการยักยอกถ่ายเททรัพย์สิน และสามารถสั่งห้ามผู้กระทำความผิดไม่ให้หลบหนีออกนอกประเทศด้วย

ส่วนการแก้ไขพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรการบางประการให้รัดกุมทัดเทียมกับการแก้ไขพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ โดยเพิ่มอำนาจให้แก่ทางการและป้องกันไม่ให้ผู้กระทำความผิดหลบหนีออกนอกประเทศ นอกจากนี้ยังได้เพิ่มเติมข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินการของธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์โดยเฉพาะให้เหมาะสมยิ่งขึ้นด้วย เช่น การกำหนดระยะเวลาขั้นต่ำในการกู้ยืมเงินจากประชาชนของบริษัทเครดิตฟองซิเอร์จากเดิมที่กำหนดไว้ยาวนานถึง 3 ปี เป็นไม่ต่ำกว่า 1 ปี เป็นต้น

พระราชบัญญัติที่ได้รับการแก้ไขเพิ่มเติมอีกฉบับหนึ่ง คือ พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย โดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้เพิ่มเติมหมวดกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินขึ้นอีก 1 หมวดคือหมวด 5 ทวิ การเพิ่มหมวดนี้มีจุดประสงค์เพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถดำเนินมาตรการให้ความช่วยเหลือในทางการเงินเพื่อฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพโดยเฉพาะเมื่อมีวิกฤตการณ์ร้ายแรงเกิดขึ้นในระบบสถาบันการเงิน

๕ แนวความคิดในการจัดตั้งสถาบัน ประกันเงินฝาก

แนวความคิดในการจัดตั้งสถาบันประกันเงินฝากเริ่มจากการเกิดวิกฤตการณ์ทางการเงินที่ส่งผลให้สถาบันการเงินบางแห่งต้องล้มเลิกกิจการ ผู้ฝากเงินตื่นตระหนกและหมดศรัทธาในระบบสถาบันการเงินพากันถอนเงินอย่างต่อเนื่อง ก่อให้เกิดผลกระทบเป็นลูกโซ่จากสถาบันการเงินแห่งหนึ่งไปสู่สถาบันการเงินอีกแห่งหนึ่ง การจัดตั้งสถาบันประกันเงินฝากโดยภาครัฐจะช่วยฟื้นฟูความเชื่อถือของประชาชนที่มีต่อระบบสถาบันการเงิน โดยรับประกันว่าจะจ่ายเงินที่ผู้ฝากเงินฝากไว้กับสถาบันการเงินที่ประสบปัญหาและล้มเลิกกิจการไป

หลังจากวิกฤตการณ์การเงินปี 2522 ได้มีการศึกษาและเสนอแนวความคิดในการจัดตั้งสถาบันประกันเงินฝาก และมีการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดตั้งจนถึงขั้นยกร่างพระราชบัญญัติสถาบันประกันเงินฝาก ร่างพระราชบัญญัตินี้กล่าวระบุเจตนารมณ์ไว้ 2 ประการ คือ เพื่อประกันเงินฝากของประชาชนในสถาบันการเงินและเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงและเสถียรภาพของระบบสถาบันการเงิน

สถาบันประกันเงินฝากตามร่างพระราชบัญญัตินี้จะจัดตั้งขึ้นเป็นสถาบันอิสระทำหน้าที่รับประกันเงินฝาก มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นประธานคณะกรรมการบริหาร ในระยะเริ่มแรกสถาบันนี้จะประกันเฉพาะเงินฝากกับบริษัทเงินทุนก่อน โดยประกันเงินฝากจำนวนไม่เกินหนึ่งแสนบาทสำหรับผู้ฝากแต่ละราย สำหรับทุนเริ่มแรกธนาคารแห่งประเทศไทยจะให้การสนับสนุนเป็นจำนวน 500 ล้านบาท ตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกากำหนดกิจการธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485

ในครั้งนั้นได้ดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติสถาบันประกันเงินฝากเสร็จเรียบร้อยแล้วที่จะเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรในปี 2523 แต่ได้มีการนำเสนอ อย่างไรก็ดีในปี 2524 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ต่อรัฐสภาเป็นเรื่องเร่งด่วน แต่ด้วยเหตุผลบางประการได้มีผู้ขอให้เปลี่ยนวาระการประชุมนี้อยู่หลายคราจนในที่สุดสภาปิดสมัยประชุม

ในปี 2528 รัฐบาลได้ตราพระราชกำหนด 3 ฉบับ เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. 2522 และพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับที่สามนี้ ได้เพิ่มหมวดกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน และเริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 27 พฤศจิกายน 2528

ในปี 2534 แนวความคิดในการจัดตั้งสถาบันประกันเงินฝากได้ถูกนำเสนอพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (นายสุธี สิงห์เสน่ห์) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นชุดหนึ่งชื่อคณะกรรมการพัฒนาสถาบันประกันเงินฝากเพื่อพิจารณาข้อดีข้อเสียของการมีการประกันเงินฝาก กำหนดระบบการประกันเงินฝากและพิจารณาข้อกำหนดและความสัมพันธ์กับกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน โดยมีนายวีรพงษ์ รามางกูร ซึ่งในขณะนั้นดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ ม.ร.ว. จิตุมงคล โสณกุล เป็นรองประธานกรรมการและผู้ที่เกี่ยวข้องจากภาครัฐและเอกชนอีก 7 ท่าน เป็นกรรมการ ได้แก่ ผู้อำนวยการกองนโยบายการเงินและสถาบันการเงิน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย ประธานสมาคมธนาคารไทย ผู้แทนสมาคมบริษัทเงินทุน ผู้แทนสมาคมประกันชีวิต ผู้อำนวยการธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้อำนวยการกองธนาคาร กรมบัญชีกลาง เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

หลักการสำคัญของการพิจารณาจัดตั้งสถาบันประกันเงินฝากในครั้งนี้อาศัยหลักการสำคัญแก่ผู้ฝากเงินว่าการนำเงินไปฝากไว้กับสถาบันการเงินที่ร่วมอยู่ในโครงการประกันเงินฝาก แม้ว่าสถาบันการเงินนั้นจะประสบกับภาวะวิกฤติ ผู้ฝากเงินโดยเฉพาะผู้ฝากรายย่อยจะได้รับเงินคืนเสมอ โดยสถาบันประกันเงินฝากจะสามารถหารายได้มาเองไม่ต้องพึ่งพางบประมาณแผ่นดิน คณะกรรมการพัฒนาสถาบันประกันเงินฝากได้เสนอความเห็นให้ปรับโครงสร้างของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินตั้งเป็นสถาบันประกันเงินฝากด้วยเหตุผลว่า แม้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ จะทำหน้าที่ช่วยเหลือด้านการเงินแก่สถาบันการเงินที่มีปัญหาได้เป็นอย่างดี แต่ยังมีข้อจำกัดอยู่มากโดยเฉพาะในส่วนของการประกันเงินฝาก นอกจากนี้ในอนาคตระบบการเงินที่มีแนวโน้มเปิดเสรีมากขึ้นจะทำให้สถาบันการเงินต่างๆ มีการแข่งขันสูงขึ้นทั้งจากสถาบันการเงินในประเทศและจากสถาบันการเงินต่างประเทศ จึงมีความจำเป็นจะต้องมีองค์กรที่มีความคล่องตัวมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเพื่อทำหน้าที่คุ้มครองผู้ฝากเงินและเสริมสร้างความเชื่อมั่นของผู้ออมในการฝากเงินไว้กับสถาบันการเงิน รวมทั้งเสริมสร้างความมั่นคงและเสถียรภาพของระบบสถาบันการเงินในระยะยาว ซึ่งการจัดตั้งองค์กรขึ้นใหม่เป็นนิติบุคคลแยกตัวออก

จากธนาคารแห่งประเทศไทยจะทำให้การคุ้มครองผู้ฝากเงินและการช่วยเหลือสถาบันการเงินทำได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และเป็นการช่วยลดภาระของธนาคารแห่งประเทศไทยได้บางส่วน ทำให้ธนาคารสามารถดำเนินนโยบายการเงินได้คล่องตัวขึ้นในการรักษาเสถียรภาพทางการเงินของประเทศ

สำหรับการพิจารณาร่างกฎหมายเตรียมการจัดตั้งสถาบันดังกล่าวโดยใช้ชื่อว่า พระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองผู้ฝากเงินแห่งประเทศไทย คณะกรรมการได้ใช้ร่างพระราชบัญญัติสถาบันประกันเงินฝากที่รัฐบาลได้เคยเสนอสภาผู้แทนราษฎร เมื่อ พ.ศ. 2524 เป็นแนวทางในการพิจารณา แต่ขยายขอบเขตอำนาจและหน้าที่ของสถาบันให้กว้างขวางขึ้น โดยให้สถาบันมีอำนาจหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวกับการประกันเงินฝากรวมทั้งการแก้ไขและฟื้นฟูสถาบันการเงิน นอกจากนี้ยังให้มีอำนาจเข้าตรวจสอบสถาบันสมาชิกและการขอให้สมาชิกจัดส่งรายงานฐานะการเงิน เพื่อให้การกำกับและควบคุมสมาชิกทำได้รัดกุมยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม โดยหลักการแล้วสถาบันจะทำหน้าที่เสริมการกำกับและตรวจสอบของหน่วยงานเดิมที่ทำหน้าที่นี้อยู่แล้วเท่านั้น โดยจะประสานงานอย่างใกล้ชิดกับธนาคารแห่งประเทศไทยหรือหน่วยงานอื่นของทางการเพื่อไม่ให้เป็นการละและสร้างความยุ่งยากแก่สถาบันการเงินมากเกินไป

อย่างไรก็ดี ร่างพระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองผู้ฝากเงินแห่งประเทศไทยซึ่งได้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการพัฒนาสถาบันประกันเงินฝากดังกล่าวนี้มิได้มีการดำเนินการตามขั้นตอนการออกกฎหมายหลังจากที่ได้เสนอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังพิจารณา ดังนั้น ในการให้ความช่วยเหลือสถาบันการเงินที่ประสบปัญหาจนถึงปัจจุบันจึงเป็นงานของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาสถาบันการเงิน

กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและ พัฒนาระบบสถาบันการเงิน

การจัดตั้ง

กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินจัดตั้งขึ้นโดยการออกพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 พ.ศ. 2528 เพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถดำเนินมาตรการให้ความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินให้มีความมั่นคงและเสถียรภาพ โดยเฉพาะเมื่อมีวิกฤตการณ์ร้ายแรงเกิดขึ้นในระบบสถาบันการเงิน พระราชกำหนดดังกล่าวมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 27 พฤศจิกายน 2528 หลังจากนั้น ในวันที่ 3 ธันวาคม 2528 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้ประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการกองทุนชุดแรก และต่อมาในวันที่ 25 ธันวาคม 2528 และวันที่ 30 มกราคม 2529 จึงได้มีการแต่งตั้งผู้จัดการกองทุนและจัดตั้งฝ่ายจัดการกองทุนขึ้น โดยแรกเริ่มมีพนักงาน จำนวน 17 คน (ปัจจุบันมีจำนวน 43 คน) และได้ใช้ชื่อภาษาอังกฤษของกองทุนว่า Rehabilitation and Development Fund for Financial Institutions ต่อมาในเดือนมีนาคม 2529 จึงได้เปลี่ยนเป็น Financial Institutions Development Fund

แนวความคิดในการจัดตั้งกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินในธนาคารแห่งประเทศไทยมีลำดับความเป็นมาดังนี้คือ ภายหลังจากที่เกิดวิกฤตการณ์บริหารทางการเงิน จำกัด ได้มีการตั้งคณะทำงานศึกษาเรื่องสถาบันประกันเงินฝาก แต่ไม่สามารถจัดตั้งสถาบันประกันเงินฝากได้ ในปี 2524 นายบุญกุล ประจวบเหมาะ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย ได้หารือกับนายไพศาล กุศลย์วิสัย ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมาย

และนายศุภชัย พานิชภักดิ์ ผู้อำนวยการสำนักผู้ว่าการในขณะนั้น ถึงแนวทางที่จะปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติสถาบันประกันเงินฝากซึ่งมีเนื้อหาหายละเอียดมากโดยให้จัดตั้งเป็นองค์กรขนาดเล็กกระทัดรัดภายใต้ร่มเงาของธนาคารแห่งประเทศไทย และให้ทางการสามารถเรียกเก็บเงินจากสถาบันการเงินได้ พร้อมทั้งแก้ไขกฎหมายให้สามารถดำเนินการในเรื่องที่ธนาคารแห่งประเทศไทยทำไม่ได้ เช่น การซื้อหุ้นสถาบันการเงิน เป็นต้น รวมทั้งมีแนวความคิดให้เพิ่มกองทุนขึ้นอีกกองหนึ่งในธนาคารแห่งประเทศไทย เช่นเดียวกันกับทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา

จนกระทั่งเมื่อเกิดวิกฤตการณ์สถาบันการเงินในปี 2526 ทางการได้ออกมาตรการแก้ไขปัญหาลหลายประการ โดยเฉพาะการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สถาบันการเงินและผู้ฝากเงินจะต้องผ่านองค์กรสถาบันการเงินเอกชน ซึ่งปรากฏว่าแก้ไขปัญหาดีได้ลำบากและไม่คล่องตัว นายสมหมาย สุนทรกุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังในขณะนั้นจึงมีดำริให้นำเรื่องนี้มาทบทวน นายกำจร สติรกุล ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย และนายไพศาล กุศลย์วิสัย ผู้ช่วยผู้ว่าการ และนายศุภชัย พานิชภักดิ์ ผู้อำนวยการฝ่ายกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงินในขณะนั้นจึงได้นำแนวความคิดดังกล่าวเสนอให้พิจารณา ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเห็นด้วยจึงได้มีการดำเนินการร่างกฎหมายจัดตั้งองค์กรลักษณะดังกล่าวขึ้น ในการร่างพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2485 ผู้มีส่วนสำคัญในการดำเนินการประกอบด้วยบุคคลจากหลายฝ่ายคือ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้แก่ นายวัฒนา รตนวิจิตร นายไมตรี ดันเตมทรัพย์ นายอักษราท จุฬารัตน และนายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์

ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้แก่ นายกำจร สติรกุล ผู้ว่าการ นายไพศาล กุศลย์วิสัย ผู้ช่วยผู้ว่าการ นายศุภชัย พานิชภักดิ์ ผู้อำนวยการฝ่ายกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงิน นายยง ศรีนาม ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมาย นายจรูญ หนูขวัญ รองผู้อำนวยการฝ่ายกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงิน และนายชัยชาญ วิบูลศิริป รองผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมาย

รัฐบาล ได้แก่ นายสมหมาย สุนทรกุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง นอกจากนี้ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี ได้สั่งการให้นายมีชัย ฤชุพันธุ์ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นผู้ดูแลและประสานงานให้การเสนอกฎหมายนี้เข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาเป็นไปอย่างราบรื่น

ภาคสถาบันการเงิน ได้แก่ นายณรงค์ ศรีสอ้าน กรรมการรองกรรมการผู้จัดการอาวุโส ธนาคารกสิกรไทย จำกัด ได้เป็นผู้ให้การสนับสนุนกฎหมายดังกล่าว โดยได้ช่วยชี้แจงทำความเข้าใจให้สมาชิกสมาคมธนาคารไทยยอมรับกฎหมายดังกล่าว

หลังจากร่างกฎหมายได้ผ่านการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี และได้ออกเป็นพระราชกำหนดแล้วธนาคารแห่งประเทศไทยได้แต่งตั้งคณะทำงานเตรียมการจัดตั้งกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินขึ้นเมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2528 ประกอบด้วย นายมาโนช ภูวณณา นายจรัส หนูขวัญ นางสาวนภาพร เรืองสกุล นางเจริญ บุญมงคล และนางสมบัติ วิโรทัย ทำหน้าที่ดำเนินการกำหนดขอบเขตการปฏิบัติงาน การวางรูปองค์กรงาน การบริหารงาน การจัดอัตราค่าจ้าง การจัดวางข้อบังคับ คำสั่งและวิธีปฏิบัติงานของกองทุน วางระบบบัญชีภายใน รวมทั้งการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องระหว่างกองทุนและธนาคารแห่งประเทศไทย

ต่อมาเมื่อเปิดสมัยประชุมของสภาผู้แทนราษฎรในปี 2529 ได้มีการนำเสนอพระราชกำหนดนี้ทันทีพร้อมกับพระราชกำหนดการแก้ไขพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์และพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ เป็นลำดับที่ 7, 8 และ 9 ต่อจากการเสนอกฎหมายอื่นๆ แต่ปรากฏว่ามีการยุบสภาก่อนที่จะได้มีการพิจารณากฎหมายทั้งสามฉบับดังกล่าว

หลังจากที่ได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใหม่ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทยซึ่งได้เพิ่มหมวด 5 ทวิ เกี่ยวกับกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินนี้ ได้เข้าสู่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรอีกครั้งเมื่อวันที่ 4 กันยายน 2529 (สมัยนั้นนายสุธี สิงห์เสน่ห์ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง) เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรขออนุมัติพระราชกำหนดดังกล่าวปรากฏว่าไม่มีผู้ใดขออภิปราย ที่ประชุมจึงมีมติอนุมัติ 137 เสียง ไม่อนุมัติ 12 เสียง

การจัดตั้งกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินขึ้นในธนาคารแห่งประเทศไทยนับเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำเนินมาตรการให้ความช่วยเหลือสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถให้ความช่วยเหลือแก่สถาบันการเงินผ่านทางกองทุนได้อย่างคล่องตัว โดยกองทุนสามารถเข้าช่วยเหลือฟื้นฟูสถาบันการเงินได้ในขอบเขตที่กว้างขวางตราบที่อยู่ในขอบวัตถุประสงค์ของกองทุนในอันที่จะฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินให้มีความมั่นคงและเสถียรภาพ ในขณะที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเองจะเข้าไปให้ความช่วยเหลือทางการเงินโดยตรงแก่สถาบันการเงินที่ประสบปัญหาได้ค่อนข้างจำกัด เนื่องจากต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อปริมาณเงินในระบบ นอกจากนี้ในการเข้าแก้ไขปัญหาบางกรณีจำเป็นต้องควบคุมดูแลการบริหารงานของสถาบันการเงินในลักษณะของการเข้าถือหุ้น แต่ธนาคารแห่งประเทศไทยไม่สามารถเข้าไปซื้อหุ้นสถาบันการเงินได้ และธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถให้กู้ยืมแก่สถาบันการเงินได้เฉพาะเมื่อมีทรัพย์สินตามที่กฎหมายกำหนดเป็นประกันเท่านั้น ดังเช่นที่ผ่านมาในอดีตจากวิกฤตการณ์สถาบันการเงิน 2 ครั้ง ก่อนจะมีการจัดตั้งกองทุน ทางความต้องการความร่วมมือจาก

สถาบันการเงินบางแห่งเป็นทางผ่านเงินเพื่อให้ความช่วยเหลือ เช่น กรณีบริษัทราชาเงินทุน จำกัด และบริษัทในโครงการ 4 เมษายน 2527 ได้ขอความร่วมมือจากธนาคารกรุงไทย จำกัด หรือการแลกเปลี่ยนตัวสัญญาใช้เงินของสถาบันการเงินที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตโดยผ่านบริษัทเงินทุน 4 บริษัท หรือการแก้ไขปัญหาสภาพคล่องของสถาบันการเงินโดยอาศัยเงินลงขันจากธนาคารพาณิชย์ไทยตามสัดส่วนเงินฝาก เป็นต้น ซึ่งในบางกรณีการขอความร่วมมือในลักษณะดังกล่าวไม่อาจดำเนินการได้สำเร็จ เช่น กรณีการให้ธนาคารขนาดใหญ่เข้าไปฟื้นฟูฐานะของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์พัฒนาเงินทุน จำกัด แต่มีการถอนตัวจากการให้ความช่วยเหลือในภายหลัง และประการสำคัญเนื่องด้วยการแก้ไขปัญหาของสถาบันการเงินเพื่อรักษาความเชื่อมั่นของผู้ฝากเงินต่อระบบสถาบันการเงินจะต้องดำเนินการโดยเร่งด่วนและแน่วแน่ใจได้ว่าจะต้องสำเร็จตามแผน จึงจำเป็นต้องมีองค์กรที่ทำหน้าที่นี้โดยตรง

การตั้งกองทุนขึ้นในธนาคารแห่งประเทศไทย ทำให้มีหน่วยงานโดยเฉพาะในการให้ความช่วยเหลือทางการเงินโดยอาศัยเงินส่วนหนึ่งจากระบบสถาบันการเงินเองคือเงินนำส่ง ในขณะที่การประสานข้อมูลเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงิน เป็นไปโดยสะดวกโดยอาศัยข้อมูลการตรวจสอบของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งหากจัดตั้งเป็นสถาบันต่างหากย่อมจำเป็นต้องมีการตรวจสอบสถาบันการเงิน อันจะเป็นการตรวจสอบซ้ำซ้อนและเพิ่มภาระให้แก่สถาบันการเงิน รวมทั้งไม่เป็นการประหยัดด้านงบประมาณ

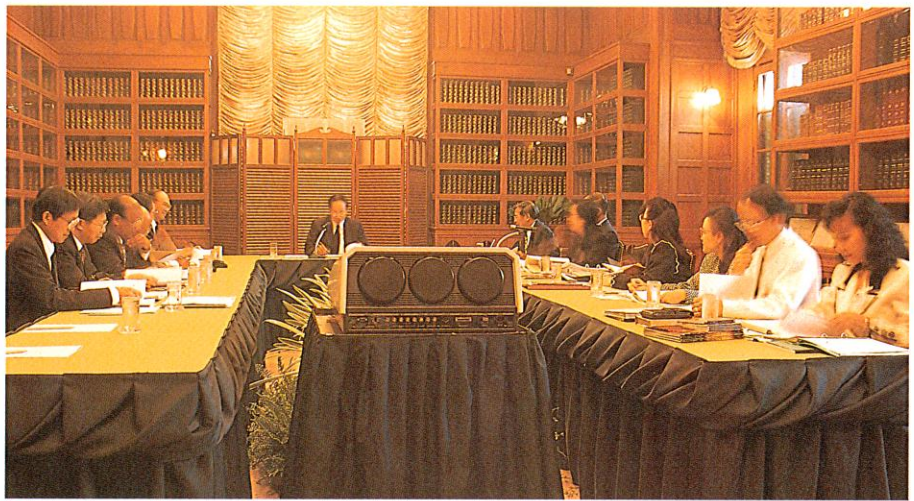

อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

กฎหมายกำหนดให้กองทุนทำกิจการต่างๆ เพื่อให้ดำเนินการได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

1. ถือกรรมสิทธิ์หรือมีสิทธิครอบครองหรือมีทรัพย์สินต่างๆ สร้าง ซื้อ จัดหา ขาย จำหน่าย เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม รับจำนำ รับจำนอง แลกเปลี่ยน โอน รับโอน หรือดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินทั้งในและนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้
2. ให้กู้ยืมเงินแก่สถาบันการเงินโดยมีประกันตามควร
3. ค้ำประกัน รับรอง รับอาวัลหรือสอดเข้าแก้หน้าในตัวเงิน
4. ให้ความช่วยเหลือทางการเงินตามควรแก่กรณีสำหรับผู้ฝากเงินหรือผู้ให้กู้ยืมเงินแก่สถาบันการเงินที่ต้องเสียหาย เนื่องจากสถาบันการเงินดังกล่าวประสบวิกฤตการณ์ทางการเงินอย่างร้ายแรง
5. มีเงินฝากไว้ในสถาบันการเงินตามที่คณะกรรมการจัดการกองทุนเห็นว่าจำเป็นและสมควร
6. ซื้อหรือเข้าถือหุ้นในสถาบันการเงิน
7. ซื้อ ซื้อลดหรือรับช่วงซื้อลดตราสารแสดงสิทธิในหนี้ หรือรับโอนสิทธิเรียกร้องของสถาบันการเงิน
8. กู้หรือยืมเงิน ออกตัวเงินและพันธบัตร
9. ลงทุนเพื่อนำมาซึ่งรายได้ตามที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการจัดการกองทุน
10. ทำกิจการทั้งปวงที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

การบริหารงาน และโครงสร้างของกองทุน

กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินมีฐานะเป็นนิติบุคคลจัดตั้งขึ้นในธนาคารแห่งประเทศไทย โดยมีทรัพย์สินและหนี้สินแยกต่างหากจากธนาคารแห่งประเทศไทย มีอำนาจกระทำการกิจการต่างๆ ภายในขอบวัตถุประสงค์ของกองทุน ซึ่งระบุไว้ในกฎหมายว่า “เพื่อฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินให้มีความมั่นคงและเสถียรภาพ” โดยคณะกรรมการจัดการกองทุนมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลกิจการทั่วไป และมีผู้จัดการซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากพนักงานธนาคารแห่งประเทศไทยทำหน้าที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการ และมีอำนาจบริหารกองทุน

คณะกรรมการจัดการกองทุนประกอบด้วยผู้ว่าราชการแห่งประเทศไทย เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลังเป็นรองประธานกรรมการ และกรรมการอื่น ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังแต่งตั้งอีกไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินเก้าคน ในทางปฏิบัติที่ผ่านมารัฐมนตรีแต่งตั้งข้าราชการและเอกชนผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นกรรมการอีก 6 คน

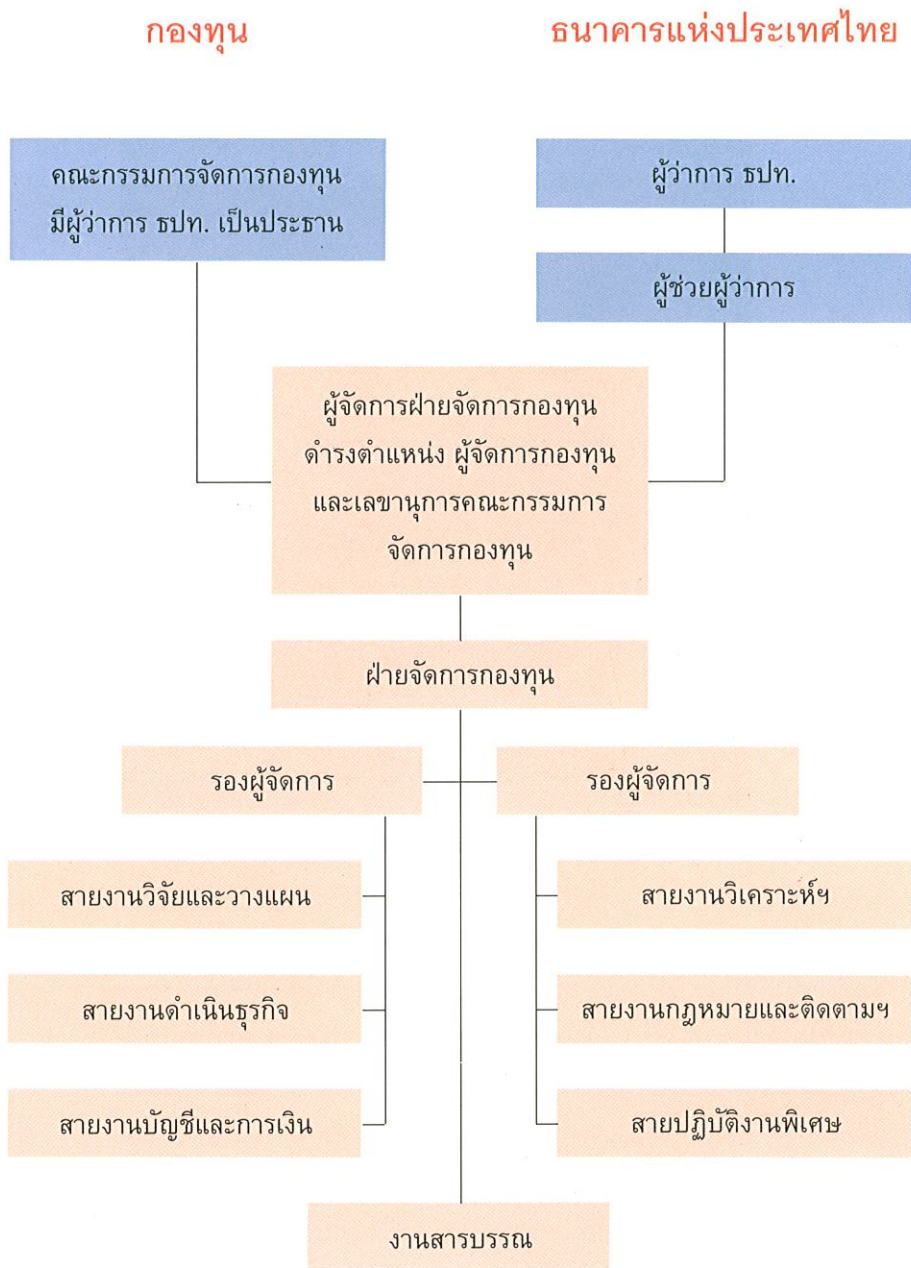
ได้แก่ อัยการสูงสุด เลขาธิการหรือรองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง อธิบดีกรมบัญชีกลาง ผู้ช่วยผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย และผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญด้านการบัญชี กรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจะอยู่ในวาระคราวละสามปี โดยกรรมการที่ครบวาระแล้วอาจได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอีกได้แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

คณะกรรมการจัดการกองทุนชุดแรกประกอบด้วย

1.	นายกำจร	สิทธิกุล	ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นประธาน
2.	นายพนัส	สิมะเสถียร	ปลัดกระทรวงการคลัง เป็นรองประธาน
3.	นายบัณฑิต	บุญยะปานะ	อธิบดีกรมบัญชีกลาง
4.	นายมนัส	ลีวีระพันธุ์	ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
5.	นายวัฒนา	รัตนวิจิตร	รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
6.	นายมาโนช	กาญจนฉายา	ผู้ช่วยผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย
7.	นายไพศาล	กุมลยวิสัย	ผู้ช่วยผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย
8.	นายเติมศักดิ์	กฤษณามระ	
และ	นางสาวนภพร	เรืองสกุล	ผู้จัดการกองทุน เป็นเลขานุการคณะกรรมการจัดการกองทุน
	นายวีระยุค	พันธุ์เพชร	เป็นผู้ช่วยเลขานุการ
โดยมี	นายมีชัย	ฤชุพันธุ์	รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ

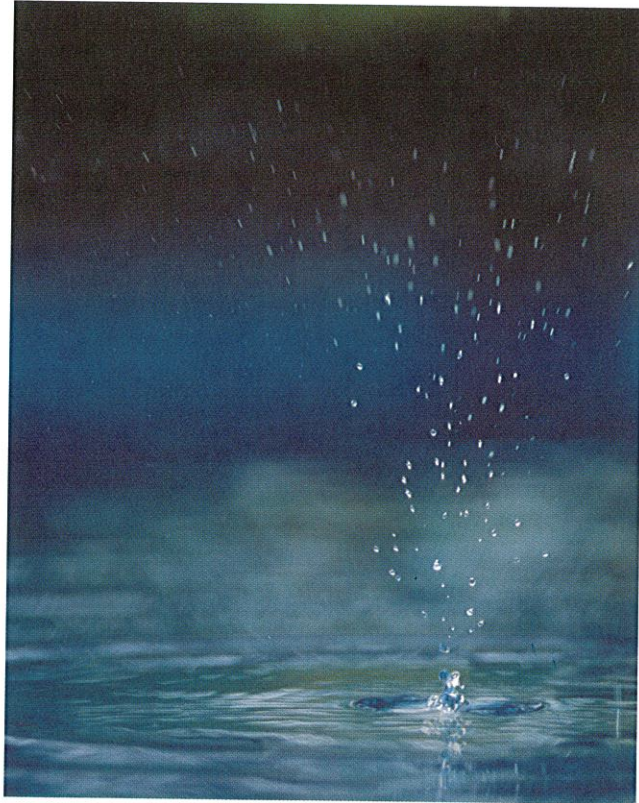
ในการทำหน้าที่หลักตามวัตถุประสงค์ของกองทุนที่ผ่านมาเมื่อฝ่ายตรวจสอบและวิเคราะห์ธนาคารพาณิชย์ หรือฝ่ายตรวจสอบและวิเคราะห์บริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์เข้าตรวจสอบสถาบันการเงินและพบว่ามีปัญหาฐานะและการดำเนินงานที่ร้ายแรงจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อฟื้นฟูฐานะ ก็จะเสนอแนะแนวทางแก้ไขมายังกองทุน ซึ่งคณะกรรมการจัดการกองทุนจะพิจารณาว่าสมควรให้ความช่วยเหลือเพียงใดและอย่างไรต่อไป โดยกองทุนไม่ต้องเข้าตรวจสอบสถาบันการเงินแต่ใช้วิธีการประสานงานกับส่วนงานของธนาคารแห่งประเทศไทยที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ โดยที่การจัดองค์กรของกองทุนมีผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นประธานคณะกรรมการจัดการกองทุน และมีฝ่ายจัดการกองทุนซึ่งเป็นส่วนงานหนึ่งในธนาคารแห่งประเทศไทยตามที่กล่าวแล้ว จึงอำนวยให้การบริหารงานของกองทุนประสานข้อมูลกับการตรวจสอบของธนาคารแห่งประเทศไทยได้อย่างดียิ่ง

โครงสร้าง กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

๒ แหล่งที่มาของเงินกองทุน

การจัดตั้งกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาสถาบันการเงินเป็นลักษณะของการร่วมมือกันระหว่างภาคเอกชนและภาครัฐ แหล่งที่มาของเงินกองทุนที่สำคัญได้มาจากเงินนำส่งจากสถาบันการเงินและเงินสมทบจากธนาคารแห่งประเทศไทย ในส่วนของเงินนำส่งจากสถาบันการเงิน คณะกรรมการจะกำหนดอัตราเงินนำส่งด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี โดยตามกฎหมายกำหนดอัตราเงินนำส่งไว้ไม่เกินร้อยละ 0.5 ของยอดเงินฝาก ยอดเงินกู้ยืมหรือยอดเงินที่รับจากประชาชนในแต่ละปี ที่สถาบันการเงินแห่งนั้น

มีอยู่ ณ วันสิ้นปีการเงินก่อนปีที่จะต้องนำส่งเงินเข้ากองทุน ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้กำหนดไว้ที่อัตราร้อยละ 0.1 มาตั้งแต่ต้นและยังใช้จนถึงปัจจุบัน สถาบันการเงินที่อยู่ในข่ายต้องนำส่งเงิน ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ สาขานาคารต่างประเทศในไทย บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ^{1/} เงินกองทุนนี้จะรวบรวมไว้ใช้ตามวัตถุประสงค์ของกองทุน และในระหว่างที่ยังไม่มีความจำเป็นต้องใช้เงินในการให้ความช่วยเหลือ กองทุนจะนำไปลงทุนตามช่องทางการลงทุนที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการจัดการกองทุน ส่วนกรณีที่กองทุนมีความจำเป็นต้องใช้เงินในการให้ความช่วยเหลือในจำนวนที่เกินกว่าเงินทุนที่มีอยู่ อาจยืมเงินโดยตรงจากธนาคารแห่งประเทศไทย..ตามที่คณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นควร

ฐานะเงินกองทุน ณ สิ้นปี 2528 ซึ่งเป็นปีแรกที่ตั้งกองทุนประกอบด้วย เงินโดยตรงจากธนาคารแห่งประเทศไทย จำนวน 1,500 ล้านบาท และรายได้สูงกว่ารายจ่ายจำนวน 0.6 ล้านบาท ต่อมาในปี 2529 จึงได้เริ่มรับเงินส่งสมทบจากธนาคารแห่งประเทศไทย จำนวน 500 ล้านบาท และเงินนำส่งจากสถาบันการเงิน 629.4 ล้านบาท และจนถึงสิ้นปีการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2537 มีเงินที่สถาบันการเงินต่างๆ นำส่งรวมทั้งสิ้น 13,561 ล้านบาท และธนาคารแห่งประเทศไทยได้ส่งสมทบเป็นประจำทุกปีรวม 3,000 ล้านบาท นอกจากนี้กองทุนได้จำหน่ายหุ้นของธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนที่กองทุนได้ให้ความช่วยเหลือออกไปบางรายทำให้มีกำไรจำนวนหนึ่ง และมีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่าย ทำให้มีเงินกองทุนทั้งสิ้นรวม 28,914 ล้านบาท ซึ่งเมื่อเทียบกับสัดส่วนเงินกองทุนดังกล่าวกับเงินฝากและเงินกู้ยืมทั้งระบบจะเท่ากับร้อยละ 0.778

โดยหลักการกองทุนจำเป็นต้องดำรงฐานะเงินกองทุนในจำนวนที่เพียงพอสำหรับรองรับการแก้ไขปัญหาวิกฤตการณ์สถาบันการเงิน บางประเทศกำหนดเป้าหมายเงินกองทุนเป็นสัดส่วนต่อเงินฝากของทั้งระบบ (ประเทศสหรัฐอเมริกากำหนดไว้เท่ากับร้อยละ 1.25 ของเงินฝากทั้งระบบที่เอาประกัน) หรือกำหนดเป็นวงเงินรวมไว้ แต่ส่วนใหญ่ไม่ได้กำหนดความเพียงพอของเงินกองทุนไว้ชัดเจน (ดูรายละเอียดในภาคผนวก) สำหรับกองทุนแม้จะมีได้มีการกำหนดเป้าหมายเงินกองทุนไว้ แต่ได้ติดตามประเมินฐานะเงินกองทุนกับภาระที่กองทุนจะต้องให้ความช่วยเหลือสถาบันการเงินอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง หากกองทุนเห็นว่ามีเงินสะสมมากพอแล้วก็จะพิจารณาลดหรือลดเงินนำส่งจากสถาบันการเงินต่อไป ซึ่งการเปลี่ยนแปลงอัตราเงินนำส่งไปทางใดทางหนึ่งต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ

1/ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาจประกาศกำหนดให้สถาบันอื่นที่ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการเงินให้อยู่ในข่ายที่ต้องนำส่งเงินเข้ากองทุนได้

หลักการและมาตรการ ในการให้ความช่วยเหลือสถาบันการเงิน

หลักการ

ในการให้ความช่วยเหลือสถาบันการเงิน ทางกรคำนึงถึงหลักการที่ให้สถาบันการเงินพยายามแก้ไขปัญหาของตนเองอย่างสุดความสามารถก่อน และจะพิจารณาวิธีการแก้ไขปัญหาเป็นรายสถาบันการเงินตามความเหมาะสมของสถานการณ์ ทางกรจะประเมินว่าเป็นการสมควรหรือไม่ที่จะเข้าช่วยเหลือและฟื้นฟูสถาบันการเงินที่ประสบปัญหา โดยพิจารณาเสถียรภาพของระบบสถาบันการเงินโดยรวม ความเป็นไปได้ที่จะฟื้นฟูฐานะค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการให้ความช่วยเหลือ และผลกระทบที่จะมีต่อผู้ฝากเงิน ในกรณีที่ทางการเห็นว่ามีความเสี่ยงที่จะฟื้นฟูฐานะของสถาบันการเงินโดยต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูต่ำกว่าความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากปล่อยให้สถาบันการเงินล้ม หรือหากเห็นว่าการปล่อยให้ล้มอาจมีผลกระทบในวงกว้างและจะก่อความเสียหายที่ไม่สามารถประเมินเป็นตัวเงินได้ เช่น ผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของระบบสถาบันการเงิน รวมถึงความเชื่อมั่นของต่างประเทศที่จะนำเงินเข้ามาลงทุนหรือให้กู้ยืม ซึ่งจะมีผลต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ทางกรก็จะช่วยฟื้นฟูฐานะโดยกำหนดเงื่อนไขให้ผู้บริหารเดิมที่ก่อให้เกิดความเสียหายรับผิดชอบชดเชยความเสียหายให้มากที่สุด เช่น ให้นำทรัพย์สินเข้ามาชดเชยความเสียหายหรือนำมาเป็นหลักประกัน รวมทั้งให้ผู้บริหารเดิมค้ำประกันการที่เกิดขึ้นนี้ด้วย นอกเหนือจากการลดทุนสถาบันการเงินนั้นลงเพื่อชดเชยความเสียหายและลดบทบาทของผู้ถือหุ้นเดิม ในขณะเดียวกันทางการจะรีบดำเนินคดีกับผู้บริหารที่มีส่วนก่อให้เกิดความเสียหายแก่สถาบันการเงินจนถึงที่สุด ในการติดตามผลการช่วยเหลือสถาบันการเงิน ทางกรจะแต่งตั้งกรรมการผู้แทนเข้าดูแลการบริหารงาน และเมื่อเห็นว่าสถาบันการเงินมีฐานะการเงินและผลการดำเนินงานมั่นคงแข็งแรงรวมทั้งไม่มีปัญหาด้านการบริหารแล้ว ทางกรก็จะถอนการให้ความช่วยเหลือ โดยอาจให้ภาคเอกชนที่เหมาะสมเข้ารับซื้อกิจการไปดำเนินการต่อไป

มาตรการ

ในการให้ความช่วยเหลือสถาบันการเงินที่ประสบปัญหา กองทุนจะใช้แนวทางการแก้ไขปัญหาตามลักษณะของปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งโดยทั่วไปปัญหามีอยู่ 3 ลักษณะคือ การขาดสภาพคล่อง การขาดทุนเนื่องจากมีสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เป็นจำนวนมาก และการมีเงินกองทุนไม่เพียงพอ

สถาบันการเงินที่มีฐานะการเงินอ่อนแอ มักจะประสบปัญหาทั้งสามลักษณะ ส่วนสถาบันการเงินที่ไม่มีปัญหาด้านฐานะการเงิน หากประสบปัญหาก็มักเป็นด้านสภาพคล่อง ซึ่งส่วนมากมีสาเหตุจากข่าวลือเกี่ยวกับสถาบันการเงินนั้น สำหรับสถาบันการเงินที่ประสบปัญหามีหนี้ด้อยคุณภาพ มีสินทรัพย์เสียหายไม่ก่อให้เกิดรายได้จำนวนมากที่ต้องตัดบัญชีหรือกันเงินสำรองเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ จะมีรายได้ไม่พอกับรายจ่ายจนมีผลขาดทุน และไม่สามารถดำรงเงินกองทุนได้ตามที่กฎหมายกำหนด

ในการให้ความช่วยเหลือสถาบันการเงินเพื่อแก้ไขปัญหาใน 3 ลักษณะข้างต้น กองทุนใช้มาตรการหนึ่งหรือหลายมาตรการประกอบกันดังต่อไปนี้

1. **การฝากเงิน** เพื่อให้สถาบันการเงินที่ประสบปัญหาที่มีเงินหมุนเวียนเพียงพอที่จะจ่ายคืนให้แก่เจ้าหนี้ผู้ฝากเงิน เป็นการเรียกความเชื่อมั่นของผู้ฝากเงินกลับคืนมา โดยเร็วและหยุดยั้งปัญหาไม่ให้ลุกลามต่อไป ซึ่งโดยปกติแล้วมาตรการนี้จะใช้เพื่อแก้ปัญหาในระยะสั้นเท่านั้น นอกจากนี้กองทุนได้ใช้วิธีการฝากเงินเพื่อช่วยเหลือให้ธนาคารพาณิชย์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้ของกองทุนเสริมสร้างสภาพคล่องสถาบันการเงินซึ่งตั้งขึ้นในปี 2526 ได้รับเงินคืนเต็มจำนวน และไม่ต้องรอจนถึงเวลาเลิกกองทุนเสริมสร้างสภาพคล่องสถาบันการเงิน โดยกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ นำเงินไปฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ในอัตราดอกเบี้ยต่ำ และให้ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) นำเงินฝากจำนวนนี้ไปคืนเจ้าหนี้ธนาคารพาณิชย์ทั้ง 15 ธนาคาร ซึ่งมีผลให้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ เป็นเจ้าหนี้รายเดียวของกองทุนเสริมสร้างสภาพคล่องสถาบันการเงินแทน เป็นการปลดเปลื้องภาระของธนาคารพาณิชย์ดังกล่าว ในขณะที่เดียวกันกองทุนเสริมสร้างสภาพคล่องสถาบันการเงินจะมีภาระจ่ายดอกเบี้ยน้อยลง

การฝากเงินเป็นมาตรการที่สามารถดำเนินการได้รวดเร็วคือเพียงเปิดบัญชีหรือนำเงินฝากเท่านั้น แต่มีข้อเสียคือเป็นการให้ความช่วยเหลือที่ไม่มีหลักประกัน ซึ่งกองทุนอาจได้รับความเสียหายหากสถาบันการเงินที่ช่วยเหลือขาดสภาพคล่องอย่างรุนแรงและมีปัญหาด้านสินทรัพย์สุทธิต่ำกว่าจนไม่สามารถชำระหนี้ได้ (Insolvency)

2. **การให้กู้ยืมโดยมีหลักประกัน** เป็นมาตรการช่วยให้สถาบันการเงินมีทุนหมุนเวียนในการดำเนินธุรกิจเสริมให้สถาบันการเงินมีรายได้ เนื่องจากเงินให้กู้ยืมดังกล่าว

มีอัตราดอกเบี้ยต่ำเพื่อให้สถาบันการเงินสามารถกู้เงินสำรองสำหรับสินทรัพย์จัดชั้นให้เพียงพอตามข้อกำหนดของทางการได้ในเวลาไม่นานนัก หรือในกรณีที่สถาบันการเงินขาดทุนก็จะช่วยยุติภาวะขาดทุน วิธีนี้เป็นการให้ความช่วยเหลือสำหรับสถาบันการเงินที่ประสบปัญหาที่มีสินทรัพย์ด้อยคุณภาพจำนวนมาก ซึ่งผลกำไรจากการดำเนินงานปกติไม่เพียงพอที่จะนำมากันเงินสำรอง อันจะเป็นผลต่อเนื่องให้สถาบันการเงินที่ประสบปัญหาเช่นนี้ขยายธุรกิจไม่ได้ซึ่งเป็นอุปสรรคในการเงินทุน บางกรณีวิธีนี้นำไปใช้เพื่อแก้ไขปัญหาสภาพคล่องของสถาบันการเงินซึ่งกองทุนจะเรียกเก็บดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมตามอัตราตลาด

3. การซื้อหุ้นเพิ่มทุน เป็นมาตรการแก้ไขปัญหาค่าไม่เพียงพอของเงินกองทุน ในกรณีที่สถาบันการเงินมีผลขาดทุนสะสมสูงอันอาจเนื่องจากบริหารงานผิดพลาดหรือมีสินทรัพย์เสียหายสูง ทางทางจะสั่งการให้ลดทุนเพื่อล้างผลขาดทุน โดยถือเป็นความรับผิดชอบของผู้ถือหุ้นเดิมก่อน และให้สถาบันการเงินเพิ่มทุนใหม่ตามแผนการเพิ่มทุนที่สถาบันการเงินเสนอให้ธนาคารแห่งประเทศไทยพิจารณาเห็นชอบ ต่อจากนั้นจึงฟื้นฟูฐานะและการดำเนินงานต่อไป การช่วยเหลือซื้อหุ้นเพิ่มทุนจะมีผลให้สถาบันการเงินมีเงินกองทุนเพียงพอตามที่กฎหมายกำหนด และสถาบันการเงินสามารถขยายธุรกิจเพื่อฟื้นฟูกิจการต่อไปได้

กองทุนจะให้ความช่วยเหลือโดยการเพิ่มทุนมากกว่าการให้กู้ยืมเงิน แม้ว่าการเพิ่มทุนจะมีความเสี่ยงสูงกว่าการให้กู้ยืม เพราะการให้กู้ยืมเงินมักมีพันธบัตรหรือหลักทรัพย์อื่นเป็นประกัน แต่การเพิ่มทุนจะอำนวยความสะดวกให้กองทุนมีฐานะเป็นผู้ถือหุ้นในสถาบันการเงินซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินมาตรการแก้ไขและดูแลการบริหารงานได้ดีกว่า

หลังจากการให้ความช่วยเหลือโดยการซื้อหุ้นเพิ่มทุนแล้ว หากต่อมาสถาบันการเงินดังกล่าวจำหน่ายหุ้นเพิ่มทุนอีก กองทุนอาจพิจารณาซื้อหุ้นเพิ่มทุนตามสิทธิของผู้ถือหุ้นเดิม และในบางกรณีก็พิจารณาซื้อหุ้นกู้ด้วยสิทธิพร้อมใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญด้วย

4. การโอนสิทธิเรียกร้องและทรัพย์สินรอการขาย เป็นมาตรการฟื้นฟูฐานะการเงินของสถาบันการเงินโดยวิธีให้กองทุนรับโอนสินทรัพย์เสียหายและทรัพย์สินรอการขายทั้งของสถาบันการเงินและที่ลูกหนี้วางเป็นหลักประกันมาดำเนินการติดตามเร่งรัดและจำหน่ายต่อไป การช่วยเหลือวิธีนี้จะทำให้สถาบันการเงินที่มีปัญหาสามารถโอนสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ออกจากบัญชีและบันทึกกองทุนเป็นลูกหนี้แทน โดยกองทุนในฐานะลูกหนี้จะทยอยชำระหนี้ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยคืนให้ในเวลาอันควร มาตรการช่วยเหลือนี้จะช่วยให้ผู้ร่วมลงทุนในสถาบันการเงินรายใหม่สามารถฟื้นฟูฐานะของสถาบันการเงินให้มีรายได้เพียงพอโดยเร็ว ในขณะที่กองทุนต้องติดตามเร่งรัดหนี้ทั้งจากลูกหนี้ที่รับโอนมาและจากผู้บริหารเดิม กองทุนมีภาระในการดูแลและจัดจำหน่ายทรัพย์สินที่รับโอนมา และรวมถึงผลขาดทุนอันเกิดจากส่วนต่างระหว่างราคาทรัพย์สินที่รับโอนมากับราคาที่จำหน่ายได้ วิธีนี้กองทุนต้องยอมรับความเสียหายและค่าใช้จ่าย ได้แก่ ค่าธรรมเนียมภาษีที่เกิดจากการรับโอนและการจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ ตลอดจนมีภาระในการดำเนินการบังคับคดีค่อนข้างมาก

นอกจากที่กล่าวแล้วทางการยังเคยใช้วิธีการโอนสินทรัพย์ที่ดีและหนี้สินของสถาบันการเงินที่ประสบปัญหาไปให้สถาบันการเงินที่มั่นคง ส่วนสินทรัพย์ที่ด้อยคุณภาพยังคงไว้ที่สถาบันการเงินเดิมเพื่อติดตามเร่งรัดให้ถึงที่สุดต่อไป สำหรับสถาบันการเงินที่รับโอนสินทรัพย์และหนี้สินไปก็จะได้เงินชดเชยภาระดอกเบี้ยจ่ายของหนี้สินที่สูงกว่าสินทรัพย์ที่รับโอนไป วิธีการเช่นนี้เป็นวิธีที่สถาบันประกันเงินฝากของประเทศสหรัฐอเมริกา (FDIC) ใช้อยู่ ซึ่งเรียกว่า Purchase and Assumption Method

นอกเหนือจากการให้ความช่วยเหลือทางการเงินด้วยวิธีการต่างๆ ข้างต้นแล้วทางการจะกำหนดให้มีการปรับปรุงการบริหารควบคู่ไปด้วย ในกรณีที่ทางการถือหุ้นใหญ่ทางการจำเป็นจะต้องดูแลการบริหารงานโดยส่งผู้แทนเข้าบริหาร และให้ผู้แทนดังกล่าวประสานงานกับกองทุนอย่างใกล้ชิด ในกรณีที่มีภาคเอกชนรายใหม่เข้ามาร่วมทุนและประสงค์จะร่วมบริหารด้วย จะกำหนดให้มีผู้บริหารมืออาชีพเข้ามาบริหาร และทางการ

ส่งผู้แทนเข้าร่วมเป็นกรรมการเพื่อคอยดูแล สำหรับสถาบันการเงินที่ทางการให้ความช่วยเหลือเป็นเงินจำนวนสูงหรือเป็นสถาบันการเงินขนาดใหญ่ ทางการอาจจะกำหนดให้กรรมการผู้แทนมีสิทธิยับยั้งมติของคณะกรรมการและคณะกรรมการบริหารของสถาบันการเงินนั้นด้วยก็ได้

อย่างไรก็ตามมาตรการการให้ความช่วยเหลือสถาบันการเงินที่ประสบปัญหาดังกล่าวข้างต้นไม่มีกฎเกณฑ์หรือวิธีการใดเป็นการตายตัว ย่อมจะต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์เป็นกรณีๆ ไป

การช่วยเหลือของกองทุนเพื่อให้สถาบันการเงินประกอบธุรกิจต่อไปได้ นอกจากจะมีผลช่วยผู้ฝากเงินในสถาบันการเงินที่ประสบปัญหาแล้ว ยังเป็นการช่วยเหลือเจ้าหนี้อื่น รวมทั้งลูกหนี้ของสถาบันการเงินนั้นมิให้เกิดปัญหาจากการถูกฟ้องร้องติดตามเร่งรัดหนี้ ซึ่งจะกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของลูกหนี้เหล่านั้น

ห ลักการและมาตรการ ในการให้ความช่วยเหลือผู้ฝากเงิน

เมื่อสถาบันการเงินประสบปัญหาและในที่สุดถูกปิดกิจการ ผู้ฝากเงินในสถาบันการเงินจะได้รับผลกระทบเนื่องจากไม่อาจถอนเงินที่ฝากไว้ได้ ทาง การของ ประเทศต่าง ๆ จะมีมาตรการให้ความช่วยเหลือผู้ฝากเงินตามควรโดยเฉพาะผู้ฝากเงินรายย่อย แต่จะไม่ให้ความช่วยเหลือเต็มที่ เช่น ในประเทศสหรัฐอเมริกาประกันเงินฝากในวงเงินไม่เกิน 100,000 ดอลลาร์ สรอ. แต่ในบางประเทศ เช่น ประเทศอังกฤษจะช่วยเหลือไม่เต็มจำนวน คือเพียงร้อยละ 75 ในวงเงินสูงสุด 20,000 ปอนด์ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ฝากเงินแม้ว่าจะเป็นรายย่อยต้องรับผิดชอบในภาระความเสียหายด้วย เพื่อจะได้มีความระมัดระวังในการฝากเงิน มิฉะนั้นแล้วทุกคนจะฝากเงินในธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทเงินทุนใดก็ได้ที่ให้อัตราดอกเบี้ยสูง เรียกพฤติกรรมเช่นนี้ว่า Moral Hazard สำหรับประเทศไทยแม้จะไม่มี การประกาศประกันเงินฝาก แต่ทาง การได้ให้ความช่วยเหลือผู้ฝากเงินตามควรเช่นเดียวกัน ส่วนการประกันเงินฝากในต่างประเทศจะศึกษาได้จากภาคผนวกท้ายหนังสือนี้

ในกรณีของประเทศไทย ในช่วงที่เกิดวิกฤตการณ์ทางการเงินปี 2522 ทาง การได้ให้ความช่วยเหลือผู้ถือตั๋วสัญญาใช้เงินบริษัทราชาเงินทุน จำกัด โดยชดเชยให้ร้อยละ 20 ของจำนวนหน้าตั๋วสัญญาใช้เงิน โดยผ่านทางธนาคารกรุงไทย จำกัด และเมื่อเกิดวิกฤตการณ์ขึ้นอีกครั้งหนึ่งในปี 2526 อันเป็นเหตุให้สถาบันการเงิน 19 บริษัท ต้องปิดกิจการลง ทาง การได้ให้ความช่วยเหลือผู้ถือตั๋วสัญญาใช้เงินโดยรับแลกตั๋วสัญญาใช้เงินผ่านบริษัทเงินทุน 4 บริษัท ซึ่งเรียกกันว่า “บริษัทแกน” สำหรับธนาคารพาณิชย์มีเพียงธนาคารสยาม จำกัด ที่ทางการสั่งการให้หยุดประกอบการธนาคารพาณิชย์ แต่ผู้ฝากเงินก็มิได้รับผลกระทบ เนื่องจากทาง การได้ให้ธนาคารกรุงไทย จำกัด รับโอนเจ้าหนี้เงินฝากทั้งหมดของธนาคารสยาม จำกัด ไปเป็นของธนาคารกรุงไทย จำกัด

นับแต่มีการจัดตั้งกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินขึ้น มีสถาบันการเงินที่เป็นบริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์

4 บริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต ซึ่งกองทุนได้ทำหน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือผู้ถือตัวสัญญาใช้เงินในสถาบันการเงินที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตโดยตรง โดยใช้หลักเกณฑ์วิธีการที่ทางการใช้เมื่อเกิดวิกฤตการณ์ปี 2526 คือ ผู้ฝากเงินได้รับการคุ้มครองเงินต้นเต็มจำนวนแต่ไม่ได้รับคืนในทันที โดยกองทุนทยอยจ่ายเงินเฉพาะต้นเงินให้ภายในระยะเวลา 10 ปี ในปีแรกชำระคืนให้เต็มจำนวนสำหรับผู้ถือตัวสัญญาใช้เงินที่มีจำนวนเงินไม่เกิน 50,000 บาท และสำหรับผู้ถือตัวสัญญาใช้เงินที่จำนวนเงินเกิน 50,000 บาท จะได้รับชำระคืนร้อยละ 10 ของยอดเงิน หรือ 50,000 บาท แล้วแต่ยอดใดจะสูงกว่า และในปีต่อไป ชำระคืนร้อยละ 10 ของยอดเงินตามหน้าตัวสัญญาใช้เงินดังกล่าว ปรากฏว่ากองทุนต้องรับภาระจ่ายเงินผู้ถือตัวสัญญาใช้เงินจำนวน 240 ราย เป็นเงินทั้งสิ้น 129.4 ล้านบาท

การดำเนินงานของกองทุน เพื่อการฟื้นฟูและพัฒนา ระบบสถาบันการเงิน

กองทุนได้มีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือฟื้นฟูฐานะสถาบันการเงินที่ประสบปัญหา รวมทั้งให้ความช่วยเหลือผู้ถือตั๋วสัญญาใช้เงินในสถาบันการเงินที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต อันเป็นหน้าที่หลักของกองทุน เมื่อการแก้ไขปัญหาของสถาบันการเงินได้บรรลุผลแล้ว กองทุนได้ถอนความช่วยเหลือโดยการจำหน่ายหุ้นสถาบันการเงินเหล่านั้นออกไป หรือเรียกชำระคืนเงินกู้ยืมแล้วแต่กรณี สำหรับการดำเนินงานด้านอื่น ได้แก่ การบริหารทรัพย์สินที่กองทุนได้รับโอนมาจากการให้ความช่วยเหลือแก่สถาบันการเงิน ซึ่งประกอบด้วยอสังหาริมทรัพย์และสิทธิเรียกร้องเพื่อเปลี่ยนเป็นเงินให้เร็วที่สุด นอกจากนี้ยังติดตามผลการดำเนินคดี เร่งรัดหนี้ ติดตามทรัพย์สินของสถาบันการเงินที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต ในฐานะเป็นเจ้าหนี้และผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องจากผู้ถือตั๋วสัญญาใช้เงินในสถาบันการเงินที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต ซึ่งพอจะกล่าวถึงการดำเนินงานด้านต่างๆ ของกองทุนในรายละเอียดได้ดังนี้

การให้ความช่วยเหลือสถาบันการเงิน

การให้ความช่วยเหลือแก่สถาบันการเงินนับเป็นบทบาทประการสำคัญในการสกัดกั้นปัญหาของสถาบันการเงินมิให้ทวีความรุนแรงหรือก่อความเสียหายจนอาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงและเสถียรภาพของระบบสถาบันการเงิน

ในรอบ 10 ปี (ธันวาคม 2528 - ธันวาคม 2538) กองทุนได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อแก้ไขและฟื้นฟูฐานะการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ 6 ธนาคาร บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ รวม 18 บริษัท ดังนี้

ธนาคารพาณิชย์

กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาสถาบันการเงินได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ธนาคารพาณิชย์ 6 ธนาคาร ได้แก่ ธนาคารเอเซียทรัสต์ หรือธนาคารสยาม จำกัด ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารมหานคร จำกัด (มหาชน) ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารเอเซีย จำกัด (มหาชน) และธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ จำกัด (มหาชน) ซึ่งส่วนใหญ่ใช้วิธีการซื้อหุ้นเพิ่มทุน นอกจากนี้ได้เคยให้กู้ยืมโดยมีสินทรัพย์เป็นหลักประกันแก่ธนาคารสยาม จำกัด และธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) และเมื่อครั้งธนาคารมหานคร จำกัด (มหาชน) ประสบปัญหาขาดสภาพคล่องชั่วคราวก็ได้เข้าช่วยเหลือโดยการฝากเงิน ปัจจุบันธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่ที่กองทุนให้ความช่วยเหลือสามารถฟื้นฟูฐานะและดำเนินธุรกิจเติบโตเป็นอย่างดี ซึ่งกองทุนได้ทยอยขายหุ้นที่กองทุนถือไว้ออกไปบ้างแล้ว

การให้ความช่วยเหลือแก่ธนาคารพาณิชย์พอสรุปได้ดังนี้

1. ธนาคารเอเซียทรัสต์ จำกัด

ธนาคารเอเซียทรัสต์ จำกัด ซึ่งต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นธนาคารสยาม จำกัด เป็นธนาคารแรกที่ทางการต้องเข้าไปแก้ไขปัญหาตั้งแต่วันที่ 10 สิงหาคม 2527 ก่อนที่จะมีการจัดตั้งกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาสถาบันการเงิน โดยธนาคารประสบปัญหามีสินทรัพย์ด้อยคุณภาพและเสียหายจำนวนมาก ผลการดำเนินงานขาดทุน ปัญหาทวีความรุนแรงจนผู้ฝากเงินพากันถอนเงินด้วยขาดความเชื่อมั่น ผู้บริหารของธนาคารจึงได้ขอให้ทางการช่วยเหลือ ทางการันประกอบด้วยกระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทย เห็นสมควรที่จะเข้าไปช่วยเหลือพยุฐานะ เพื่อให้เกิดความมั่นใจแก่เจ้าหนี้และผู้ฝากเงิน ตลอดจนเสริมสร้างความมั่นใจของประชาชนในระบบการเงินของประเทศ ในการให้ความช่วยเหลือได้กำหนดเงื่อนไขให้ผู้ถือหุ้นโอนหุ้นไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งให้ทางการโดยคิดมูลค่าจำนวนพอควร และให้อินสือหรือออกเสียงส่วนหนึ่งให้แก่ทางการด้วย ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ส่งคณะผู้บริหารชุดใหม่เข้าไปทำการประสานหนี้สินและสินทรัพย์ ซึ่งพบว่าธนาคารมีสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้จำนวนมาก มูลค่าสินทรัพย์ไม่เพียงพอที่จะชำระหนี้สินที่มีต่อบุคคลภายนอก โดยหนี้สินส่วนใหญ่เป็นเงินฝากของประชาชนและมีเจ้าหนี้ธนาคารพาณิชย์ในต่างประเทศอยู่ด้วย ฉะนั้นเพื่อเป็นการคุ้มครองประโยชน์ของผู้ฝากเงินและป้องกันมิให้ธนาคารแห่งนี้ต้องเลิกกิจการอันจะมีผลกระทบต่อความเชื่อถือในระบบธนาคารพาณิชย์ตลอดจนระบบเศรษฐกิจของประเทศ ทางการจึงได้ออกคำสั่งให้ธนาคารลดทุนเพื่อตัดบัญชีความเสียหายและเพิ่มทุนในปลายปี 2528 โดยกองทุนเข้าช่วยซื้อหุ้นเพิ่มทุนเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้กองทุนยังให้กู้ยืมโดยไม่คิดดอกเบี้ยแต่มีทรัพย์สินเป็นประกันอีกจำนวนหนึ่งเพื่อช่วยให้ธนาคารมีสภาพคล่องในการดำเนินธุรกิจและมีรายได้ไปชดเชยภาระค่าใช้จ่ายที่เกิดจากสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

หลังจากที่ธนาคารสยาม จำกัด ได้รับความช่วยเหลือไประยะหนึ่ง ฐานะและการดำเนินงานดีขึ้นแต่ยังคงมีผลขาดทุนและปริมาณสินทรัพย์เสียหายจำนวนมาก ประกอบกับการมีนโยบายที่จะให้มีธนาคารของรัฐเพียงธนาคารเดียว ในปี 2530 จึงได้มีการรวมกิจการธนาคารสยาม จำกัด เข้ากับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) โดยธนาคารสยาม จำกัด โอนสินทรัพย์ หนี้สินส่วนใหญ่ รวมถึงบัญชีเงินฝากของผู้ฝากเงินทุกรายไปยังธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) และธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) บันทึกธนาคารสยาม จำกัด เป็นลูกหนี้ตามจำนวนส่วนต่างระหว่างหนี้สินกับทรัพย์สินที่โอน ส่วนธนาคารสยาม จำกัด ต้องลดขอบเขตการดำเนินธุรกิจลงโดยทำหน้าที่เพียงติดตามเร่งรัดสินเชื่อที่มีปัญหาหรือที่อยู่ระหว่างดำเนินคดีและนำเงินที่ได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้ รวมทั้งเงินที่ได้รับจากการขายทรัพย์สินไปชำระหนี้คืนแก่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ต่อมาเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2536 ธนาคารสยาม จำกัด ได้คืนใบอนุญาตประกอบการธนาคารพาณิชย์และเปลี่ยนชื่อเป็นบริษัทพิพสิน จำกัด โดยมีกองทุนเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ คือถือหุ้นร้อยละ 98 ของหุ้นทั้งหมด ทั้งนี้บริษัทพิพสิน จำกัด ยังคงทำหน้าที่ติดตามเร่งรัดหนี้จากบรรดาลูกหนี้ที่มีปัญหาและติดตามรวบรวมทรัพย์สินของผู้บริหารเดิมอยู่ตลอดมาเพื่อให้ได้ตัวเงินคืนมามากที่สุดอันเป็นผลให้ยอดความเสียหายสุทธิจากปัญหาของธนาคารเอเชียทรัสต์ จำกัด หรือธนาคารสยาม จำกัด ลดลง กล่าวคือ นับตั้งแต่วันที่รวมกิจการจนถึง วันที่ 30 ธันวาคม 2538 สามารถติดตามเรียกเก็บหนี้ได้จำนวน 3,208.5 ล้านบาท และสามารถลดจำนวนส่วนต่างของหนี้สินกับสินทรัพย์ที่โอนเนื่องจากการรวมกิจการกับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ได้จาก 7,371.6 ล้านบาท เหลือ 3,182.0 ล้านบาท และคาดว่าจะติดตามเร่งรัดหนี้ได้เพิ่มขึ้นอีกประมาณ 2,000 ล้านบาท

การให้ความช่วยเหลือกรณีธนาคารเอเชียทรัสต์ จำกัด นี้ นอกจากจะช่วยผู้ฝากเงินไม่ให้อ้างอิงได้รับผลกระทบแล้ว ทางกรยังช่วยบรรเทาความเสียหายแก่ผู้ถือหุ้นที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้บริหารเดิมซึ่งได้ซื้อหุ้นเพิ่มทุนของธนาคารหลังจากที่ทางการได้เข้าไปควบคุมดูแลการบริหารแล้ว โดยกองทุนรับซื้อหุ้นจากบรรดาผู้ถือหุ้นเหล่านั้นในราคาตรา รวม 2 ครั้ง คือ เมื่อดำเนินการรวมกิจการธนาคารสยาม จำกัด เข้ากับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) และเมื่อธนาคารสยาม จำกัด คืนใบอนุญาตประกอบการธนาคารพาณิชย์และเปลี่ยนชื่อเป็นบริษัทพิพสิน จำกัด

2. ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สืบเนื่องมาจากการรวมกิจการธนาคารสยาม จำกัด เข้ากับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ตามนโยบายของทางการที่จะให้มีธนาคารของรัฐเพียงแห่งเดียว การรับโอนสินทรัพย์และหนี้สินจากธนาคารสยาม จำกัด ทำให้ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) มีภาระค่าใช้จ่ายในการ

ดูแลเกิดขึ้น ซึ่งทางการให้การรับรองไว้ว่าจะไม่ให้เกิดเป็นภาระของธนาคาร ดังนั้นกองทุน จึงต้องให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ธนาคารดังกล่าว โดยในขั้นแรกกองทุนให้กู้ยืมเงิน ไม่มีดอกเบี้ยแต่มีพันธบัตรเป็นประกันจำนวนหนึ่งเพื่อให้ธนาคารนำดอกผลไปชดเชยภาระ ค่าใช้จ่าย และกำหนดให้ธนาคารชำระคืนกองทุนตามจำนวนเงิน ที่ได้รับผ่อนชำระหนี้ คืบจากธนาคารสยาม จำกัด ซึ่งต่อมาในช่วงปลายปี 2530 กองทุนได้เปลี่ยนการให้ ความช่วยเหลือจากการให้กู้ยืมเงินเป็นการซื้อหุ้นเพิ่มทุน และทยอยซื้อหุ้นเพิ่มทุนตาม สิทธิของผู้ถือหุ้นเดิมในครั้งต่อๆมา ในปลายปี 2536 กองทุนได้จำหน่ายหุ้นธนาคาร กรุงไทย จำกัด (มหาชน) ออกไปส่วนหนึ่ง คงเหลือหุ้นอยู่ร้อยละ 29.27 ของหุ้นทั้งหมด ซึ่งเมื่อรวมกับหุ้นที่กระทรวงการคลังถืออยู่ร้อยละ 30.77 ของหุ้นทั้งหมดแล้ว คิดเป็น ส่วนที่ทางการถือหุ้นรวมร้อยละ 60.04 ของจำนวนหุ้นทั้งหมด

3. ธนาคารมหานคร จำกัด (มหาชน)

ในช่วงปี 2526 - 2527 ธนาคารมหานคร จำกัด (มหาชน) ประสบผลขาดทุน จากการดำเนินธุรกิจด้านเงินตราต่างประเทศและมีความเสียหายจำนวนสูงจากการให้ สินเชื่อจนประสบปัญหาสภาพคล่อง เมื่อต้นปี 2529 กองทุนให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น ด้วยการฝากเงินจำนวนหนึ่ง ซึ่งต่อมาเปลี่ยนเป็นการซื้อหุ้นเพิ่มทุนเพื่อสนับสนุนให้ ธนาคารสามารถเร่งเพิ่มทุนได้สำเร็จและเพื่อให้เกิดความมั่นใจแก่ผู้ร่วมลงทุนรายใหม่ ตลอดจนสร้างศรัทธาความเชื่อมั่นในธนาคาร นอกจากนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยยังให้ กู้ยืมเงินอัตราดอกเบี้ยต่ำจำนวนหนึ่งเพื่อให้มีรายได้เพียงพอชดเชยส่วนของผู้ถือหุ้นที่ไม่ ก่อให้เกิดรายได้ และแต่งตั้งกรรมการตัวแทนทางการเข้าร่วมบริหารงานเพื่อแก้ไขปัญหา และฟื้นฟูฐานะการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด หลังจากที่ได้รับ的帮助เหลือจากทางการ ฐานะและผลการดำเนินงานของธนาคารดีขึ้นเป็นลำดับ กองทุนได้ทยอยขายหุ้นออกไป บางส่วนในตลาดหลักทรัพย์เมื่อปลายปี 2530 ธนาคารดังกล่าวสามารถชำระคืนเงินกู้ยืม อัตราดอกเบี้ยต่ำได้ในปี 2534 ณ สิ้นปี 2538 กองทุนถือหุ้นอยู่ร้อยละ 15.25 ของ จำนวนหุ้นทั้งหมด

4. ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน)

ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) ประสบปัญหาสะสมมาในอดีตเนื่องจาก การให้สินเชื่อมีความเสียหายมาก แม้ว่าจะได้มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารหลายครั้งแต่ก็ ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ ธนาคารมีสินทรัพย์ด้อยคุณภาพจำนวนมาก ต้นทุนการดำเนินงานสูง ผลการดำเนินงานที่แท้จริงอยู่ในสภาพขาดทุน จนในปี 2529 ฐานะของธนาคาร เสื่อมลงมาก เมื่อต้นปี 2530 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้สั่งการให้ลดทุนเพื่อตัดผล ขาดทุน ปรับปรุงโครงสร้างผู้บริหาร และให้เพิ่มทุน โดยกองทุนเข้าสนับสนุนซื้อหุ้นเพิ่มทุน ด้วยและแต่งตั้งตัวแทนของกองทุนเข้าเป็นกรรมการ นอกจากนี้ธนาคารแห่งประเทศไทย

ยังให้กู้ยืมเงินอัตราดอกเบี้ยต่ำอีกจำนวนหนึ่ง ซึ่งเมื่อครบกำหนดชำระคืนในปี 2535 ปรากฏว่าธนาคารยังคงมีสินทรัพย์ไม่ก่อให้เกิดรายได้จำนวนมาก กองทุนจึงช่วยเหลือให้กู้ยืมต่อโดยมีสินทรัพย์เป็นประกัน ธนาคารดำเนินงานของธนาคารดีขึ้นเป็นลำดับ มีผลกำไรจนสามารถจ่ายเงินปันผลแก่ผู้ถือหุ้นได้ และธนาคารได้คืนเงินกู้ยืมทั้งหมดแก่กองทุนในต้นปี 2538 หลังจากสามารถกันสำรองเผื่อหนี้สงสัยจะสูญได้ครบถ้วนแล้ว ณ สิ้นปี 2538 กองทุนถือหุ้นธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) อยู่ร้อยละ 8.54 ของจำนวนหุ้นทั้งหมด

5. ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน)

ในช่วงปี 2528 - 2529 ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) มีฐานะและการดำเนินงานตกต่ำโดยมีสาเหตุจากการบริหารสินเชื่อไม่รัดกุม ทำให้มีสินทรัพย์ด้อยคุณภาพจำนวนมาก ประกอบกับมีความขัดแย้งระหว่างกลุ่มผู้บริหาร ทำให้มีผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้ของธนาคาร เมื่อต้นปี 2530 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้เข้าช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยให้กู้ยืมเงินอัตราดอกเบี้ยต่ำและแต่งตั้งกรรมการตัวแทนเข้าร่วมบริหารงาน ต่อมาในปี 2531 กองทุนเข้าซื้อหุ้นเพิ่มทุนตามเงื่อนไขการให้กู้ยืมเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย เมื่อฐานะและการดำเนินงานของธนาคารดีขึ้นกลับสู่ภาวะปกติสามารถชำระคืนเงินกู้ยืมแก่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ตามกำหนดแล้ว กองทุนจึงได้ถอนตัวจากการให้ความช่วยเหลือและได้ขายหุ้นที่ถืออยู่ทั้งหมดด้วยวิธีประกวดราคาเมื่อเดือนตุลาคม 2536

6. ธนาคารกรุงเทพ พาณิชยกรรม จำกัด (มหาชน)

เป็นธนาคารพาณิชย์แห่งล่าสุดที่กองทุนได้มีส่วนเข้าไปซื้อหุ้นเพิ่มทุนเมื่อกลางปี 2538 โดยเข้าถือหุ้นร้อยละ 6.25 ของทุนที่เรียกชำระแล้ว เป็นการช่วยเหลือเพื่อเสริมสร้างฐานะเงินกองทุนของธนาคารแห่งนี้ให้มีความมั่นคงยิ่งขึ้น ทั้งนี้ได้มีการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานของธนาคารโดยมีกรรมการผู้แทนของกองทุนเข้าไปช่วยกำกับดูแลนโยบายการดำเนินงานของธนาคารให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่ธนาคารได้เสนอไว้ต่อธนาคารแห่งประเทศไทย

นอกจากการให้ความช่วยเหลือโดยตรงแก่ธนาคารพาณิชย์แล้ว กองทุนได้ให้ความช่วยเหลือแก่กองทุนเสริมสร้างสภาพคล่องสถาบันการเงิน ซึ่งจัดตั้งขึ้นมาในช่วงที่เกิดวิกฤตการณ์ขึ้นในระบบสถาบันการเงินปี 2526 เพื่อแก้ไขปัญหาสภาพคล่องของกลุ่มบริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ที่ไม่มีธนาคารพาณิชย์หนุนหลัง โดยให้ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ดำเนินการเนื่องจากขณะนั้นยังไม่ได้จัดตั้งกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ปัจจุบันกองทุนเสริมสร้างสภาพคล่องสถาบันการเงินอยู่ระหว่างการติดตามเร่งรัดลูกหนี้สถาบันการเงินผู้กู้ยืม

ให้ชำระหนี้และเลิกกองทุนดังกล่าวในที่สุด วิธีช่วยเหลือของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ ในขณะนี้คือการฝากเงินที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) จำนวนหนึ่งเพื่อเปลี่ยนเจ้าหนี้ของกองทุนเสริมสร้างสภาพคล่องฯ จากธนาคารพาณิชย์ 15 ธนาคาร ผู้ให้กู้ยืมแก่กองทุนเสริมสร้างสภาพคล่องฯ มาเป็นกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ อันทำให้กองทุนเสริมสร้างสภาพคล่องฯ สามารถลดภาระดอกเบี้ยจ่ายลงได้

ในการแก้ไขปัญหาของธนาคารพาณิชย์ ทางกรวยังไม่เคยให้ธนาคารพาณิชย์ที่ประสบปัญหาเลิกกิจการยกเว้นรายธนาคารสยาม จำกัด ข้อดีในการช่วยเหลือธนาคารพาณิชย์นั้นไม่สามารถประมาณเป็นตัวเงินได้เพราะนอกจากจำนวนเงินที่แตกต่างระหว่างต้นทุนการช่วยเหลือกับจำนวนเงินที่ต้องจ่ายคืนเงินฝากแล้ว ยังมีผลทางอ้อมที่ประมาณเป็นตัวเงินไม่ได้ คือ ความมั่นคงและเสถียรภาพของระบบสถาบันการเงินและระบบการเงินของประเทศ และผลต่อการจัดอันดับความน่าเชื่อถือของประเทศโดยรวมด้วย สาเหตุสำคัญอีกประการหนึ่งคือธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยมีการดำเนินงานเป็นระบบสาขากระจายอยู่ทั่วประเทศและมีปริมาณสินทรัพย์รวมสูง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินเชื่อที่ให้แก่ธุรกิจประเภทต่างๆ อีกทั้งมีผู้ฝากเงินรายย่อยมากมาย ในการแก้ไขปัญหาธนาคารพาณิชย์ของประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีการใช้วิธีการให้ความช่วยเหลือแทนการให้เลิกกิจการเช่นกัน หรือที่เรียกว่าวิธี Bail Out โดยเฉพาะในกรณีที่พิจารณาเห็นว่าผลกระทบของการปิดกิจการธนาคารที่มีปัญหาจะส่งผลต่อเนื่องไปยังสถาบันการเงินอื่นๆ ที่มีธุรกิจเกี่ยวเนื่องกันในปริมาณมาก หรือที่เรียกว่า Too Big to Fail นั่นเอง

บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์

กองทุนได้ให้ความช่วยเหลือแก่บริษัทเงินทุน 9 บริษัท บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ 8 บริษัท และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ 1 บริษัท รวม 18 บริษัท ในจำนวนนี้เป็นบริษัทในโครงการ 4 เมษายน 2527 จำนวน 13 บริษัท และบริษัทนอกโครงการอีก 5 บริษัท สรุปการช่วยเหลือได้ดังนี้

บริษัทในโครงการ 4 เมษายน 2527

ก่อนการจัดตั้งกองทุน ทางกรวยได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่บริษัทที่เข้าโครงการ 4 เมษายน 2527 ตามวงเงินเพื่อช่วยเหลือฟื้นฟูบริษัทโดยผ่านธนาคารกรุงไทย จำกัด นอกเหนือจากที่ธนาคารแห่งประเทศไทยให้กู้ยืมดอกเบี๋ยต่ำโดยตรงแก่บริษัทในโครงการตามที่กล่าวแล้ว ในหัวข้อเรื่องโครงการ 4 เมษายน 2527 สำหรับวงเงินช่วยเหลือเพื่อเพิ่มทุนบริษัทในโครงการฯ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้พิจารณาแผนการเงินของบริษัท และได้อนุมัติการเพิ่มทุนโดยผ่านธนาคารกรุงไทย จำกัด ไปบ้างแล้ว ในวงเงิน 1,400 ล้านบาท หลังจากดำเนินการตามโครงการ 4 เมษายน 2527 ไประยะหนึ่ง

แล้ว ในต้นปี 2529 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้พิจารณาเห็นว่า การให้ความช่วยเหลือด้วยวิธีเพิ่มทุนจะทำให้ทางการมีสัดส่วนการถือหุ้นของบริษัทสูงขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทางการที่จะสามารถดำเนินมาตรการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้คล่องตัวขึ้น จึงใช้วิธีเพิ่มทุนแทนการให้กู้ยืมเงินเพิ่มเติม ประกอบกับได้มีการจัดตั้งกองทุนขึ้นแล้วจึงไม่จำเป็นต้องดำเนินการผ่านธนาคารกรุงไทย จำกัด ดังเช่นที่เคยปฏิบัติ ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงให้กองทุนยืมเงินทศรองจำนวนหนึ่ง เพื่อให้กองทุนใช้ซื้อหุ้นบริษัทในโครงการ 4 เมษายน 2527 ที่ยังมีได้มีการเพิ่มทุนแทนธนาคารกรุงไทย จำกัด กองทุนจึงได้ทยอยซื้อหุ้นเพิ่มทุนบริษัทในโครงการ 4 เมษายน 2527 ตั้งแต่ปลายปี 2529 จนถึงกันยายน 2530 จำนวน 7 บริษัท อันเป็นจุดเริ่มต้นที่กองทุนมีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือบริษัทในโครงการ 4 เมษายน 2527

ในปลายปี 2530 กระทรวงการคลังได้ขอความร่วมมือจากกองทุนให้เข้าไปรับโอนหุ้นบริษัทในโครงการ 4 เมษายน 2527 ในส่วนที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด ถืออยู่ภายใต้วงเงินเพิ่มทุน 1,400 ล้านบาทเดิม ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการประกอบธุรกิจและมีเอกภาพในการฟื้นฟูฐานะและการดำเนินงานต่อไป โดยกองทุนได้รับเงินทศรองจ่ายจากธนาคารแห่งประเทศไทยและได้ทยอยรับซื้อหุ้นของบริษัทในโครงการ 4 เมษายน 2527 จากธนาคารกรุงไทย จำกัด จนครบทุกบริษัทในปลายปี 2533 ยังผลให้กองทุนเป็นผู้ถือหุ้นบริษัทในโครงการ 4 เมษายน 2527 ทั้ง 13 บริษัท

เมื่อทางการบริหารบริษัทได้ระยะหนึ่งจนเรียกความเชื่อถือจากประชาชนกลับคืนมาได้แล้ว ทางการจึงได้พิจารณาจะขายคืนให้แก่เจ้าของเดิมหรือจัดหาเอกชนอื่นมาร่วมลงทุน โดยในการดำเนินการต่างๆ กองทุนได้ประสานงานกับคณะกรรมการแผนงานแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินในโครงการ 4 เมษายน 2527 ซึ่งเป็นคณะทำงานที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังแต่งตั้งขึ้น ในการโอนขายหุ้นบริษัทที่ถืออยู่ให้แก่ผู้บริหารเดิมหรือผู้สนใจร่วมลงทุนนั้น ทางการให้โอกาสผู้บริหารเดิมก่อน แต่หากการเจรจากับผู้บริหารเดิมไม่ประสบผลสำเร็จโดยผู้บริหารเดิมไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด เช่น ไม่สามารถนำหลักประกันเข้ามาชดเชยความเสียหายในความรับผิดชอบของผู้บริหารเดิม ไม่สามารถนำเงินมาเพิ่มทุนในบริษัทให้ได้เพียงพอมาก หรือไม่สามารถเสนอแผนการฟื้นฟูบริษัทที่มีความเป็นไปได้ เป็นต้น ทางการก็จะขายหุ้นบริษัทนั้นให้แก่ผู้สนใจลงทุนด้วยวิธีประกวดราคา โดยทางการจะพิจารณาจากผู้ร่วมลงทุนที่เหมาะสม มีการบริหารงานเป็นที่น่าเชื่อถือ เพื่อว่าหลังจากขายหุ้นไปแล้วจะสามารถบริหารงานไปได้ด้วยดี ไม่เกิดปัญหากลับมาเป็นภาระของทางการอีก

ปัจจุบันกองทุนได้ขายหุ้นบริษัทในโครงการ 4 เมษายน 2527 ส่วนใหญ่ออกไปแล้ว โดยเป็นการขายหุ้นทั้งหมด 8 บริษัท และขายบางส่วน 2 บริษัท อยู่ระหว่างขั้นตอนดำเนินการขาย 2 บริษัท และทางการเพิกถอนใบอนุญาต 1 บริษัท ดังนี้

บริษัทที่กองทุนขายหุ้นแล้วทั้งหมด

1. บริษัทเงินทุนไทยเซฟวิงก์ทรัสต์ จำกัด ขายให้บริษัท เอส.พี. อินเตอร์แนชั่นแนล จำกัด เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2533
2. บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ธนพัฒน์ จำกัด ขายให้ผู้บริหารเดิม นางจินตนา ไชยกุล เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2534
3. บริษัทเงินทุนสินวัฒนา จำกัด (ซึ่งต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นบริษัทเงินทุน จี ซี เอ็น จำกัด) ขายให้กลุ่มบริษัท จี เอฟ โฮลดิ้งส์ จำกัด เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2535
4. บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนนันต์ จำกัด (ซึ่งต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นบริษัทเงินทุน หลักทรัพย์เอกราช จำกัด (มหาชน)) ขายให้กลุ่มบริษัทเงินทุนเอกราชกิจ จำกัด เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ และ 2 มีนาคม 2535
5. บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ตะวันออก ฟายแนนซ์ จำกัด (ซึ่งต่อมาเปลี่ยนชื่อ เป็นบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ตะวันออก ฟายแนนซ์ (1991) จำกัด (มหาชน)) ขายให้กลุ่มนายโกศล ไกรฤกษ์ เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2535
6. บริษัทเงินทุนบางกอกเงินทุน จำกัด ขายให้กลุ่มนางจุไรรัตน์ อี.โบไนเรริน และคณะ เมื่อวันที่ 1 และ 19 มีนาคม 2536
7. บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนทุน จำกัด (ซึ่งต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นบริษัทเงินทุน วชิระธนทุน จำกัด) ขายให้ธนาคารสหธนาคาร จำกัด เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2536
8. บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์จักรวาลทรัสต์ จำกัด (ซึ่งต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์นิริภัทร จำกัด (มหาชน)) ขายให้บริษัทแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด กลุ่มธนาคารกรุงเทพ จำกัด บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์เอกราช จำกัด และนายณรงค์ ปัทมะเสวี เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2536

บริษัทที่กองทุนขายหุ้นแล้วบางส่วน

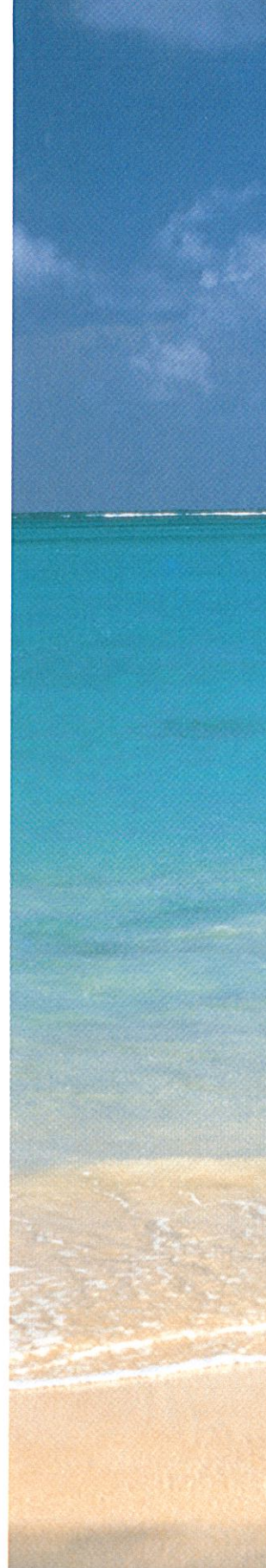
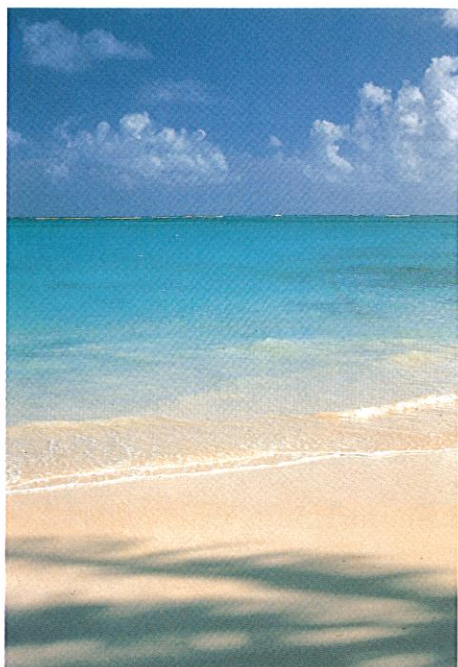
9. บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์นครหลวง
อินเวสเมนต์ จำกัด (ซึ่งต่อมา
เปลี่ยนชื่อเป็นบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์
ฟรีเมียร์ จำกัด)	ขายให้กลุ่มบริษัทฟรีเมียร์เอ็น-
เตอร์ไพรส์ จำกัด ณ สิ้นปี 2538
กองทุนถือหุ้นอยู่ร้อยละ 11.73
ของจำนวนหุ้นทั้งหมด
10. บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนไทยจำกัด
(มหาชน)	บริษัทออกจากโครงการ
4 เมษายน 2527 แล้ว
โดยทางการได้ขายคืนแก่กลุ่ม
ผู้ถือหุ้นเดิม ปัจจุบันเป็นบริษัท
จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ณ
สิ้นปี 2538 กองทุนถือหุ้นอยู่เพียง
ร้อยละ 2.85 ของจำนวนหุ้นทั้งหมด

บริษัทที่กองทุนอยู่ระหว่างดำเนินการขายหุ้น

11. บริษัทเงินทุนทรัพย์ทวีทรัสต์ จำกัด	อยู่ระหว่างทำสัญญาขายบริษัท
12. บริษัทเงินทุนเอราวัณทรัสต์ จำกัด	อยู่ระหว่างทำสัญญาขายบริษัท

บริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต

13. บริษัทเงินทุนพานิช จำกัด	บริษัทมีความเสียหายเป็นจำนวนสูง
ยากแก่การฟื้นฟูให้สำเร็จ ไม่มี
ภาคเอกชนสนใจซื้อกิจการไปบริหาร
กองทุนจึงนำเงินฝากไว้กับบริษัท
เพื่อนำไปใช้จ่ายคืนให้แก่ผู้ถือตัวฯ
หลังจากนั้นทางการได้เพิกถอน
ใบอนุญาตประกอบกิจการของบริษัท
เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2534
ปัจจุบันบริษัทเป็นบุคคลล้มละลาย
กองทุนเป็นเจ้าหนี้รอเฉลี่ยหนี้คืนจาก
กองทรัพย์สินของบริษัท |
|------------------------------|---|

บริษัทนอกโครงการ 4 เมษายน 2527

กองทุนได้ประสานงานกับธนาคารแห่งประเทศไทยให้ความช่วยเหลือบริษัทที่ไม่ได้เข้าร่วมในโครงการ 4 เมษายน 2527 จำนวน 5 บริษัท ได้แก่

1. บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ปฐมสยาม จำกัด

บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ปฐมสยาม จำกัด ประสบปัญหาด้านสภาพคล่องเนื่องจากวิกฤตการณ์สถาบันการเงินในปี 2526 บริษัทมีสินทรัพย์ด้อยคุณภาพจำนวนมากซึ่งส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้บริษัทในเครือของผู้บริหารเดิม ในเดือนเมษายน 2529 กองทุนได้ร่วมทุนและร่วมบริหารกับ Australian Guarantee Corporation Limited (AGC) ซึ่งเป็นสถาบันการเงินต่างประเทศเพื่อฟื้นฟูฐานะของบริษัท โดยธนาคารแห่งประเทศไทยให้กู้ยืมดอกเบี้ยต่ำจำนวนหนึ่ง และเปลี่ยนชื่อเป็นบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ เอ.จี.ซี. (ประเทศไทย) จำกัด หลังจากนั้นฐานะการดำเนินงานของบริษัทดีขึ้นเป็นลำดับ เริ่มมีผลกำไรตั้งแต่ปี 2530 และสามารถล้างผลขาดทุนสะสมได้หมดในปี 2536 ต่อมาเมื่อปี 2537 กลุ่ม AGC ได้ขายหุ้นบริษัทในส่วนที่ตนถืออยู่ให้แก่กลุ่มบริษัทหลักทรัพย์เอกราช จำกัด (มหาชน) และกลุ่มผู้ร่วมลงทุน 3 สถาบันการเงิน เปลี่ยนชื่อบริษัทเป็นบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ไทยธำรง จำกัด และในเดือนเมษายน 2538 บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ไทยธำรง จำกัด เป็นบริษัทแรกที่สนองนโยบายของทางการในการแยกธุรกิจเงินทุนกับธุรกิจหลักทรัพย์ออกจากกัน และเปลี่ยนชื่อเป็นบริษัทเงินทุนไทยธำรง จำกัด ถือหุ้นร้อยละ 99 ในบริษัทหลักทรัพย์ที่แยกออกไปซึ่งมีชื่อใหม่ว่าบริษัทหลักทรัพย์ไทยพาณิชย์ จำกัด ณ สิ้นปี 2538 กองทุนถือหุ้นอยู่ในบริษัทเงินทุนไทยธำรง จำกัด ร้อยละ 16.7 ของจำนวนหุ้นทั้งหมด

2. บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอทีเอฟ จำกัด (มหาชน)

บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ไอทีเอฟ จำกัด (มหาชน) ประสบปัญหาขาดทุนตั้งแต่ช่วงวิกฤตการณ์สถาบันการเงินปี 2526 เนื่องจากมีสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้จำนวนมาก และในปี 2528 บริษัทถูกถอนตัวสัญญาใช้เงินจำนวนมากเนื่องจากมีข่าวธนาคารโอเวอร์ซีส์ทรัสต์ จำกัด ผู้ถือหุ้นใหญ่ในฮ่องกงประสบปัญหา กองทุนได้ประสานงานกับทางการประเทศฮ่องกงซึ่งเข้าควบคุมกิจการธนาคารโอเวอร์ซีส์ทรัสต์ จำกัด โดยได้ร่วมกับธนาคารดังกล่าวซื้อหุ้นเพิ่มทุนของบริษัทและกองทุนเป็นผู้ดูแลการบริหารกิจการของบริษัท ทั้งนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ให้กู้ยืมโดยคิดอัตราดอกเบี้ยต่ำจำนวนหนึ่ง และต่อมาเมื่อบริษัทสามารถแก้ไขปัญหาจนผ่านพ้นวิกฤตการณ์แล้วกองทุนได้ขายหุ้นโดยวิธีประกวดราคาเมื่อปี 2535 ซึ่งกลุ่มกฤษตามหานครเป็นผู้ชนะ

3. บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์อาคเนย์ธนกิจ จำกัด

บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์อาคเนย์ธนกิจ จำกัด ประสบปัญหาขาดทุนจากการดำเนินงานในช่วงปลายปี 2530 มีสินทรัพย์ด้อยคุณภาพจำนวนมากและประสบปัญหา

ด้านสภาพคล่องอย่างต่อเนื่อง กองทุนได้แก้ไขปัญหาโดยร่วมทุนร่วมบริหารกับบริษัท เงินทุนหลักทรัพย์ธนชาติ จำกัด ในฐานะเจ้าหนี้รายใหญ่ของบริษัทและกลุ่มผู้ถือหุ้นเดิม รวมเป็น 3 ฝ่าย ซึ่งได้ซื้อหุ้นเพิ่มทุนในสัดส่วนฝ่ายละเท่าๆกัน และเปลี่ยนชื่อบริษัทเป็น บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์เอกราช จำกัด (มหาชน) หลังจากนั้นในเดือนธันวาคม 2536 กองทุนได้ขายหุ้นบางส่วนให้บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนชาติ จำกัด ผู้ร่วมลงทุนตามข้อ ตกลง ปัจจุบันบริษัทมีฐานะการดำเนินงานเป็นปกติแล้ว ณ สิ้นปี 2538 กองทุนยังคงถือ หุ้นอยู่ร้อยละ 10.48 ของจำนวนหุ้นทั้งหมด

4. บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ บีซีซี จำกัด

บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ บีซีซี จำกัด ประสบปัญหาผู้ถือตัวสัญญาใช้เงินขาด ความเชื่อถือพากันถอนตัวสัญญาใช้เงินในช่วงกลางปี 2534 เนื่องจากธนาคารในกลุ่ม Bank of Credit and Commerce International (BCCI) ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ในบริษัทนี้ถูก ธนาคารกลางประเทศอังกฤษสั่งปิดและอายัดทรัพย์สินของกลุ่มธนาคาร BCCI ทั่วโลก กองทุนได้ช่วยเหลือเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดสภาพคล่องโดยการให้กู้ยืมโดยมีหลักประกัน และมีเงื่อนไขให้บริษัทเปลี่ยนโครงสร้างผู้ถือหุ้น ซึ่งในที่สุดกลุ่มบริษัทไทยซัมมิตไฮโดพาร์ท อินดัสตรี จำกัด ได้เข้ามาซื้อกิจการไปในช่วงต้นปี 2535 และเปลี่ยนชื่อเป็นบริษัทเงินทุน หลักทรัพย์ไทยซัมมิต จำกัด

5. บริษัทเงินทุนเฟิสต์ ซิตี้ อินเวสเมนต์ จำกัด (มหาชน)

บริษัทเงินทุนเฟิสต์ ซิตี้ อินเวสเมนต์ จำกัด (มหาชน) ประสบปัญหาผู้ถือตัว สัญญาใช้เงินขาดความเชื่อมั่นพากันถอนตัวสัญญาใช้เงินในช่วงปลายปี 2535 เนื่องจาก มีชาวผู้บริหารบริษัทพัวพันกับการปั่นหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย นอกจากนี้ บริษัทประสบความเสียหายเนื่องจากมีเงินให้กู้ยืมแก่ธุรกิจใดโดยไม่มีหลักประกัน จำนวนสูง กองทุนเข้าให้ความช่วยเหลือโดยการซื้อหุ้นเพิ่มทุน ให้กู้ยืมโดยมีทรัพย์สินเป็น ประกัน และรับโอนสิทธิเรียกร้องและทรัพย์สินรอการขายเพื่อให้บริษัทมีฐานะดีขึ้น ทำให้ กองทุนสามารถเจรจาให้บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยเข้ามาร่วมทุนร่วม บริหาร ทั้งนี้ได้ให้ผู้บริหารเดิมรับผิดชอบในความเสียหายด้วยโดยการนำทรัพย์สินส่วนตัว เข้ามาชำระหนี้และทำสัญญารับผิดชอบใช้หนี้แก่กองทุน นอกจากนี้กองทุนได้ให้ความ ช่วยเหลือแก่ผู้ถือหุ้นรายย่อยที่มีส่วนสนับสนุนให้กองทุนและบริษัทเข้าบริหารงานบริษัท โดยให้สิทธิซื้อหุ้นของบริษัทจากกองทุนตามอัตราที่กำหนดในราคาต้นทุนบวกดอกเบี้ย ต่อมาเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2538 บริษัทได้ใช้สิทธิซื้อหุ้นในส่วนที่กองทุนถืออยู่ตาม ข้อตกลง ปัจจุบันบริษัทเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ ณ สิ้นปี 2538 กองทุนถือหุ้นอยู่ร้อยละ 3.24 ของจำนวนหุ้นทั้งหมด

ในการแก้ไขปัญหากรณีบริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และบริษัทเครดิต ฟองซิเอร์ พอสรุปได้ว่า ทางทางได้ใช้ทั้งวิธีการเข้าฟื้นฟูฐานะและการให้เลิกกิจการ โดย

ในกรณีแรกได้ดำเนินการฟื้นฟูฐานะสถาบันการเงิน รวม 18 บริษัท คือฟื้นฟูตามมาตรการโครงการ 4 เมษายน 2527 รวม 13 บริษัท เข้าร่วมทุนและร่วมบริหารกับสถาบันการเงินทั้งในและต่างประเทศเพื่อแก้ไขปัญหาของสถาบันการเงิน 4 บริษัท และแก้ไขปัญหาสภาพคล่องอีก 1 บริษัท ส่วนในกรณีที่สองได้เพิกถอนใบอนุญาตบริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ รวม 4 บริษัท^{1/} ซึ่งสาเหตุของการเพิกถอนใบอนุญาตก็เพราะเป็นวิธีการที่ใช้เงินน้อยกว่าและไม่มีผลกระทบต่อเนื่องไปยังระบบสถาบันการเงินสำหรับสถาบันการเงินที่กองทุนยังคงให้ความช่วยเหลืออยู่ในขณะนี้มีฐานะการเงินมั่นคงและผลการดำเนินงานดีขึ้นเป็นลำดับ ซึ่งกองทุนจะถอนการให้ความช่วยเหลือในเวลาที่เหมาะสมต่อไป

การจำหน่ายหุ้นสถาบันการเงินที่กองทุนถืออยู่

เมื่อสถาบันการเงินที่กองทุนให้ความช่วยเหลือโดยการซื้อหุ้นสามารถฟื้นตัว โดยมีฐานะการเงินและผลการดำเนินงานเป็นปกติและไม่มีปัญหาด้านการบริหารแล้ว กองทุนจะพยายามจำหน่ายหุ้นสถาบันการเงินเหล่านั้นออกไปให้แก่ภาคเอกชนเพื่อนำเงินกลับมาใช้ให้ความช่วยเหลือสถาบันการเงินอื่นตามความจำเป็นและสมควรต่อไป

ในการกำหนดวิธีการจำหน่ายหุ้นสถาบันการเงินให้แก่ภาคเอกชนนั้น มีปัจจัยหลายประการที่จะต้องคำนึงถึงเพื่อมิให้มีผลกระทบหรือมีผลกระทบน้อยที่สุดต่อการบริหารงานและราคตลาดของหุ้นสถาบันการเงินที่กองทุนนำออกจำหน่าย รวมทั้งให้กองทุนได้ผลประโยชน์กลับคืนตามควร ทั้งนี้หากในการร่วมทุนระหว่างกองทุนและผู้เข้าร่วมฟื้นฟูฐานะของสถาบันการเงินแห่งใด ได้กำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการจำหน่ายหุ้นที่กองทุนถือไว้อย่างไรก็จำเป็นต้องพิจารณาจำหน่ายหุ้นตามเงื่อนไขนั้นก่อน

ที่ผ่านมากองทุนใช้วิธีการจำหน่ายหุ้นสถาบันการเงินต่างๆ ดังนี้

1. การจำหน่ายหุ้นคืนแก่กลุ่มผู้บริหารเดิมหรือกลุ่มผู้ร่วมทุนตามราคาตราหรือราคาตราบวกต้นทุนการถือครอง หรือตามราคาที่กองทุนเห็นสมควร โดยเป็นการให้สิทธิเสนอซื้อหุ้นแก่ผู้บริหารเดิมหรือผู้ร่วมทุนก่อน

วิธีจำหน่ายหุ้นลักษณะนี้เป็นการจำหน่ายตามเงื่อนไขในสัญญาหรือข้อตกลงระหว่างผู้บริหารเดิมกับทางการ เช่น ในกรณีของบริษัทต่างๆ ในโครงการ 4 เมษายน 2527 หรือสัญญาระหว่างผู้ร่วมทุนกับกองทุนในการร่วมกันฟื้นฟูฐานะการดำเนินงานของสถาบันการเงินที่ประสบปัญหา เช่น ในกรณีของบริษัทเงินทุนเฟิสต์ ซิตี้ อินเวสเมนต์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์เอกชาติ จำกัด (มหาชน) เป็นต้น

^{1/} ก่อนการจัดตั้งกองทุน ในช่วงปี 2522 - 2528 มีการเพิกถอนใบอนุญาต 21 บริษัท

2. การจำหน่ายหุ้นโดยวิธีการประกวดราคา

กรณีที่จำนวนหุ้นที่กองทุนจะจำหน่ายมีผลต่ออำนาจการบริหารงานของสถาบันการเงินนั้น กองทุนจะพิจารณาถึงคุณสมบัติและแผนการดำเนินงานของผู้ที่สนใจเสนอขอซื้อหุ้นดังกล่าวจากกองทุนด้วยและจะประกาศจำหน่ายโดยวิธีประกวดราคา เช่น กรณีการจำหน่ายหุ้นบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ไอทีเอฟ จำกัด (มหาชน) บริษัทเงินทุนเอราวัณทรัสต์ จำกัด และบริษัทเงินทุนทรัพย์ทวีทรัสต์ จำกัด สำหรับกรณีที่การจำหน่ายหุ้นสถาบันการเงินที่กองทุนถืออยู่ไม่มีผลกระทบต่อการบริหารงานของสถาบันการเงิน แต่มีจำนวนหุ้นมากและมีมูลค่าหุ้นสูง และเป็นหุ้นที่มีการซื้อขายอยู่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กองทุนจะพิจารณาจำหน่ายให้กับกลุ่มสถาบันการเงินที่ต้องการลงทุนระยะยาวโดยวิธีการประกวดราคา ทั้งนี้เพื่อให้สถาบันการเงินถือหุ้นไว้ระยะหนึ่งแล้วจึงค่อยนำหุ้นออกจำหน่ายแก่รายย่อยต่อไป เพื่อมิให้มีผลกระทบต่อราคาหุ้นที่ซื้อขายอยู่ในตลาดหลักทรัพย์ฯ เช่น กรณีการจำหน่ายหุ้นธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) และธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

3. การจำหน่ายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

กองทุนทยอยขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยการส่งขายผ่านบริษัทหลักทรัพย์ เช่น กรณีการขายหุ้นธนาคารมหานคร จำกัด (มหาชน) ทั้งนี้ในการจำหน่ายหุ้นกองทุนจะกำหนดราคาขั้นต่ำไว้เพื่อให้การจำหน่ายหุ้นของกองทุน มีผลกระทบต่อราคาหุ้นที่ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ฯ มากนัก อย่างไรก็ตาม วิธีการขายดังกล่าวมีจุดอ่อนทำให้ตลาดทราบความเคลื่อนไหวในการขายหุ้นของกองทุนและมีผลกระทบต่อราคาหุ้นที่ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้

การขายหุ้นบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ตะวันออกฟายแนนซ์ จำกัด

การขายหุ้นบริษัทเงินทุนบางกอกเงินทุน จำกัด

ในบางกรณีกองทุนได้รับผลกำไรจากการจำหน่ายหุ้นสถาบันการเงินเนื่องจากเมื่อสามารถแก้ไขปัญหของสถาบันการเงินใดจนมีฐานะมั่นคงดีแล้วทำให้มีผู้สนใจที่จะซื้อหุ้นสถาบันการเงินดังกล่าวในราคาสูง เช่น กรณีการจำหน่ายหุ้นบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ไอทีเอฟ จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) และธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) เป็นต้น แต่ก็มีบางกรณีเช่นกันที่กองทุนได้รับผลขาดทุนจากการจำหน่ายหุ้นสถาบันการเงินเนื่องจากบางสถาบันการเงินโดยเฉพาะบริษัทในโครงการ 4 เมษายน 2527 ที่ยังคงมีความเสียหายอยู่แต่มีผู้สนใจเข้าดำเนินการ กองทุนจึงจำเป็นต้องรับผลขาดทุนไว้เพื่อมิให้เป็นภาระแก่ผู้ลงทุนรายใหม่เกินควร เช่นกรณีของบริษัทเงินทุนบางกอกเงินทุน จำกัด เป็นต้น

การให้ความช่วยเหลือผู้ถือตัวสัญญาใช้เงินในสถาบันการเงินที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต

หลังจากจัดตั้งกองทุนในปี 2528 กระทรวงการคลังได้สั่งเพิกถอนใบอนุญาตบริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ที่ประสบปัญหา 4 บริษัท ได้แก่ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กรุงเทพ จำกัด (มหาชน) บริษัทเครดิตฟองซิเอร์สยาม-เฟรนช์ จำกัด บริษัทเครดิตฟองซิเอร์มาโก จำกัด และบริษัทเงินทุนพานิช จำกัด ซึ่งกองทุนได้เข้าช่วยเหลือผู้ถือตัวสัญญาใช้เงินใน 3 บริษัทแรก ส่วนบริษัทเงินทุนพานิช จำกัด กองทุนได้ให้บริษัทกู้ยืมเงินเพื่อนำไปชำระคืนผู้ถือตัวสัญญาใช้เงินทั้งหมดก่อนที่จะทำการจะเพิกถอนใบอนุญาต

การทยอยจ่ายเงินให้แก่ผู้ถือตัวสัญญาใช้เงินใน 3 บริษัทที่กล่าวแล้วข้างต้น กองทุนได้ใช้วิธีออกตัวสัญญาใช้เงินของกองทุนเอง ซึ่งเป็นตัวๆ ชนิดไม่มีดอกเบี้ยและเปลี่ยนมือไม่ได้แลกเปลี่ยนให้กับตัวๆ ของบริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต ซึ่งมีผู้ถือตัวสัญญาใช้เงินได้รับความช่วยเหลือ 240 ราย เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 129.4 ล้านบาท

หลังจากที่กองทุนแลกเปลี่ยนตัวสัญญาใช้เงินให้กับผู้ถือแล้ว กองทุนมีฐานะเป็นเจ้าหนี้และผู้รับโอนสิทธิเรียกร้อง ซึ่งจะต้องติดตามผลการดำเนินคดีเร่งรัดหนี้และติดตามทรัพย์สินของสถาบันการเงินที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตเพื่อให้ได้ทรัพย์สินกลับคืนมา มากที่สุด บริษัทที่กองทุนติดตามการจัดเก็บทรัพย์สินแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ

1. บริษัทที่ถูกศาลสั่งให้เป็นบุคคลล้มละลาย การดำเนินการติดตามทรัพย์สินของบริษัทดังกล่าวกระทำโดยประสานงานกับเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในการติดตามสืบหาทรัพย์สินของลูกหนี้ ตลอดจนรับมอบอำนาจจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นผู้นำยึดทรัพย์สินของบรรดาลูกหนี้ซึ่งจดจำนองไว้กับบริษัท เพื่อนำมาขายทอดตลาดและรวบรวมเงินเข้ากองทรัพย์สินของบริษัท เพื่อเฉลี่ยคืนแก่บรรดาเจ้าหนี้ของบริษัทต่อไป โดยบริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตและศาลสั่งให้เป็นบุคคลล้มละลายแล้ว มี 3 บริษัท คือ

1) บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ถูกเพิกถอนใบอนุญาตเมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2529 ถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดเมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2530 และศาลสั่งให้เป็นบุคคลล้มละลาย เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2531

2) บริษัทเครดิตฟองซิเอร์สยาม-เฟรนช์ จำกัด ถูกเพิกถอนใบอนุญาตเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2531 ถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2531 และศาลสั่งให้เป็นบุคคลล้มละลายเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2532

3) บริษัทเงินทุนพานิช จำกัด ถูกเพิกถอนใบอนุญาตเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2534 ถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2535 และศาลสั่งให้เป็นบุคคลล้มละลายเมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2536

2. บริษัทที่อยู่ระหว่างการชำระบัญชี การดำเนินการติดตามทรัพย์สินของบริษัทดังกล่าวกระทำโดยประสานงานกับผู้ชำระบัญชีในการรวบรวมและประเมินราคาทรัพย์สิน โดยผู้ชำระบัญชีจะรายงานผลการรวบรวมและจำหน่ายทรัพย์สินของบริษัทให้กองทุนทราบเป็นระยะ บริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตและอยู่ในระหว่างการชำระบัญชีมีจำนวน 1 บริษัท คือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์มาโก จำกัด ซึ่งถูกเพิกถอนใบอนุญาตตั้งแต่วันที่ 11 มีนาคม 2531

การพัฒนาและจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ที่กองทุนรับโอนมา

จากการให้ความช่วยเหลือสถาบันการเงินโดยการรับโอนสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้จากสถาบันการเงิน และกองทุนชดเชยเงินตามราคาสินทรัพย์ที่รับโอนมาเพื่อให้สถาบันการเงินสามารถตัดสินทรัพย์เหล่านั้นออกจากบัญชีและได้รับเงินทุนหมุนเวียนมาใช้ในกิจการนั้น เป็นผลให้กองทุนมีสินทรัพย์เป็นที่ดินและสิ่งปลูกสร้างทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดอยู่ในครอบครอง

เนื่องจากสภาพของอสังหาริมทรัพย์ที่กองทุนรับโอนมามีลักษณะและภาระการดูแลรักษาที่แตกต่างกัน คณะกรรมการจัดการกองทุนจึงแต่งตั้ง “คณะทำงานศึกษาเพื่อพัฒนาและจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน” ขึ้นทำหน้าที่พิจารณาแนวทางการจัดการทรัพย์สินให้อยู่ในสภาพที่มีคุณค่าและพิจารณาแนวทางการจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์เหล่านี้ ซึ่งคณะทำงานได้กำหนดแนวทางพัฒนาเท่าที่เห็นว่าจำเป็นเพื่อรักษาสภาพของอสังหาริมทรัพย์และป้องกันการบุกรุกไว้จนกว่าจะสามารถจำหน่ายได้ เช่น ให้เช่า และจัดทำแนวเขตของที่ดินให้ชัดเจน เป็นต้น สำหรับการจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ในขั้นต้นจะจำหน่ายที่ดินในย่านที่เจริญแล้วโดยวิธีประกวดราคา สำหรับที่ดินอื่นๆ หากมีผู้สนใจจะซื้ออาจใช้วิธีต่อรองราคา อย่างไรก็ตามกองทุนมีเกณฑ์ราคาขั้นต่ำของอสังหาริมทรัพย์แต่ละรายการ ซึ่งหากราคาตามการประกวดราคาหรือการต่อรองต่ำกว่าราคาที่กำหนดไว้กองทุนจะยังไม่ขายอสังหาริมทรัพย์นั้น โดยกองทุนจะรอเวลาไว้ระยะหนึ่งเพื่อให้สามารถจำหน่ายได้ในราคาที่เหมาะสม

สรุป

การดำเนินงานในรอบ 10 ปีที่ผ่านมาของกองทุน กองทุนได้ให้ความช่วยเหลือสถาบันการเงินที่ประสบปัญหาและอยู่ในฐานะที่จะฟื้นฟูได้ให้ผ่านพ้นวิกฤตการณ์ไปได้และให้ความช่วยเหลือผู้ฝากเงินในสถาบันการเงินที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต เพื่อรักษาระบบสถาบันการเงินให้มีความมั่นคงและเสถียรภาพอันเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาของสถาบันการเงินใดสถาบันการเงินหนึ่งลุกลามกลายเป็นปัญหาของทั้งระบบ ทั้งนี้ การใช้มาตรการให้ความช่วยเหลือทางการเงินของกองทุนได้พิจารณาเป็นรายสถาบันการเงินตามความเหมาะสมของสถานการณ์ในขณะนั้นโดยจะจำกัดความช่วยเหลือในจำนวนและเวลาที่จำเป็น การดำเนินงานของกองทุนตลอดช่วงระยะเวลาดังกล่าวถือว่าประสบความสำเร็จ จากจำนวนสถาบันการเงินที่กองทุนได้ให้ความช่วยเหลือซึ่งมีจำนวน 24 แห่ง สามารถแก้ไขและฟื้นฟูสถาบันการเงินที่ประสบปัญหาให้มีความมั่นคงแข็งแรงเป็นลำดับจนกองทุนสามารถถอนการให้ความช่วยเหลือจากสถาบันการเงินดังกล่าวได้เป็นจำนวน 11 แห่ง สำหรับสถาบันการเงินที่กองทุนได้ให้ความช่วยเหลือแต่ไม่อาจฟื้นฟูได้สำเร็จมีเพียง 1 แห่งเท่านั้น คือบริษัทเงินทุนพานิช จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทในโครงการ 4 เมษายน 2527 ที่มีปัญหามาตั้งแต่เข้ารับเข้าโครงการ บริษัทดังกล่าวมีสินทรัพย์ที่เสียหายจำนวนสูงยากที่จะฟื้นฟูให้สำเร็จ สำหรับธนาคารสยาม จำกัด เนื่องจากทางการมีนโยบายให้มีธนาคารพาณิชย์ของรัฐเพียงแห่งเดียวจึงต้องรวมกิจการเข้ากับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สำหรับสถาบันการเงินที่กองทุนยังให้ความช่วยเหลืออยู่อีก 11 แห่ง อยู่ระหว่างฟื้นฟูฐานะหรืออยู่ระหว่างการพิจารณาถอนความช่วยเหลือด้วยการจำหน่ายหุ้นออกไป ซึ่งทุกสถาบันการเงินที่กล่าวมามีฐานะการเงินและผลการดำเนินงานมั่นคงแข็งแรงขึ้นเป็นลำดับเมื่อถึงระยะเวลาที่เหมาะสมกองทุนคงถอนตัวได้ในที่สุด ยกเว้นธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งทางการยังคงมีนโยบายให้เป็นธนาคารของรัฐ กระทรวงการคลังและกองทุนยังคงต้องถือหุ้นในธนาคารดังกล่าวต่อไป จึงกล่าวได้ว่าผลการดำเนินงานของกองทุนตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาทำให้ระบบสถาบันการเงินมีความมั่นคงและเสถียรภาพ สมเจตนารมณ์ในการจัดตั้งกองทุน

อย่างไรก็ตาม เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าภายใต้ระบบการเงินเสรีและเปิดกว้างกับการเชื่อมต่อกับต่างประเทศนั้น สถาบันการเงินจะมีความเสี่ยงในด้านการประกอบธุรกิจมากขึ้นทั้งความเสี่ยงที่เกิดจากการขยายตัวของธุรกิจและมีระดับการแข่งขันที่สูงขึ้นรวมทั้งความเสี่ยงที่เกิดจากการประกอบธุรกิจในรูปแบบใหม่ๆ โดยเฉพาะด้านต่างประเทศ ระบบการเงินจะมีการพัฒนาการและแปรเปลี่ยนในทิศทางที่สลับซับซ้อนมากขึ้น การกำกับตรวจสอบและแนวทางการแก้ไขปัญหาของสถาบันการเงินในอนาคตจึงต้องมีการปรับปรุงพัฒนาตามไปด้วย นอกจากนี้ต้องอาศัยการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ทางการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินตั้งแต่ต้น คือไม่ใช่รอจนยากที่จะเยียวยา พร้อมทั้งต้องเพิ่มเครื่องมือที่จะเข้าไปแทรกแซงได้ในทุกระดับตั้งแต่ให้ป้องกันได้จนถึงแก้ไขขั้นวิกฤตซึ่งจะต้องรวมถึงการมีส่วนร่วมให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งผู้บริหารระดับสูงของสถาบันการเงิน และการเงินทุน เป็นต้น

สำหรับกองทุนเองจำเป็นต้องปรับปรุงบทบาทโดยประสานงานกับส่วนงานที่กำกับดูแลสถาบันการเงินต่างๆ ของธนาคารแห่งประเทศไทย รวมทั้งที่เกี่ยวข้องด้านตลาดเงินและตลาดทุนอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ทราบปัญหาสถาบันการเงินและแก้ไขปัญหาโดยเร็ว โดยเฉพาะการเตรียมการในเรื่องการให้ความช่วยเหลือและขั้นตอนปฏิบัติที่ไม่ติดขัดเนื่องจากต้องแก้ไขปัญหาของสถาบันการเงินที่วิกฤตให้ยุติโดยเร็ว นอกจากนี้ผลจากสภาพแวดล้อมการประกอบธุรกิจซึ่งทำให้สถาบันการเงินมีความเสี่ยงมากขึ้นตามที่กล่าวแล้ว กองทุนต้องมีเงินทุนในจำนวนที่เหมาะสมเพื่อเตรียมการไว้รองรับหรือแก้ปัญหาเมื่อเกิดวิกฤตการณ์ขึ้นในระบบสถาบันการเงิน และในระยะต่อไปเมื่อกองทุนมีเงินทุนสะสมมากพอแล้วอาจจะพิจารณาลดอัตราเรียกเก็บเงินนำส่งให้ต่ำลงเพื่อลดภาระของสถาบันการเงินที่จะต้องนำส่งตามกฎหมาย พร้อมกันนั้นกองทุนอาจจะต้องพัฒนาแหล่งเงินทุนของตนเองมากขึ้นโดยจัดหาแหล่งเงินจากตลาดเงินและตลาดทุนเพื่อเตรียมพร้อมในด้านทรัพยากรยิ่งขึ้น อนึ่ง อสังหาริมทรัพย์และสิทธิเรียกร้องที่กองทุนรับโอนมาเนื่องจากการเข้าไปแก้ไขปัญหาสถาบันการเงิน กองทุนจำเป็นต้องติดตามเร่งรัดพัฒนาและจัดจำหน่ายเพื่อให้ได้เงินกลับคืนมาหรือเปลี่ยนเป็นเงินสดให้เร็วที่สุดเพื่อนำเงินมาใช้ตามวัตถุประสงค์ของกองทุนต่อไป

อย่างไรก็ดี ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาระบบสถาบันการเงินให้มีความมั่นคงและเสถียรภาพก็คือสถาบันการเงินทุกแห่งในระบบนั่นเอง ซึ่งต้องมีผู้บริหารที่มีความรู้ ประสบการณ์ มีจริยธรรม และรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งมีระบบการบริหารงานที่ดี ดำเนินงานอยู่ในระเบียบกฎเกณฑ์ของทางการ ในขณะเดียวกันผู้ฝากเงินควรให้ความสำคัญในการพิจารณาข้อมูลฐานะความมั่นคงและติดตามข่าวสารของสถาบันการเงินที่ตนนำเงินไปฝากตามสมควร จึงจะเป็นการร่วมพัฒนาและส่งเสริมให้สถาบันการเงินทุกรูปแบบมีความมั่นคงและอำนวยประโยชน์แก่เศรษฐกิจสังคมสืบต่อไป

ลำดับเหตุการณ์สำคัญ

พ.ศ. 2528

- 25 พฤศจิกายน ธนาคารแห่งประเทศไทยตั้งคณะทำงานเตรียมการจัดตั้งกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ประกอบด้วย นายมานะ กาญจนฉายา นายจรัส หนูขวัญ นางสาวนภพร เรืองสกุล นางเจริญ บุญมงคล และนางสมบัติ วิโรทัย ทำหน้าที่ดำเนินการกำหนดขอบเขตการปฏิบัติงาน การวางรูปองค์กรงาน การบริหารงาน การจัดอัตราค่าจ้าง การจัดวางข้อบังคับ คำสั่ง และวิธีปฏิบัติงานของกองทุน วางระบบบัญชีภายใน รวมทั้งการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องระหว่างกองทุน และธนาคารแห่งประเทศไทย
- 27 พฤศจิกายน พระราชกำหนด 3 ฉบับ มีผลบังคับใช้ ได้แก่
1. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 พ.ศ. 2528 จัดตั้งกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินขึ้นในธนาคารแห่งประเทศไทย
 2. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 พ.ศ. 2528
 3. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. 2522 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2528
- 3 ธันวาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการกองทุนชุดแรก
- 18 ธันวาคม คณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทยอนุมัติเงินทดรองให้แก่กองทุน เป็นครั้งแรกจำนวน 1,500 ล้านบาท เพื่อให้กองทุนนำไป

- ใช้ให้ความช่วยเหลือแก่ธนาคารสยาม จำกัด และใช้เป็นทุนหมุนเวียนแรกเริ่ม
- 24 ธันวาคม คณะกรรมการจัดการกองทุนจัดประชุมเป็นครั้งแรก และมีมติอนุมัติให้แต่งตั้ง นางสาวนภพร เรืองสกุล เป็นผู้จัดการกองทุนคนแรก
- 26 ธันวาคม กองทุนให้ความช่วยเหลือแก่ธนาคารสยาม จำกัด โดยการซื้อหุ้นเพิ่มทุน

พ.ศ. 2529

- 30 มกราคม จัดตั้งฝ่ายจัดการกองทุนขึ้นในธนาคารแห่งประเทศไทย
- 28 มีนาคม ธนาคารแห่งประเทศไทยอนุมัติวงเงินยืมตรงแก่กองทุน จำนวน 1,000 ล้านบาท เพื่อซื้อหุ้นเพิ่มทุนบริษัทในโครงการ 4 เมษายน 2527 ที่ทางการยังมิได้ให้ความช่วยเหลือเพิ่มทุน แทนธนาคารกรุงไทย จำกัด
- 8 เมษายน คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบในการกำหนดให้สถาบันการเงินนำส่งเงินเข้ากองทุนในอัตราเท่ากับร้อยละ 0.1 ต่อปีของยอดเงินฝากเงินกู้ยืมหรือเงินที่รับจากประชาชน ตามที่กองทุนเสนอ
- 21 เมษายน กองทุนได้แก้ไขปัญหาของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์เอ.จี.ซี. (ประเทศไทย) จำกัด (เดิมชื่อบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ปทุมสยาม จำกัด) โดยได้เข้าร่วมทุนร่วมบริหารกับ Australian Guarantee Corporation Limited ซึ่งเป็นสถาบันการเงินต่างประเทศ
- 7 กรกฎาคม กองทุนให้ความช่วยเหลือแก่ธนาคารมหานคร จำกัด โดยการซื้อหุ้นเพิ่มทุน
- 10 กรกฎาคม กองทุนให้ความช่วยเหลือเพิ่มเติมแก่ธนาคารมหานคร จำกัด โดยการฝากเงิน
- 22 กรกฎาคม กองทุนให้ความช่วยเหลือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ไอทีเอฟ จำกัด โดยร่วมมือกับธนาคารโอเวอร์ซีส์ทรัสต์ จำกัด (ประเทศฮ่องกง) ในฐานะผู้ถือหุ้นใหญ่อยู่เดิม โดยเข้าซื้อหุ้นเพิ่มทุน และกองทุนเป็นผู้บริหารกิจการ
- 7 กันยายน กองทุนให้ความช่วยเหลือเพิ่มเติมแก่ธนาคารสยาม จำกัด โดยการให้กู้ยืมเงิน โดยมีทรัพย์สินเป็นประกัน (Assets Financing)

- 1 ตุลาคม กองทุนให้ความช่วยเหลือบริษัทเงินทุนพานิช จำกัด (บริษัทในโครงการ 4 เมษายน 2527) โดยการซื้อหุ้นเพิ่มทุน
- 3 พฤศจิกายน ทางกรเพิกถอนใบอนุญาตบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
- 7 พฤศจิกายน กองทุนให้ความช่วยเหลือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ตะวันออก ฟายแนนซ์ จำกัด (บริษัทในโครงการ 4 เมษายน 2527) โดยการซื้อหุ้นเพิ่มทุน
- 26 พฤศจิกายน กองทุนให้ความช่วยเหลือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์พรีเมียร์ จำกัด (บริษัทในโครงการ 4 เมษายน 2527) โดยการซื้อหุ้นเพิ่มทุน
- 25 ธันวาคม กองทุนให้ความช่วยเหลือบริษัทเงินทุนบางกอกเงินทุน จำกัด (บริษัทในโครงการ 4 เมษายน 2527) โดยการซื้อหุ้นเพิ่มทุน
- 26 ธันวาคม กองทุนให้ความช่วยเหลือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธณานันต์ จำกัด (บริษัทในโครงการ 4 เมษายน 2527) โดยการซื้อหุ้นเพิ่มทุน

พ.ศ. 2530

- 18 กุมภาพันธ์ กองทุนเข้าให้ความช่วยเหลือธนาคารนครหลวงไทย จำกัด โดยการซื้อหุ้นเพิ่มทุน
- 19 มีนาคม กระทรวงการคลังออกแถลงการณ์เรื่อง การให้ความช่วยเหลือธนาคารสยาม จำกัด โดยให้รวมกิจการกับธนาคารกรุงไทย จำกัด เพื่อให้มีธนาคารพาณิชย์ของรัฐเพียงธนาคารเดียว
- 27 พฤษภาคม แต่งตั้งนายศิริ การเจริญดี เป็นผู้จัดการกองทุน แทนนางสาวนภาพร เรืองสกุล
- กองทุนให้ความช่วยเหลือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์จักรวาลเทรด จำกัด (บริษัทในโครงการ 4 เมษายน 2527) โดยการซื้อหุ้นเพิ่มทุน
- 11 สิงหาคม สถาบันการเงิน 6 แห่ง ควบกิจการเข้าด้วยกัน ได้แก่ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ไทยเงินทุน จำกัด บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์คอมเมอร์เชียลเทรด จำกัด บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์สากลเคหะ จำกัด บริษัทเงินทุนสกุลไทย จำกัด บริษัทเงินทุนไฟแนนซ์เชียวเทรด จำกัด และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์สากลสยาม จำกัด และตั้งชื่อใหม่เป็น “บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธณานันต์ จำกัด”

- 17 สิงหาคม ธนาคารสยาม จำกัด ตกลงโอนสินทรัพย์ สิทธิเรียกร้องและหนี้สิน ให้ธนาคารกรุงไทย จำกัด
- 28 สิงหาคม คณะกรรมการจัดการกองทุนมีมติให้กองทุนให้ความช่วยเหลือแก่ เจ้าหนี้ผู้ถือตั๋วสัญญาใช้เงินของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์กรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตเมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2529 โดยกองทุนออกตั๋วสัญญาใช้เงินแลกเปลี่ยนให้มีกำหนด ชำระคืนภายใน 10 ปี ผู้ถือตั๋วสัญญาใช้เงินไม่เกิน 50,000 บาท จะได้รับชำระคืนในปีแรก
- 5 กันยายน กองทุนให้ความช่วยเหลือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ธนพัฒน์ จำกัด (บริษัทในโครงการ 4 เมษายน 2527) โดยการซื้อหุ้นเพิ่มทุน
- 30 พฤศจิกายน สถาบันการเงิน 3 แห่ง ควบกิจการเข้าด้วยกัน ได้แก่ บริษัทเงินทุน แหยมทอง จำกัด บริษัทเครดิตฟองซิเอร์เจริญผล จำกัด และบริษัท เครดิตฟองซิเอร์เมืองไทย จำกัด และเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น “บริษัท เงินทุนสินวัฒนา จำกัด”
- กระทรวงการคลังมีหนังสือขอความร่วมมือจากกองทุนให้รับโอนหุ้น บริษัทในโครงการ 4 เมษายน 2527 จากธนาคารกรุงไทย จำกัด ที่ใช้วงเงินกู้ยืมจากธนาคารแห่งประเทศไทยวงเงิน 1,400 ล้านบาท ชื่อไว้ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการประกอบธุรกิจ และมีเอก ภาพในการแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูฐานะบริษัทในระยะต่อไป
- กองทุนให้ความช่วยเหลือธนาคารกรุงไทย จำกัด โดยการให้กู้ยืม เงินเพื่อรวมกิจการกับธนาคารสยาม จำกัด ด้วยเงินทดรองจาก ธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งต่อมาได้ทยอยแปลงเงินให้กู้ยืมดังกล่าวเป็นเงินเพิ่มทุน

พ.ศ. 2531

- 22 มกราคม บริษัทเครดิตฟองซิเอร์สยาม-เฟรนช์ จำกัด ถูกเพิกถอนใบอนุญาต
- 29 มกราคม คณะกรรมการจัดการกองทุนอนุมัติการให้ความช่วยเหลือแก่เจ้าหนี้ ผู้ถือตั๋วสัญญาใช้เงินของบริษัทเครดิตฟองซิเอร์สยาม-เฟรนช์ จำกัด โดยใช้หลักเกณฑ์วิธีการเช่นเดียวกับกรณีบริษัทเงินทุน หลักทรัพย์กรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
- 4 กุมภาพันธ์ คณะกรรมการจัดการกองทุนอนุมัติหลักการให้กองทุนทยอยรับโอน หุ้นบริษัทในโครงการ 4 เมษายน 2527 ตามความจำเป็นและ

- เหมาะสมเป็นรายๆ ไป จากธนาคารกรุงไทย จำกัด ในวงเงิน 1,400 ล้านบาท โดยขออนุมัติวงเงินยืมโดยตรงจากธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อรับโอนหุ้นในราคาตามมูลค่าที่ตราไว้ของแต่ละบริษัท
- 19 กุมภาพันธ์ - กองทุนให้ความช่วยเหลือโดยการซื้อหุ้นคืนจากผู้ถือหุ้นรายย่อยของ
8 มีนาคม ธนาคารสยาม จำกัด ซึ่งได้เข้าซื้อหุ้นที่ธนาคารฯ ออกจำหน่ายเพื่อ
เพิ่มทุนเมื่อเดือนธันวาคม 2528 และเดือนกรกฎาคม 2529
- 11 มีนาคม บริษัทเครดิตฟองซิเอร์มาโก จำกัด ถูกเพิกถอนใบอนุญาต
- 31 มีนาคม คณะกรรมการจัดการกองทุนอนุมัติให้กองทุนให้ความช่วยเหลือทาง
การเงินแก่เจ้าหน้าที่ผู้ถือตั๋วสัญญาใช้เงินของบริษัทเครดิตฟองซิเอร์
มาโก จำกัด โดยใช้หลักเกณฑ์วิธีการเช่นเดียวกับกรณีบริษัทเงิน
ทุนหลักทรัพย์กรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
- 16 พฤษภาคม กองทุนให้ความช่วยเหลือซื้อหุ้นเพิ่มทุนในธนาคารเอเชีย จำกัด
ตามเงื่อนไขการให้กู้ยืมเงินกรณีพิเศษที่ธนาคารแห่งประเทศไทย
กำหนดให้กองทุนมีสิทธิซื้อหุ้นเพิ่มทุนในราคาตามมูลค่า เป็นจำนวน
ร้อยละ 25 ของจำนวนหุ้นที่ออกใหม่
- 19 สิงหาคม กองทุนให้ความช่วยเหลือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนไทย จำกัด
(บริษัทในโครงการ 4 เมษายน 2527) โดยการใช้สิทธิซื้อหุ้นเพิ่ม
ทุนแทนกระทรวงการคลัง
- 25 สิงหาคม กองทุนซื้อหุ้นเพิ่มทุนบริษัทเงินทุนสินวัฒนา จำกัด (บริษัทใน
โครงการ 4 เมษายน 2527) จากธนาคารกรุงไทย จำกัด
- 1 ตุลาคม แต่งตั้งนายเกียรติศักดิ์ มีเจริญ เป็นผู้จัดการกองทุนแทนนายศิริ
การเจริญดี
- 21 ธันวาคม กระทรวงการคลังแต่งตั้งคณะกรรมการแผนงานแก้ไขปัญหาสถาบัน
การเงินในโครงการ 4 เมษายน 2527 เพื่อดำเนินงานตามแผนงาน
แก้ไขปัญหาสถาบันการเงินดังกล่าว โดยมีเป้าหมายว่าจะให้ภาค
เอกชนเข้ามามีบทบาทสำคัญในการฟื้นฟูสถาบันการเงินในโครงการ

พ.ศ. 2532

- 28 เมษายน กองทุนให้ความช่วยเหลือในบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์อาณัติธนกิจ
จำกัดโดยการซื้อหุ้นเพิ่มทุนร่วมกับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนชาติ
จำกัด และกลุ่มผู้ถือหุ้นเดิมของบริษัท ในสัดส่วนเท่าๆ กัน

- 14 พฤศจิกายน กองทุนให้ความช่วยเหลือโดยการฝากเงินในบริษัทเงินทุนพานิช จำกัด เพื่อแก้ไขปัญหาขาดสภาพคล่อง
- 21 พฤศจิกายน ทางกรมได้ตกลงและยินยอมให้ผู้บริหารเดิมของบริษัทเครดิต ฟองซิเออร์ธนพัฒน์ จำกัด รับโอนบริษัทกลับไปบริหาร

พ.ศ. 2533

- 7 มีนาคม ทางกรมได้ทำสัญญาร่วมลงทุนและเข้าบริหารบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ นครหลวงอินเวสต์เม้นท์ จำกัด กับกลุ่มบริษัทฟรีเมียร์ จำกัด
- 25 กันยายน ทางกรมได้ทำสัญญาร่วมลงทุนและเข้าบริหารบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ตะวันออกฟายแนนซ์ จำกัด กับกลุ่มนายโกศล ไกรฤกษ์
- 25 กันยายน ทางกรมได้ทำสัญญาร่วมลงทุนและเข้าบริหารบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ จักรवालทริสต์ จำกัด กับกลุ่มบริษัทแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด ธนาคารกรุงเทพ จำกัด บริษัทหลักทรัพย์เอกธำรง จำกัด และนาย ณรงค์ ปัทมะเสวี
- 14 ธันวาคม กองทุนรับโอนหุ้นบริษัทเงินทุนไทยเซฟวิงก์ทริสต์ จำกัด จาก ธนาคารกรุงไทย จำกัด ตามที่กระทรวงการคลังขอความร่วมมือ เพื่อให้กองทุนขายหุ้นดังกล่าวให้กับบริษัทเอส.พี.อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด ตามเงื่อนไขที่บริษัทได้ทำไว้กับทางการ
- 19 ธันวาคม กองทุนขายหุ้นบริษัทเงินทุนไทยเซฟวิงก์ทริสต์ จำกัด ให้แก่บริษัท เอส.พี. อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด ตามเงื่อนไขที่บริษัทได้ทำไว้กับ ทางการ
- 26 ธันวาคม กองทุนรับโอนหุ้นบริษัทเงินทุนเอราวัณทริสต์ จำกัด บริษัทเงินทุน ทรัพย์ทวีทริสต์ จำกัด และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนทุน จำกัด จากธนาคารกรุงไทย จำกัด
- 1 กรกฎาคม - 31 ธันวาคม กองทุนให้ความช่วยเหลือแก่บริษัทเงินทุนพานิช จำกัด โดยการ ฝากเงินเพื่อให้บริษัทนำเงินไปชำระหนี้ตัวสัญญาใช้เงินของ ประชาชนที่ทยอยครบกำหนด

พ.ศ. 2534

- 1 มีนาคม แต่งตั้งนางสาวอุดมทรัพย์ เดชะกำพู เป็นผู้จัดการกองทุน แทน นายเกียรติศักดิ์ มีเจริญ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้ให้ความเห็นชอบให้กองทุนเป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับการเพิ่มทุนบริษัทในโครงการ 4 เมษายน 2527 ทั้งหมดแทนธนาคารกรุงไทย จำกัด เพื่อให้การดำเนินงานตามมาตรการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินเป็นไปอย่างต่อเนื่อง จนกว่าการเจรจาซื้อขายบริษัทในโครงการ 4 เมษายน 2527 จะเสร็จสิ้น

- 10 เมษายน กองทุนขายหุ้นบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ธนพัฒนา จำกัด ให้แก่ผู้บริหารเดิม
- 23 เมษายน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาสถาบันประกันเงินฝากอันประกอบด้วย นายวีรพงษ์ รามางกูร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ มีหน้าที่พิจารณาข้อดีข้อเสียของการมีสถาบันประกันเงินฝาก กำหนดระบบการประกันเงินฝาก และพิจารณาข้อกฎหมายและความสัมพันธ์กับกองทุน
- 17 กรกฎาคม บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์บีซีซี จำกัด ประสบปัญหาสภาพคล่องสืบเนื่องจากข่าวธนาคารกลางของอังกฤษสั่งปิดกิจการของธนาคารแบงก์ออฟเครดิตแอนด์คอมเมอร์ซ อินเตอร์เนชันแนล เอส เอ (BCCI) ทุกสาขาทั่วประเทศ จึงขอกู้ยืมเงินจากกองทุนโดยมีหลักประกันได้แก่ การจำนำหุ้น และการโอนสิทธิเรียกร้องของลูกหนี้ชั้นดีให้แก่กองทุน
- 17 ธันวาคม กระทรวงการคลังมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตบริษัทเงินทุนพานิช จำกัด

พ.ศ. 2535

- 24 มกราคม กองทุนขายหุ้นบริษัทเงินทุนสินวัฒนา จำกัด ให้แก่กลุ่มบริษัทจีเอฟโฮลดิ้งส์ จำกัด
- 11 กุมภาพันธ์ และ 2 มีนาคม กองทุนขายหุ้นบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนาพันธ์ จำกัด ให้แก่กลุ่มบริษัทเงินทุนเอกชนกิจ จำกัด
- 7 เมษายน กองทุนเปิดประกวดราคาขายหุ้นบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ไอทีเอฟ จำกัด ผู้ชนะการประกวดราคา คือ กลุ่มกฤษดาพานนคร
- 16 พฤษภาคม พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 มีผลใช้บังคับ

- 22 พฤษภาคม กองทุนให้ความช่วยเหลือโดยการให้กู้ยืมเงินโดยมีทรัพย์สินเป็นประกันแก่ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) แทนเงินให้กู้ยืมอัตราดอกเบี้ยต่ำจากธนาคารแห่งประเทศไทย (Soft Loan)
- 1 ตุลาคม แต่งตั้งนางสว่างจิตต์ จัยวัฒน์ เป็นผู้จัดการกองทุน แทนนางสาวอุดมทรัพย์ เตชะกำพูน
- 16 ตุลาคม กองทุนขายหุ้นบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ตะวันออกฟายแนนซ์ จำกัด ให้แก่กลุ่มนายโกศล ไกรฤกษ์
- 11 พฤศจิกายน กองทุนอนุมัติให้ธนาคารพาณิชย์ที่ประกอบกิจการวิเทศธนกิจ ไม่ต้องนำเงินฝากจากกิจการดังกล่าวมารวมคำนวณเป็นเงินนำส่งเข้ากองทุน
- 25 พฤศจิกายน บริษัทเงินทุนเฟิสต์ ซิตี้ อินเวสเมนต์ จำกัด มีข่าวพัวพันกับการปั่นหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ฯ และข่าวมีลูกหนี้ด้อยคุณภาพเป็นจำนวนมาก ทำให้ผู้ถือตั๋วสัญญาใช้เงินขาดความมั่นใจจึงทยอยถอนตัวฯ เป็นจำนวนมาก บริษัทจึงเข้าขอความช่วยเหลือจากกองทุน
- 16 ธันวาคม คณะกรรมการจัดการกองทุนมีมติอนุมัติให้กองทุนเปิดหน้าต่างการให้กู้ยืมแบบมีหลักประกันแก่สถาบันการเงินทุกสถาบันที่นำส่งเงินเข้ากองทุนเป็นการทั่วไป
- 30 ธันวาคม กองทุนเริ่มให้ความช่วยเหลือแก่บริษัทเงินทุนเฟิสต์ ซิตี้ อินเวส-เมนต์ จำกัด ซึ่งประสบปัญหาขาดสภาพคล่อง โดยให้กู้ยืมแบบมีหลักทรัพย์เป็นประกัน

พ.ศ. 2536

- 15 กุมภาพันธ์ บริษัทเงินทุนเฟิสต์ ซิตี้ อินเวสเมนต์ จำกัด หยุดทำการจ่ายเงินเนื่องจากมีปัญหาสภาพคล่อง
- 1 มีนาคม กองทุนขายหุ้นบริษัทเงินทุนบางกอกเงินทุน จำกัด ให้แก่กลุ่มผู้ร่วมลงทุน นางจุไรรัตน์ อ.โบโนเร็น และนายวันนวัต ศรีไกรวิน
- 15 มีนาคม กองทุนให้ความช่วยเหลือแก่บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ไอทีเอฟ จำกัด เพื่อแก้ไขปัญหาสภาพคล่อง เนื่องจากได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์ทางการเงินที่เกิดขึ้นกับบริษัทเงินทุนเฟิสต์ ซิตี้ อินเวสเมนต์ จำกัด และข่าวลือว่าบริษัทจะประสบปัญหาเช่นเดียวกัน

- 25 มีนาคม กองทุนและบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ทำสัญญา
การเข้าฟื้นฟูและแก้ไขฐานะบริษัทเงินทุนเฟิสท์ ซิตี้ อินเวสเมนต์
จำกัด (มหาชน)
- 21 พฤษภาคม กองทุนขายหุ้นบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนทุน จำกัด ให้แก่ธนาคาร
สหธนาคาร จำกัด
- 30 มิถุนายน กองทุนขายหุ้นบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์นิธิภัทร จำกัด ให้แก่กลุ่ม
ธนาคารกรุงเทพ จำกัด และบริษัทแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด
- 5 กรกฎาคม ธนาคารสยาม จำกัด คืนใบอนุญาตประกอบธุรกิจการธนาคาร
พาณิชย์ให้แก่กระทรวงการคลัง และเปลี่ยนชื่อเป็นบริษัททิพย์สิน
จำกัด
- 1 ตุลาคม แต่งตั้งนางอำนาจ ลัมตระกูล เป็นผู้จัดการกองทุน แทน
นางสว่างจิตต์ จัยวัฒน์
- 19 ตุลาคม กองทุนเปิดประกวดราคาขายหุ้นธนาคารเอเชีย จำกัด ผู้ชนะการ
ประกวดราคา คือ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ธนสยาม จำกัด
(มหาชน) และคณะรวม 16 ราย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสถาบันการเงิน
ในกลุ่มเอกรณกิจ
- กองทุนเปิดประกวดราคาขายหุ้นธนาคารกรุงไทย จำกัด ผู้ชนะการ
ประกวดราคา คือ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ภัทรธนกิจ จำกัด และ
คณะรวม 13 ราย

พ.ศ. 2537

- 3 ตุลาคม - กองทุนขายหุ้นบริษัทเงินทุนเฟิสท์ ซิตี้ อินเวสเมนต์ จำกัด
(มหาชน) ให้แก่ผู้ถือหุ้นที่ปรากฏชื่อในสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นของ
บริษัท ณ วันที่ 19 มีนาคม 2536 เพื่อเป็นการบรรเทาความ
เสียหายแก่ผู้ถือหุ้นดังกล่าวซึ่งได้ให้ความร่วมมือแก่กองทุนในการ
เข้าฟื้นฟูบริษัท
- 1 พฤศจิกายน แต่งตั้งนางเกลียวทอง เติตระกุล เป็นผู้จัดการกองทุน แทน
นางอำนาจ ลัมตระกูล

16 ธันวาคม กองทุนให้ความช่วยเหลือกองทุนเสริมสร้างสภาพคล่องสถาบันการเงิน โดยนำเงินไปฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพื่อเปลี่ยนเจ้าหนี้กองทุนเสริมสร้างสภาพคล่องฯ จากธนาคารพาณิชย์มาเป็นกองทุน อันเป็นการลดภาระดอกเบี้ยของกองทุนเสริมสร้างสภาพคล่องฯ

พ.ศ. 2538

6 มีนาคม กระทรวงการคลังได้มีประกาศกำหนดให้กองทุนเป็นสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินกู้ยืมของสถาบันการเงิน และกำหนดอัตราสูงสุดของดอกเบี้ยที่กองทุนอาจคิดจากผู้กู้ยืมหรือคิดให้ผู้กู้ยืมได้ไม่เกินอัตราที่กองทุนกำหนด ทั้งนี้ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 11 มีนาคม 2538

30 พฤษภาคม กองทุนขายหุ้นบริษัทเงินทุนเฟิสท์ ซิตี้ อินเวสเมนต์ จำกัด (มหาชน) ให้แก่ บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

5 กรกฎาคม กองทุนให้ความช่วยเหลือธนาคารกรุงเทพฯ พาณิชย์การ จำกัด (มหาชน) โดยการซื้อหุ้นเพิ่มทุน

24 สิงหาคม กองทุนแก้ไขปัญหาการขายหุ้นบริษัทเงินทุนเอราวัณทรัสต์ จำกัด โดยการเข้าประมูลซื้อที่ดินของบริษัทซึ่งเป็นทรัพย์สินรอการขายเพื่อให้บริษัทมีฐานะการเงินดีขึ้นเป็นการจูงใจให้ผู้สนใจเข้าประมูล

25 สิงหาคม กองทุนเปิดประกวดราคาขายหุ้นบริษัทเงินทุนทวีทรัพย์ทรัสต์ จำกัด

4 ตุลาคม แต่งตั้งนางสาวจิดต์ จัยวัฒน์ เป็นผู้จัดการกองทุนแทนนางเกลียวทอง เติระกุล

5 ตุลาคม กองทุนเปิดประกวดราคาขายหุ้นบริษัทเงินทุนเอราวัณทรัสต์ จำกัด

18 ธันวาคม คณะกรรมการจัดการกองทุนมีมติอนุมัติหลักเกณฑ์การชดเชยความเสียหายให้แก่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) อันเนื่องมาจากการให้กู้ยืมเงินเมื่อทวงถามแก่บริษัทเงินทุนพานิช จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทในโครงการ 4 เมษายน 2527 ที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต ทั้งนี้เนื่องจากทางการได้ให้คำรับรองไว้ว่าจะดูแลไม่ให้นานาการกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ได้รับความเสียหายจากการดำเนินการให้ความช่วยเหลือ

ภาคผนวก

ก การแก้ไขปัญหาสถาบันการเงิน ในต่างประเทศ

การแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินในแต่ละประเทศแตกต่างกันขึ้นอยู่กับประสบการณ์และสภาพแวดล้อมในแต่ละประเทศที่เกิดปัญหาขึ้น ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินมี 2 ประการ คือ 1. กฎหมายและระบบการกำกับตรวจสอบสถาบันการเงิน และ 2. หน่วยงานซึ่งรับผิดชอบการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินและคุ้มครองผู้ฝากเงิน การแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินในต่างประเทศที่จะกล่าวถึง ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ญี่ปุ่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฮองกง และประเทศในกลุ่มสแกนดิเนเวีย ซึ่งสรุปหลักการและแนวทางการแก้ไขได้ดังนี้

ประเทศสหรัฐอเมริกา มีสถาบันประกันเงินฝากของสหรัฐอเมริกา Federal Deposit Insurance Corporation (FDIC) เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทในการแก้ไขปัญหาธนาคารพาณิชย์และให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ฝากเงิน เริ่มก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2476 ดังนั้น FDIC จึงมีประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินยาวนานถึง 62 ปี นับได้ว่าเป็นต้นฉบับของการดำเนินงานของสถาบันประกันเงินฝากในอีกหลายประเทศ FDIC บริหารโดยคณะกรรมการ 4 คน ซึ่งประธานาธิบดีเป็นผู้แต่งตั้งโดยความเห็นชอบจากสภาสูง และมีกรรมการโดยตำแหน่ง 1 คน คือ หัวหน้าสำนักงานดูแลกิจการธนาคาร (Comptroller of The Currency)

ในปี พ.ศ.2534 เงินกองทุนประกันเงินฝากของ FDIC ได้ลดต่ำลงมากจนกระทั่งติดลบ ประเทศสหรัฐอเมริกาจึงได้ออกกฎหมาย Federal Deposit Insurance Corporation Improvement Act of 1991 (FDICIA) ซึ่งกำหนดให้ FDIC เลือกใช้วิธีการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินที่มีต้นทุนต่ำสุด

FDIC เป็นสถาบันประกันเงินฝากแห่งเดียวที่เรียกเก็บเบี้ยประกันจากธนาคารสมาชิกมากน้อยตามความเสี่ยงของแต่ละสถาบันการเงิน โดยเริ่มบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2536 FDIC จะจำแนกสถาบันการเงินเป็น 9 กลุ่ม และกำหนดอัตราเบี้ยประกันของแต่ละกลุ่มอยู่ระหว่าง 0.23 - 0.31 ดอลลาร์ สรอ. ต่อเงินฝาก 100 ดอลลาร์ สรอ. ทั้งนี้ FDIC พิจารณาความเสี่ยงของสถาบันการเงินจากอัตราส่วนเงินกองทุนต่างๆ และผลการประเมินของผู้ตรวจสอบ

สำหรับการแก้ไขปัญหธนาคารพาณิชย์ของ FDIC มี 3 วิธี คือ

1) Purchase and Assumption (P & A) คือ การขายกิจการโดยให้สถาบันการเงินที่ดีประมูลซื้อทรัพย์สินของธนาคารพาณิชย์ที่ประสบปัญหา (ส่วนใหญ่คือสินเชื่อ) และรับโอนเงินฝากไป ซึ่งการขายทรัพย์สินธนาคารพาณิชย์ของ FDIC มีทางปฏิบัติอยู่ 3 วิธี คือ การขายทรัพย์สินโดยการลดราคาต่ำกว่าราคาบัญชี การชดเชยเงินให้แก่ผู้ซื้อในกรณีที่สินเชื่อที่รับโอนไปกลายเป็นสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ และการที่ FDIC รับประกันที่จะจ่ายเงินบางส่วน (Loss-sharing) ให้แก่ผู้ซื้อสำหรับสินเชื่อที่มีปัญหาที่รับโอนไป

2) Payoff คือ วิธีจ่ายชดเชยให้แก่ผู้ฝากเงินโดยตรงและนำทรัพย์สินของธนาคารที่มีปัญหาขายให้แก่ธนาคารอื่น และ FDIC จ่ายคืนเงินแก่ผู้ฝากเงินในธนาคารที่ถูกปิดกิจการในวงเงินสูงสุดไม่เกิน 100,000 ดอลลาร์ สรอ. ต่อราย (ประมาณ 2.5 ล้านบาท)

3) Bail Out เป็นทางเลือกสุดท้ายที่ FDIC จะนำมาใช้ ได้แก่ การที่ FDIC ให้ความช่วยเหลือโดยการเข้าพยุงฐานะของธนาคารที่ประสบปัญหาให้ดำเนินการต่อไปได้ แต่วิธีนี้มีต้นทุนในการแก้ไขปัญหาสูง ดังนั้นจึงมีเกณฑ์ในการพิจารณาว่าธนาคารนั้นต้องเป็นธนาคารหลักในการให้บริการด้านการธนาคารที่จำเป็นต่อท้องถิ่น และเป็นธนาคารขนาดใหญ่ซึ่งหากปล่อยให้ล้มจะมีผลกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของระบบสถาบันการเงิน เช่น กรณีธนาคาร Continental Illinois และธนาคาร New England เป็นต้น

นับตั้งแต่ได้มีการก่อตั้ง FDIC ใน พ.ศ.2476 จนถึง พ.ศ.2537 FDIC ได้ให้ความช่วยเหลือแก่ธนาคารพาณิชย์และผู้ฝากเงินในธนาคาร 2,121 แห่ง คิดเป็นเงิน 103,481.2 ล้านดอลลาร์ สรอ. แยกประเภทการให้ความช่วยเหลือเป็น 3 วิธี คือ การขายกิจการ (Purchase and Assumption) จำนวน 1,439 แห่ง เป็นจำนวนเงิน 78,224.3

ล้านดอลลาร์ สรอ. จ่ายคืนเงินฝาก (Deposit Payoff) จำนวน 602 แห่ง เป็นจำนวนเงิน 14,442.5 ล้านดอลลาร์ สรอ. และให้ความช่วยเหลือเพื่อพยุงฐานะจำนวน 80 แห่ง เป็นจำนวนเงิน 10,814.4 ล้านดอลลาร์ สรอ. ณ สิ้นปี 2537 FDIC มีสถาบันการเงินสมาชิกจำนวนรวม 12,656 แห่ง ซึ่งประกอบด้วยธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินประเภทออมทรัพย์ ในจำนวนดังกล่าวเป็นสถาบันการเงินที่ FDIC จัดว่ามีปัญหา 318 แห่ง

ประเทศอังกฤษ มี Deposit Protection Scheme เป็นองค์กรที่ทำหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาของสถาบันการเงินในประเทศอังกฤษ ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.2522 ภายใต้ Banking Act 1979 บริหารงานโดยคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วย ผู้ว่าการ รองผู้ว่าการ และหัวหน้าฝ่ายการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย และกำหนดให้ประธานแต่งตั้งกรรมการอีก 3 คน จากสถาบันการเงินที่เป็นสมาชิก ทุนในการดำเนินงานเรียกเก็บจากธนาคารที่เป็นสมาชิกโดยมิได้รับเงินสมทบจากรัฐบาล ในกรณีที่เงินกองทุนไม่เพียงพอสามารถเรียกเพิ่มเติมจากสมาชิกได้ จากประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินของประเทศอังกฤษเป็นเวลาประมาณ 10 กว่าปี สรุปได้ว่าวิธีดำเนินการกับสถาบันการเงินที่ประสบปัญหาในประเทศอังกฤษ มี 2 แนวทาง ได้แก่

1) Liquidation คือ การเพิกถอนใบอนุญาตเพื่อให้สถาบันเลิกกิจการเนื่องจากฐานะของสถาบันการเงินที่ประสบปัญหาอยู่ในขั้นรุนแรงมีหนี้สินล้นพ้นตัว และจ่ายเงินชดเชยให้ผู้ฝากเงินตามวงเงินที่ได้ประกาศประกันเงินฝาก คือ ร้อยละ 75 ของยอดเงินฝาก แต่จำนวนเงินชดเชยไม่เกิน 15,000 ปอนด์ (ประมาณ 600,000 บาท)

2) Administrations ได้แก่ การมอบอำนาจบริหารตามกฎหมายให้แก่ผู้บริหารใหม่เป็นการชั่วคราวและจัดการทางการเงินใหม่เพื่อให้สถาบันการเงินที่ประสบปัญหาสามารถแก้ไขปัญหาและดำเนินการต่อไปได้ หากคณะกรรมการของ Deposit Protection Scheme มีความเห็นว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาชั่วคราวที่มีแนวโน้มที่จะสามารถแก้ไขปัญหาให้กลับสู่ภาวะปกติได้ จึงใช้วิธีการนี้เพื่อป้องกันมิให้เจ้าหน้าที่ของสถาบันการเงินที่ประสบปัญหาเข้าฟ้องล้มละลายสถาบันการเงินดังกล่าวในช่วงที่กำลังแก้ไขปัญหาอยู่ ต่อมาเมื่อสถานการณ์กลับคืนสู่ภาวะปกติ สถาบันประกันเงินฝากจะได้รับชำระหนี้จากการให้ความช่วยเหลือคืน แต่ในบางกรณีสถาบันการเงินที่ประสบปัญหาไม่สามารถฟื้นฟูฐานะการเงินให้ดีขึ้นได้และต้องปิดกิจการไปในที่สุด ก็คือแก้ไขปัญหาโดยใช้วิธี Liquidation

ในช่วงระยะเวลา พ.ศ.2525 - 2536 Deposit Protection Scheme ได้แก้ไขปัญหาสถาบันการเงินที่ประสบปัญหาจำนวน 26 แห่งโดยใช้วิธี Liquidation จำนวน 18 แห่ง Administration จำนวน 8 แห่ง กรณีหลังสุดที่เกิดปัญหาในปี 2538 คือ ธนาคารแบริงส์ ซึ่งเกิดจากการเก็งกำไรของพนักงานระดับผู้จัดการทั่วไปของบริษัทลูกที่จัด

ทะเบียนและทำธุรกิจที่ประเทศสิงคโปร์ (นายนิโคลัส ลีสัน) โดยได้ทำสัญญาซื้อขายตราสารอนุพันธ์ล่วงหน้าจำนวนมาก และประสบปัญหาภาวะขาดทุนจนธนาคารแห่งประเทศไทยสั่งปิดกิจการ และต่อมาแก้ปัญหาโดยธนาคารเอบีเอ็น แอมโร แห่งประเทศเนเธอร์แลนด์ ได้ซื้อกิจการด้านวานิชธนกิจ นอกจากนี้ Merrill Lynch Co., และ Dresdner เข้าซื้อกิจการส่วนที่เหลือ

ประเทศญี่ปุ่น มีสถาบันประกันเงินฝาก คือ Deposit Insurance Corporation จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2514 โดยตราเป็นกฎหมาย Deposit Insurance Law มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองผู้ฝากเงินในอันที่จะรักษาความมั่นคงของระบบการเงิน โดยสถาบันประกันการจ่ายเงินฝากของผู้ฝากเงินในกรณีที่สถาบันการเงินหยุดการจ่ายเงินฝาก หรือให้ความช่วยเหลือด้านการเงินและสนับสนุนให้สถาบันการเงินที่ประสบปัญหาความกิจการกับสถาบันการเงินที่ดี สถาบันประกันเงินฝากได้ประกาศประกันเงินฝากไว้ในวงเงินสูงสุดไม่เกิน 10 ล้านเยน ต่อราย (ประมาณ 2.6 ล้านบาท)

Deposit Insurance Corporation มีทุนเริ่มแรกจำนวน 455 ล้านเยน โดยรัฐบาล และธนาคารกลางประเทศญี่ปุ่นให้เงินสมทบ 150 ล้านเยน เท่ากัน อีก 155 ล้านเยน ได้รับจากสถาบันการเงิน ผู้บริหารงานของสถาบัน ประกอบด้วย ผู้ช่วยผู้ว่าการธนาคารกลางประเทศญี่ปุ่นเป็นประธาน ส่วนคณะกรรมการคือ ผู้แทนจากสมาคมธนาคาร (ในประเทศญี่ปุ่นมีธนาคารประเภทต่างๆ หลายประเภท)

แนวทางในการให้ความช่วยเหลือสถาบันการเงินที่มีปัญหา ทางประเทศญี่ปุ่นพยายามที่จะให้สถาบันการเงินที่มีฐานะดีซึ่งอาจเป็นสถาบันการเงินแห่งเดียวหรือหลายแห่งร่วมกันเข้าช่วยเหลือสถาบันการเงินที่ประสบปัญหาโดยการรวมกิจการ (Merge) ครอบครองกิจการ (Take Over) หรือเข้าถือหุ้นในสถาบันการเงินที่ประสบปัญหา หลังจากนั้นสถาบันประกันเงินฝากจะทำสัญญากับสถาบันการเงินที่มีฐานะดีดังกล่าว ให้ความช่วยเหลือในรูปของการให้เงินชดเชย การให้สินเชื่อ การฝากเงิน การซื้อทรัพย์สิน การค้าประกันหนี้หรือการรับสภาพหนี้เป็นการตอบแทน เป็นต้น

ในช่วงปี 2535 สถาบันการเงินในประเทศญี่ปุ่นเริ่มประสบปัญหาหลังจากที่ไม่เคยมีปัญหาเลยในอดีต เนื่องจากการให้กู้ยืมอย่างไม่รอบคอบโดยเฉพาะการให้กู้ยืมแก่ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์หรือมือสังหาริมทรัพย์ใหม่เป็นประกันระหว่างเศรษฐกิจเฟื่องฟูแบบฟองสบู่ ทางประเทศญี่ปุ่นได้เริ่มให้ความช่วยเหลือแก่ Toho Sogo Bank ซึ่งประสบปัญหาในปี 2535 และในปีต่อมาได้ให้ความช่วยเหลือแก่ Toyo Shinkin Bank และ Kamaishi Shin Bank ในปี 2538 มีสถาบันการเงินประเภท Credit Cooperative 5 แห่งประสบปัญหารุนแรง และทางการญี่ปุ่นต้องเข้าช่วยเหลือทั้งในด้านผู้ฝากเงิน และการให้กู้ยืมเงินแก่สถาบันการเงินที่ประสบปัญหา พร้อมทั้งจัดหาสถาบันการเงินที่ดีเข้าให้การช่วยเหลือ

นอกจากนี้ปรากฏว่ามีสถาบันการเงินในประเทศญี่ปุ่นจำนวนมากประสบปัญหา มีหนี้เสียจำนวนมากสูงเนื่องจากหลักประกันการกู้ยืมที่เป็นอสังหาริมทรัพย์มีราคาตกต่ำลงอย่างมาก ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ซบเซา และราคาที่ดินได้ลดลงเรื่อยมาตั้งแต่ปี 2533 ประมาณว่าระบบสถาบันการเงินของประเทศมีหนี้เป็นปัญหาทั้งสิ้น 50 ล้านล้านเยน ในจำนวนดังกล่าว คาดว่าจะเป็นหนี้เสียจำนวน 6.3 ล้านล้านเยน ซึ่งทำให้เป็นภาระแก่ระบบสถาบันการเงินในประเทศญี่ปุ่นมาก และอาจจะมีผลกระทบให้มีการเปลี่ยนแปลง การให้ความช่วยเหลือแก่สถาบันการเงินที่ประสบปัญหาในอนาคต เนื่องจากวิธีการที่ การขอให้สถาบันการเงินที่ดีเข้าช่วยสถาบันที่มีปัญหาเริ่มไม่มีใครได้รับความร่วมมือดี อย่างเช่นในอดีต ทั้งนี้ได้มีแนวความคิดที่จะจัดตั้งองค์กรขึ้นใหม่เพื่อรับซื้อสินทรัพย์จาก สถาบันการเงินที่ประสบปัญหาในทำนองเดียวกันกับในสหรัฐอเมริกาที่ตั้ง Resolution Trust Corporation ในปี 2532 เพื่อแก้ปัญหากรณีสถาบันการเงินประเภทออมทรัพย์ (Savings and Loans) ที่เสียหายอย่างมากในช่วงปี 2525 - 2532 คาดว่าการจัดตั้งองค์กร ดังกล่าวอาจดำเนินการในปี 2539

ประเทศมาเลเซีย มีธนาคารกลางคือ Bank Negara Malaysia (BNM) ทำหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินของประเทศ ทาง การของประเทศไทยมีความเห็นว่าการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินในปัจจุบันทำได้เหมาะสมแล้ว จึงไม่มีการจัดตั้งสถาบันประกันเงินฝากหรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินโดยตรง ประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินของประเทศไทยเกิดขึ้นในระหว่าง พ.ศ. 2528 - 2529 เนื่องจากเศรษฐกิจของประเทศตกต่ำอันเป็นผลมาจากราคาน้ำมันดิบ น้ำมันปาล์มตกต่ำ ในเดือนเมษายน 2529 ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ลดลงเกือบ ร้อยละ 60 จากดัชนี 427 ลดลงถึง 175 นอกจากนั้นแล้วราคาอสังหาริมทรัพย์ได้ลดต่ำลงถึงร้อยละ 60 เป็นผลทำให้ธนาคารส่วนใหญ่ประสบปัญหาหนี้สินที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ เป็นจำนวนมาก ธนาคารพาณิชย์จำนวน 3 แห่ง ประสบปัญหาขาดทุนจนส่วนของผู้ถือหุ้น ติดลบ ใน พ.ศ. 2530 สถาบันการเงินจำนวน 9 แห่ง ประสบปัญหาล้มละลาย และสถาบัน Deposit-Taking Co-operatives จำนวน 24 แห่ง ประสบปัญหาหนี้สินที่ไม่ก่อให้เกิด รายได้เป็นจำนวนมาก

BNM ดำเนินการแก้ไขปัญหาโดยในขั้นแรกให้สถาบันการเงินที่ประสบปัญหา แก้ไขปัญหาภายในองค์กรก่อน โดยให้สถาบันการเงินยอมรับว่าสถาบันการเงินมีความเสียหายและมีส่วนสูญเสียที่เกิดขึ้น งดการให้สินเชื่อเพิ่มเติม เปลี่ยนตัวผู้บริหารโดยความ เห็นชอบจากทางการ BNM อาจเข้าควบคุมการดำเนินงานของกิจการหรือแต่งตั้งให้มีผู้ ดำเนินการแทน หากไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้จะแต่งตั้งผู้ชำระบัญชีและดำเนินการ เพิกถอนใบอนุญาตสถาบันการเงินที่ประสบปัญหา สำหรับสถาบันการเงินที่มีแนวโน้มว่า จะแก้ไขปัญหาได้ และ BNM ได้เข้าควบคุมกิจการของสถาบันการเงินดังกล่าวแล้ว

BNM อาจขอให้ศาลสั่งให้ลดทุนเพื่อชดเชยส่วนสูญเสียที่เกิดขึ้น เมื่อ BNM ได้เข้าควบคุม การดำเนินการของสถาบันการเงินที่ประสบปัญหาไประยะหนึ่งแล้วได้พิจารณาว่า สถาบัน การเงินดังกล่าวยังคงมีหนี้สินมากกว่าทรัพย์สิน BNM อาจพิจารณาให้ความช่วยเหลือ เช่น ให้กู้ยืมเงินอัตราดอกเบี้ยต่ำ เข้าซื้อหุ้นหรือให้สินเชื่อแก่สถาบันการเงินที่ควบกิจการ กับสถาบันการเงินที่มีฐานะดี เป็นต้น หนึ่ง กฎหมายกำหนดให้ต้องขายหุ้นดังกล่าวเมื่อ ฐานะการเงินของสถาบันการเงินที่ประสบปัญหาดีขึ้น

สำหรับการชดเชยผู้ฝากเงินกรณีสถาบันการเงินถูกปิดกิจการ แม้ทางการ ประเทศมาเลเซียไม่มีการประกาศประกันเงินฝาก แต่ก็มี การให้ความคุ้มครองผู้ฝากเงิน เต็มจำนวน โดยวิธีการให้สถาบันการเงินที่รับโอนเงินฝากไป

ประเทศอินโดนีเซีย มีธนาคารกลางคือ Bank Indonesia ทำหน้าที่ในการ แก้ไขปัญหาของสถาบันการเงิน เมื่อสถาบันการเงินประสบปัญหาธนาคารกลางจะ ให้ความช่วยเหลือซึ่งอาจใช้วิธีใดวิธีหนึ่งหรือวิธีผสม ดังนี้ คือ วิธีแรกจะจ่ายเงิน (payoff) ให้ กับผู้ฝากเงินในสถาบันที่ประสบปัญหาหรือให้ความช่วยเหลือในการจัดหาสถาบันการเงิน อื่นที่มีฐานะดีมารับโอนเงินฝากดังกล่าวไป วิธีที่สองรัฐบาลจะดำเนินการให้มีการควบ กิจการระหว่างธนาคารที่ประสบปัญหากับธนาคารที่มีฐานะดี และให้การสนับสนุนทางการเงิน แก่ธนาคารที่มีฐานะดีผู้รับโอนกิจการ วิธีสุดท้ายคือ รัฐบาลพยายามที่จะฟื้นฟูฐานะ ของธนาคารที่ประสบปัญหาโดยการเพิ่มทุน หรือซื้อสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ออก จากกิจการเพื่อให้สามารถดำเนินการต่อไปได้ตามปกติ สำหรับการชดเชยผู้ฝากเงินทาง การไม่ได้จัดตั้งสถาบันประกันเงินฝาก จึงไม่ได้มีการประกาศประกันเงินฝาก หรือกำหนด วงเงินช่วยเหลือที่ชัดเจน ปัจจุบัน (ปี 2538) Bank Indonesia อยู่ระหว่างพิจารณาร่าง กฎหมายคุ้มครองผู้ฝากเงินธนาคารในประเทศอินโดนีเซียเพื่อเตรียมการรองรับวิกฤตการณ์ ทางการเงินหากจะเกิดขึ้นในอนาคต

ประเทศฮ่องกง มี Hong Kong Monetary Authority ซึ่งเป็นหน่วยงานของ รัฐที่ทำหน้าที่ธนาคารกลาง และดูแลการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงิน นโยบายในการแก้ไข ปัญหาสถาบันการเงินของรัฐบาลฮ่องกงกรณีสถาบันการเงินประสบปัญหานี้สินล้นพ้น ตัวนั้นมิได้ให้ความช่วยเหลือทุกราย แต่จะพิจารณาให้ความช่วยเหลือเป็นรายกรณี โดย คำนึงถึงผลกระทบที่จะมีต่อระบบความมั่นคงของระบบการเงินของประเทศใน ส่วนรวม ซึ่งมีวิธีดำเนินการได้หลายวิธี เช่น สั่งลดทุน เพิ่มทุน ออกกฎหมายโอนกิจการธนาคาร มาเป็นของรัฐ ส่งเจ้าหน้าที่ของทางการเข้าบริหาร รัฐบาลจัดสรรเงินสำรองมาเพิ่มทุนให้ ธนาคาร ให้การค้าประกันสินเชื่อ เป็นต้น ทาง การไม่มีการประกาศประกันเงินฝาก

ประเทศในกลุ่มสแกนดิเนเวีย

ในระหว่าง พ.ศ. 2533 - 2535 ทาง การของ ประเทศฟินแลนด์ นอร์เว และ

สวีเดน ได้ใช้เงินรวมกันถึง 16,000 ล้านดอลลาร์ สรอ. (ประมาณ 4 แสนล้านบาท) เพื่อช่วยสถาบันการเงิน ซึ่งสาเหตุของปัญหาเกิดจากมาตรการผ่อนคลายการควบคุมอันเป็นผลให้สถาบันการเงินให้สินเชื่อโดยขาดความระมัดระวัง และการถดถอยของธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ทำให้เกิดหนี้เสียจำนวนมาก ซึ่งพอสรุปรายประเทศได้ดังนี้

ประเทศฟินแลนด์ การให้ความช่วยเหลือสถาบันการเงินที่ประสบปัญหา กระทำผ่าน Deposit Insurance Scheme ซึ่งได้ตั้งกองทุน 4 ประเภท คือ Commercial Banks Fund ให้ความช่วยเหลือแก่ธนาคารพาณิชย์ที่ประสบปัญหา Saving Banks Fund ให้ความช่วยเหลือแก่ธนาคารออมสิน Cooperative Banks Fund ให้ความช่วยเหลือแก่ Cooperative Bank และ Government Guarantee Fund

การให้ความช่วยเหลือแก่สถาบันการเงินที่ประสบปัญหา ทางกรมไม่มีนโยบายเข้า Take Over ธนาคาร แต่จะให้ความช่วยเหลือทางการเงิน ส่วนการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ฝากเงิน Deposit Insurance Scheme จะชดเชยเงินฝากให้เต็มจำนวน

ประเทศนอร์เวย์ มี Deposit Insurance Fund เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่สถาบันการเงินที่ประสบปัญหาโดยผ่าน Government Bank Insurance Fund ซึ่งจัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2534 ทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือแก่สถาบันการเงินที่ประสบปัญหาโดยการให้กู้ยืมเงินและเข้า Take Over สถาบันการเงินที่ประสบปัญหา และมีนโยบายที่จะขายสถาบันการเงินเหล่านั้นเมื่อการดำเนินงานดีขึ้น ทางกรมจ่ายเงินชดเชยให้แก่ผู้ฝากเงินในสถาบันการเงินที่ประสบปัญหาเต็มจำนวน

ประเทศสวีเดน เป็นประเทศในกลุ่มสแกนดิเนเวียที่ให้ความช่วยเหลือสถาบันการเงินที่ประสบปัญหามากที่สุด และไม่มีข้อจำกัดใดๆ เกี่ยวกับจำนวนเงินรวมทั้งกำหนดเวลาในการค้าประกันที่ทางการจะใช้ในการให้ความช่วยเหลือ โดยทางการสวีเดนไม่เพียงแต่จะสนับสนุนการช่วยเหลือผู้ฝากเงิน แต่ให้ความช่วยเหลือเจ้าหน้าที่อื่นด้วย เนื่องจากไม่มีการจัดตั้งกองทุนประกันเงินฝาก ทางกรมใช้วิธีโอนหนี้เสียของสถาบันการเงินที่ประสบปัญหาไปให้บริษัทที่จัดตั้งขึ้นต่างหาก โดยทางการอัดฉีดเงินให้บริษัทดังกล่าว นอกจากนี้ทางการยังได้ให้กู้ยืมเงิน ช่วยค้าประกันเงินกู้และเข้าควบคุมสถาบันการเงินที่ประสบปัญหาด้วยในบางกรณี

การแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินในต่างประเทศมีลักษณะที่แตกต่างกันไปทั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบการแก้ไขปัญหาโดยตรงและวิธีการแก้ไขปัญหา ดังนั้นจึงไม่มีวิธีการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินวิธีหนึ่งวิธีใดที่ดีที่สุด ทั้งนี้ทุกประเทศมีหลักการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินที่สำคัญคือ พยายามให้ปัญหายุติโดยเร็วเพื่อมิให้กระทบกระเทือนถึงสถาบันการเงินอื่น อันจะก่อให้เกิดผลกระทบถึงเสถียรภาพและความมั่นคงของระบบสถาบันการเงินของประเทศ ตลอดจนความเชื่อมั่นของประชาชนผู้ฝากเงิน อย่างไรก็ดี

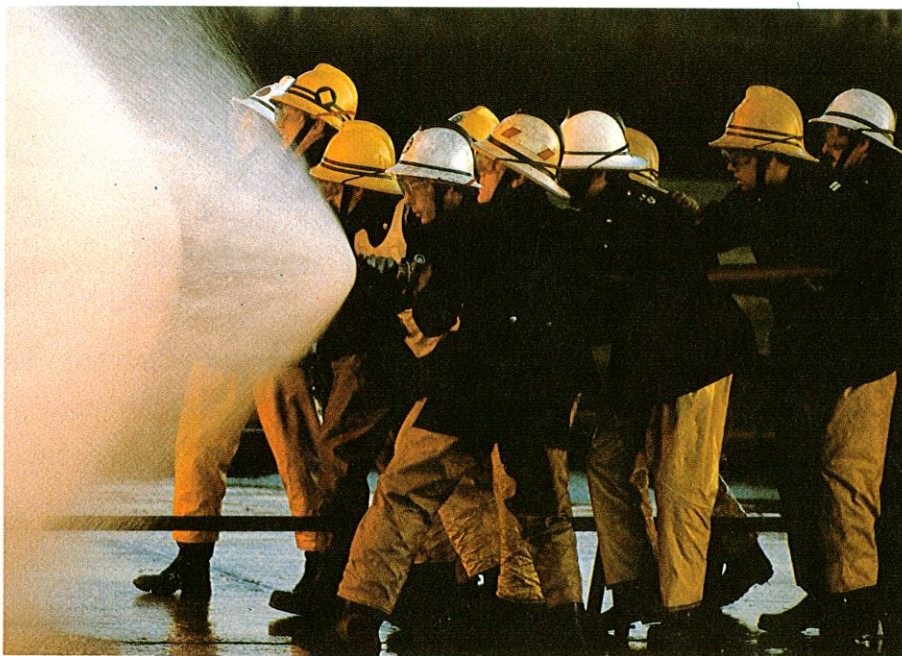
พอสรุปแนวทางการแก้ไขปัญหาได้ว่าเมื่อสถาบันการเงินประสบปัญหา ทาง การของทุกประเทศจะพิจารณาถึงความเป็นไปได้ในการเข้าแก้ไขปัญหา เพื่อให้สถาบันการเงินดังกล่าวดำเนินการต่อไปหรือปิดกิจการ โดยคำนึงถึงต้นทุนค่าใช้จ่ายในแต่ละทางเลือก รวมทั้งผลกระทบต่อระบบสถาบันการเงินและระบบเศรษฐกิจของประเทศ ในการให้ความช่วยเหลือเพื่อฟื้นฟูฐานะของสถาบันการเงิน ทุกประเทศจะให้ความช่วยเหลือทางการเงินไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง และกรณีปิดกิจการเกือบทุกประเทศจะให้ความช่วยเหลือผู้ฝากเงิน โดยเฉพาะผู้ฝากเงินรายย่อยซึ่งแสดงถึงความรับผิดชอบตามที่ในฐานะผู้กำกับดูแล

แนวทางการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินของไทยจะเลือกใช้วิธีใดขึ้นอยู่กับ การพิจารณาเป็นรายกรณีสถาบันการเงิน ไม่ได้มีการกำหนดเป็นรูปแบบหรือมีกฎเกณฑ์ เป็นการเฉพาะ แต่อยู่ในขอบข่ายการให้ความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อแก้ไขปัญหา สภาพคล่อง การให้มีเงินกองทุนที่พอเพียง การชดเชยความเสียหายจากการมีสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เป็นจำนวนมาก ประเทศไทยจึงมีวิธีการที่แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับ สถานการณ์ เช่น ใช้วิธีการเข้าไปมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของกิจการและร่วมบริหารกับ ผู้บริหารเดิมโดยมีเงื่อนไขจะขายคืนให้แก่เจ้าของเดิมหรือผู้สนใจต่อไป (กรณีโครงการ 4 เมษายน 2527) ทาง การเข้าไป Take Over กิจการ (กรณีธนาคารสยาม จำกัด) การ ร่วมทุนกับสถาบันการเงินทั้งในและต่างประเทศเข้าฟื้นฟูกิจการ (กรณีบริษัทเงินทุน หลักทรัพย์ โอทีเอฟ จำกัด บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์เอกราช จำกัด และบริษัทเงินทุน หลักทรัพย์ไทยธำรง จำกัด) นอกจากนี้กองทุนได้ใช้วิธีให้สถาบันการเงินที่ดีเข้ามา รับโอน สินทรัพย์ที่ดีและเงินฝากของสถาบันการเงินที่ประสบปัญหา คล้ายกับวิธี Purchase and Assumption ของประเทศสหรัฐอเมริกา (กรณีธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) รับโอน สินทรัพย์และหนี้สินของธนาคารสยาม จำกัด) และวิธีใหม่ที่กองทุนนำมาใช้คือกองทุนรับ โอนสินทรัพย์ที่เป็นสิทธิเรียกร้องและอสังหาริมทรัพย์ซึ่งเป็นสินทรัพย์ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ออกจากสถาบันการเงินที่ประสบปัญหา เพื่อให้สถาบันการเงินนั้นปลอดจากสินทรัพย์ที่ เสียหาย อันเป็นการจูงใจให้ภาคเอกชนเข้าร่วมฟื้นฟู (เช่นกรณีบริษัทเงินทุนเฟิสต์ ซิตี้ อินเวสเมนต์ จำกัด (มหาชน) และกรณีบริษัทเงินทุนเอราวัณทรัสต์ จำกัด) นอกจากนี้ บางกรณีกองทุนจำเป็นต้องขยายการให้ความช่วยเหลือให้ครอบคลุมผู้ถือหุ้นรายย่อยของ สถาบันการเงินที่เข้าไปแก้ไขปัญหาด้วย โดยเฉพาะสถาบันการเงินที่มีการสร้างราคาหุ้น ให้สูงเกินจริง เพื่อเป็นการบรรเทาความเสียหาย และจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจาก ผู้ถือหุ้นในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้ลุล่วงไปด้วยดี รูปแบบการแก้ไขปัญหาของสถาบัน การเงินในต่างประเทศที่ทางการไทยไม่เคยใช้ ได้แก่ การจัดตั้งบริษัทใหม่เพื่อรับโอน อสังหาริมทรัพย์จากธนาคารที่มีปัญหา (ประเทศสวีเดน) ซึ่งไม่น่าจะเหมาะสมสำหรับ ประเทศไทย เนื่องจากค่าธรรมเนียมการโอนอสังหาริมทรัพย์ในประเทศไทยค่อนข้างสูง

สถาบันประกันเงินฝากบางประเทศจะมีบทบาทและอำนาจในการแก้ไขปัญหา
ครบวงจร เช่น กรณีของประเทศสหรัฐอเมริกา กล่าวคือ การกำกับดูแลในยามปกติ การ
เข้าไปฟื้นฟูกิจการ (Bailout) เมื่อสถาบันการเงินเกิดปัญหา หรือการชดเชยผู้ฝากเงิน
(Payoff) กรณีปิดกิจการและการติดตามทรัพย์สินในสถาบันการเงินที่ปิดกิจการเพื่อ
รวบรวมทรัพย์สินให้ได้กลับคืนมากที่สุด (Liquidation) สำหรับกรณีประเทศไทย การ
ติดตามทรัพย์สินของสถาบันการเงินที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตจะเป็นหน้าที่ของผู้ชำระบัญชี
ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้แต่งตั้ง (อาจแต่งตั้งให้กองทุนเป็นผู้ชำระบัญชี
ก็ได้) และเมื่อผู้ชำระบัญชีเห็นว่าทรัพย์สินของบริษัทมีไม่พอชำระหนี้แล้ว (ปกติสถาบัน
การเงินที่ประสบปัญหาจะมีสินทรัพย์ต่ำกว่าหนี้สิน) ผู้ชำระบัญชีต้องร้องขอต่อศาล
ทันทีเพื่อให้ออกคำสั่งให้สถาบันการเงินตกเป็นบุคคลล้มละลาย ซึ่งกรณีล้มละลายจะเป็น
หน้าที่ของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อันถือเป็นเจ้าหน้าที่ของศาลที่จะดำเนินการต่อไป ที่
ผ่านมาขั้นตอนในการชำระบัญชีดังกล่าวจะใช้เวลานานและมีผลกระทบต่อการติดตาม
ทรัพย์สินให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยเฉพาะการติดตามลูกหนี้ อย่างไรก็ตาม
ก็ตามเนื่องจากกรณีประเทศไทยโดยเฉพาะในช่วงหลังมีสถาบันการเงินที่ถูกเพิกถอนใบ
อนุญาตค่อนข้างน้อย การตั้งหน่วยงานเฉพาะด้านดังกล่าวในปัจจุบันอาจจะไม่เหมาะสม

พอจะกล่าวได้ว่าแนวทางการแก้ไขปัญหาของสถาบันการเงินไม่อาจกำหนดเป็น
กฎเกณฑ์ตายตัว การพิจารณาแก้ไขคงต้องคำนึงถึงสถานการณ์ในขณะที่เกิดปัญหาเป็น
สำคัญ โดยเฉพาะผลกระทบที่อาจจะมีต่อความมั่นคงของระบบสถาบันการเงินโดยรวม

ก การให้ความคุ้มครองผู้ฝากเงิน ในต่างประเทศ

เมื่อสถาบันการเงินประสบปัญหาและถูกปิดกิจการ ทาง การของ แต่ละประเทศจะ ให้ความคุ้มครองผู้ฝากเงินแตกต่างกันไป ประเทศที่มีโครงการหรือสถาบันประกันเงินฝาก ก็ จะประกาศวงเงินให้ความคุ้มครองผู้ฝากเงินชัดเจน โดยมีเหตุผลสนับสนุนว่า เพื่อสร้าง ความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นในระบบสถาบันการเงิน และช่วยให้เกิดการแข่งขันระหว่างสถาบัน การเงินขนาดใหญ่และขนาดเล็ก ส่วนประเทศที่ไม่มีสถาบันประกันเงินฝากหรือไม่มีการ ประกาศการให้ความช่วยเหลือที่ชัดเจนจะพิจารณาให้ความช่วยเหลือเป็นกรณีๆ ไป เพราะมีความเห็นว่าการประกันเงินฝากทำให้ผู้ฝากเงินขาดดุลยพินิจในการเลือกสถาบัน การเงินที่จะฝากเงิน (Moral Hazard) หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งทางการไม่ควรเข้าไปแทรกแซง กลไกของตลาด อย่างไรก็ตามในกรณีที่ทางการเข้าฟื้นฟูสถาบันการเงินที่ประสบปัญหา หรือมีมาตรการโอนเงินฝากทั้งจำนวนไปให้สถาบันการเงินที่ดี ผู้ฝากเงินรวมทั้งเจ้าหนี้อื่น ก็จะได้รับ ความคุ้มครองเต็มจำนวนทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย

วิธีการจ่ายเงินชดเชยให้แก่ผู้ฝากเงินในต่างประเทศ

การจ่ายเงินชดเชยให้แก่ผู้ฝากเงินของแต่ละประเทศมีข้อปลีกย่อยที่แตกต่างกัน ไปทั้งในด้านจำนวนเงินชดเชยและประเภทเงินฝาก อย่างไรก็ตามก็ดีหลักการในการกำหนดวง เงินชดเชยที่ใช้กันอยู่อย่างแพร่หลายมีอยู่ 4 วิธี สรุปได้ดังนี้

1) กำหนดจ่ายคืนเงินให้ผู้ฝากแต่ละรายตามยอดเงินแต่ไม่เกินเพดานที่ กำหนด เป็นวิธีการที่สถาบันประกันเงินฝากในประเทศสหรัฐอเมริกาใช้เป็นเกณฑ์ใน การจ่ายเงินประกันให้กับผู้ฝากเงิน ซึ่งในระยะแรกสถาบันประกันเงินฝากที่กล่าวตั้งวงเงิน ประกันค่อนข้างต่ำมาก คือจ่ายคืนไม่เกิน 4,500 ดอลลาร์ สรอ. ต่อราย และเพิ่มขึ้นเรื่อย มาจนในปัจจุบันมีวงเงินประกันเท่ากับ 100,000 ดอลลาร์ สรอ.ต่อราย วิธีการดังกล่าว เป็นวิธีที่ต่างประเทศส่วนใหญ่นิยมใช้ ซึ่งเป็นวิธีที่เข้าใจง่าย กำหนดขอบเขตความ คุ้มครองไว้ชัดเจน ประชาชนที่ฝากเงินภายในวงเงินที่กำหนดจะได้รับเงินชดเชยเต็ม จำนวนเป็นเงินสดทันที

2) กำหนดวงเงินจ่ายเงินคืนผู้ฝากเงินแต่ละรายตามระดับของจำนวนเงินฝากเช่นเดียวกับการเก็บภาษีเงินได้ เป็นวิธีที่ใช้ในประเทศอิตาลี และไอร์แลนด์ ซึ่งปกติจะกำหนดเป็นอัตราร้อยละตามชั้นของเพดานเงินฝาก โดยเงินฝากสูงชันก็จะจ่ายชดเชยน้อยลง ตัวอย่างเช่น กรณีของประเทศอิตาลี เงินฝาก 200 ล้านลิราแรก จ่ายชดเชยร้อยละ 100 ส่วนที่เกินกว่า 200 ล้านลิรา แต่ไม่เกิน 800 ล้านลิรา จ่ายชดเชยร้อยละ 80 ส่วนที่เกินกว่านี้ไม่ได้รับการชดเชย

3) กำหนดจ่ายเงินเป็นร้อยละของยอดเงินฝากแต่ละรายโดยกำหนดวงเงินสูงสุดไว้ เป็นวิธีที่ประเทศอังกฤษใช้เป็นเกณฑ์ในการประกันเงินฝาก โดยกำหนดจ่ายเงินร้อยละ 75 ของยอดเงินฝาก ทั้งนี้จำกัดการชดเชยสำหรับเงินฝากเพียงไม่เกิน 20,000 ปอนด์ หรือชดเชยให้สูงสุดไม่เกิน 15,000 ปอนด์ สำหรับผู้ฝากแต่ละราย วิธีการดังกล่าวผู้ฝากเงินไม่ว่าจะฝากเงินจำนวนเท่าใดจะต้องมีส่วนรับผิดชอบในการเลือกฝากเงินในสถาบันการเงิน

4) กำหนดจ่ายเงินผู้ฝากเต็มจำนวน วิธีการนี้ทางการให้ความคุ้มครองผู้ฝากเงินโดยไม่จำกัดจำนวน เป็นวิธีของสถาบันประกันเงินฝากประเทศฟินแลนด์ นอร์เวย์ และเม็กซิโก

สำหรับแหล่งที่มาของเงินที่นำมาใช้ในการจ่ายเงินคืนผู้ฝากเงิน จะใช้วิธีเรียกเก็บเงินนำส่ง หรือเบี้ยประกันจากสถาบันการเงินสมาชิก ซึ่งปกติจะกำหนดเป็นอัตราร้อยละของยอดเงินฝากที่สถาบันการเงินนั้นมีอยู่โดยเรียกเก็บจากสมาชิกในอัตราเดียวกันทุกสถาบันการเงิน (ประเทศนอร์เวย์กำหนดเป็นร้อยละของสินทรัพย์) มีเพียงประเทศสหรัฐอเมริกาเพียงประเทศเดียวที่เรียกเก็บเงินตามความเสี่ยงของสถาบันการเงิน (อัตราอยู่ระหว่างร้อยละ 0.23 - 0.31 ของยอดเงินฝากที่เอาประกัน) กล่าวคือ สถาบันการเงินที่มีปัญหาหรือความเสี่ยงสูงจะถูกเรียกเก็บเงินนำส่งในอัตราที่สูงกว่าสถาบันการเงินที่มีปัญหาน้อย หรือความเสี่ยงต่ำ ส่วนเป้าหมายความเสี่ยงพอของเงินกองทุนที่จะต้องเตรียมไว้ให้ความช่วยเหลือผู้ฝากเงินหรือสถาบันการเงินที่ประสบปัญหา บางประเทศได้กำหนดไว้เป็นอัตราร้อยละของเงินฝากทั้งระบบ เช่น สถาบันประกันเงินฝากของประเทศสหรัฐอเมริกากำหนดความเสี่ยงพอของเงินกองทุนไว้เท่ากับ 1.25 ของเงินฝากที่เอาประกันทั้งระบบ บางประเทศกำหนดความเสี่ยงพอของเงินกองทุนเป็นวงเงินรวม แต่ส่วนใหญ่ประเทศต่างๆ ไม่ได้กำหนดไว้

สรุปได้ว่าทางการเกือบทุกประเทศได้พิจารณาให้ความช่วยเหลือผู้ฝากเงินตามควร ในกรณีสถาบันการเงินถูกปิดกิจการ ผู้ฝากเงินรายย่อยมักจะได้รับการชดเชยเต็มจำนวน สำหรับกรณีประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นแล้ว ถือได้ว่าได้ให้ความช่วยเหลือเช่นเดียวกัน แต่ไม่ได้ประกาศกำหนดวิธีการชดเชยไว้ชัดเจน เกณฑ์ให้ความช่วยเหลือถือได้ว่าไม่ได้ให้ความช่วยเหลือเต็มจำนวน เนื่องจากทยอยจ่ายจำนวนต้นเงินภายใน 10 ปี ซึ่งถือว่าผู้ฝากเงินก็ต้องร่วมรับภาระความสูญเสียบางส่วนด้วย

รายละเอียดการคุ้มครองผู้ฝากเงินของสถาบันประกันเงินฝากในต่างประเทศ

ประเทศ	ปีที่ก่อตั้ง (พ.ศ.)	วงเงินชดเชย สูงสุดต่อราย	วงเงินชดเชย สูงสุดต่อราย (บาท) 3/	อัตราเงินนำส่ง ร้อยละของ ยอดเงินฝาก	ความเพียงพอของ เงินกองทุนสถาบัน ประกันเงินฝาก 4/
เบลเยียม	2528	Bfr 500,000	405,000	.020	-
แคนาดา	2510	Ca\$ 60,000	1,105,000	.125	ไม่กำหนด
เดนมาร์ก	2531	DKK 250,000	1,070,000	.150	ขั้นต่ำ 3,000 ล้านDKK
ฟินแลนด์	2535	ไม่จำกัด	ไม่จำกัด	-	-
ฝรั่งเศส	2523	Fr 400,000	1,958,000	-	-
เยอรมัน	2519	1/	1/	.030	ไม่กำหนด
ไอซ์แลนด์	2529	2/	2/	-	1.0%
อินเดีย	2505	Rs 30,000	23,000	-	0.5%
ไอร์แลนด์	2532	f 15,000	600,000	.200	ไม่กำหนด
อิตาลี	2530	1 พันล้านลีร์	150,000	-	-
ญี่ปุ่น	2514	¥ 10,000,000	2,600,000	.012	-
ลักเซมเบิร์ก	2532	LFr 500,000	41,000	-	-
เม็กซิโก	2529	ไม่จำกัด	ไม่จำกัด	.300	-
ไนจีเรีย	2531	N 50,000	56,000	.938	-
นอร์เวย์	2464	ไม่จำกัด	ไม่จำกัด	-	-
ฟิลิปปินส์	2506	P 100,000	100,000	.083	-
ไต้หวัน	2528	NT\$ 1,000,000	1,000,000	.015	-
ตรินิแดด&โตเบโก	2529	TT\$ 50,000	216,000	.200	-
อังกฤษ	2525	£ 15,000	600,000	5/	5-6 ล้านปอนด์
สหรัฐอเมริกา	2476	U.S.\$ 100,000	2,500,000	.230-.310	1.25%

- หมายเหตุ
- 1/ วงเงินชดเชยสูงสุดต่อรายในประเทศเยอรมัน คือร้อยละ 30 ของเงินกองทุนของธนาคารที่ผู้ฝากเงินมีบัญชีอยู่
 - 2/ วงเงินชดเชยสูงสุดต่อรายในประเทศไอซ์แลนด์ตามปกติ คือ ชดเชยให้เต็มจำนวน ยกเว้นในกรณีที่เงินกองทุนประกันเงินฝากสำหรับธนาคารพาณิชย์มียอดคงเหลือต่ำกว่าร้อยละ 80 และกรณีเป็น Saving Bank เงินกองทุนมียอดคงเหลือต่ำกว่าร้อยละ 67
 - 3/ อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ 28 สิงหาคม 2538
 - 4/ กำหนดเป็นร้อยละต่อเงินฝากทั้งระบบหรือกำหนดเป็นวงเงิน
 - 5/ แบ่งเงินนำส่งออกเป็น 3 ประเภทคือ
 - 5.1 เงินนำส่งขั้นต้น - เป็นเงินเรียกเก็บจากสถาบันการเงินใหม่ ซึ่งเก็บอย่างต่ำ 10,000 ปอนด์
 - 5.2 เงินนำส่งขั้นต่อไป - เป็นเงินเรียกเก็บเพิ่มเติม ถ้าเงินกองทุนลดลงต่ำกว่า 3 ล้านปอนด์ เพื่อรักษาระดับเงินกองทุนอย่างต่ำไว้เท่ากับ 5 ล้านปอนด์
 - 5.3 เงินนำส่งพิเศษ - เรียกเก็บเมื่อเกิดความจำเป็น หากมีเงินเหลือกฎหมายกำหนดให้คืนแก่สถาบันการเงินที่นำเงินส่ง

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม
พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย
พุทธศักราช 2485 พ.ศ. 2528

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบ

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ

ธนาคารแห่งประเทศไทย

พุทธศักราช 2485 พ.ศ. 2528

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 เพื่อ
จัดตั้งกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน โดยเพิ่มบทบัญญัติเป็นหมวด
5 ทวิ ตั้งแต่มาตรา 29 ทวิ จนถึงมาตรา 29 เอกวิสตติ

เหตุผล

เพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถดำเนินมาตรการให้ความช่วยเหลือใน
ทางการเงินเพื่อฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินให้มีความมั่นคงและเสถียรภาพ โดย
เฉพาะเมื่อมีวิกฤตการณ์ร้ายแรงเกิดขึ้นในระบบสถาบันการเงิน และโดยที่เป็นกรณี
ฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วน ในอันที่จะรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ
จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

พระราชกำหนด
แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย
พุทธศักราช 2485
พ.ศ. 2528

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ. 2528
เป็นปีที่ 40 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 157 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกำหนดขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชกำหนดนี้เรียกว่า “พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 พ.ศ. 2528”

มาตรา 2 พระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา* เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด 5 ทวิ กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงิน มาตรา 29 ทวิ มาตรา 29 ตี มาตรา 29 จัตวา มาตรา 29 เบญจ มาตรา 29 ฉ มาตรา 29 สัตต มาตรา 29 อัฐ มาตรา 29 นว มาตรา 29 ทศ มาตรา 29 เอกาทศ มาตรา 29 ทวาทศ มาตรา 29 เตรส มาตรา 29 จตุทศ มาตรา 29 ปันรศ มาตรา 29 โสฬส มาตรา 29 สัตตรศ มาตรา 29 อัฐรศ มาตรา 29 เอกุณวิสีติ มาตรา 29 วิสีติ และมาตรา 29 เอกวิสีติ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485

* ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม 102 ตอนที่ 177 ลงวันที่ 26 พฤศจิกายน 2528

“หมวด 5 ทวิ
กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

มาตรา 29 ทวิ ในหมวดนี้

“สถาบันการเงิน” หมายความว่า

- (1) ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์
- (2) บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ตามกฎหมาย ว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ และ
- (3) สถาบันอื่นที่ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการเงินตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

“ผู้จัดการ” หมายความว่า ผู้จัดการกองทุน

มาตรา 29 ตี ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในธนาคารแห่งประเทศไทย เรียกว่า “กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน” ให้กองทุนมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินให้มีความมั่นคงและเสถียรภาพ โดยมี “ฝ่ายจัดการกองทุน” เป็นเจ้าหน้าที่ และให้แยกไว้ต่างหากจากธุรกิจอื่นๆ

มาตรา 29 จัตวา กองทุนประกอบด้วย

- (1) เงินที่ได้รับตามมาตรา 29 เบญจ และมาตรา 29 สัตต
- (2) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้
- (3) เงินและทรัพย์สินอื่นๆ ที่ตกเป็นของกองทุน
- (4) ดอกผลของกองทุน

มาตรา 29 เบญจ ให้สถาบันการเงินนำส่งเงินเข้ากองทุนตามอัตราที่คณะกรรมการจัดการกองทุนกำหนดด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี อัตราดังกล่าวต้องไม่เกินร้อยละศูนย์จุดห้าของยอดเงินฝาก ยอดเงินกู้ยืมหรือยอดเงินที่รับจากประชาชนในแต่ละปี แล้วแต่กรณี ที่สถาบันการเงินแห่งนั้นมีอยู่ ณ วันสิ้นปีการเงินก่อนปีที่จะต้องนำ

ส่งเงินเข้ากองทุน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการจัดการกองทุนกำหนด

อัตราตามวรรคหนึ่ง จะกำหนดให้แตกต่างกันตามประเภทของสถาบันการเงินก็ได้

การคำนวณเงินนำส่งเข้ากองทุน มิให้นำเงินฝากหรือเงินกู้ยืมที่สถาบันการเงินได้รับจากกองทุนมารวมคำนวณเข้าด้วย

ในกรณีที่กองทุนมีเงินและทรัพย์สินเพียงพอที่จะดำเนินการตามวัตถุประสงค์แล้ว คณะกรรมการจัดการกองทุนจะประกาศงดการนำส่งเงินเข้ากองทุนก็ได้

มาตรา 29 ฉ สถาบันการเงินใดไม่นำส่งเงินเข้ากองทุนให้ถูกต้องและครบถ้วนตามมาตรา 29 เบี่ยง ต้องเสียเงินเพิ่มเป็นจำนวนเงินอีกไม่เกินสองเท่าของจำนวนเงินที่สถาบันการเงินนั้นนำส่งไม่ครบ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการจัดการกองทุนกำหนด

มาตรา 29 สัตต ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยพิจารณาจัดสรรเงินสำรองตามมาตรา 9 ส่งสมทบเข้ากองทุนตามจำนวนที่เห็นว่าเหมาะสมเป็นคราวๆ ไป

ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจออกเงินทดรองให้กองทุนไปก่อนได้ตามความจำเป็น แต่กองทุนต้องชำระคืนภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนด และคณะกรรมการอาจกำหนดให้กองทุนจ่ายค่าตอบแทนสำหรับเงินที่จ่ายทดรองดังกล่าวได้

มาตรา 29 อัฐ ให้กองทุนมีอำนาจกระทำการต่างๆ ภายในขอบวัตถุประสงค์ของกองทุนตามมาตรา 29 ตรี และอำนาจเช่นนี้ให้รวมถึง

(1) ถือกรรมสิทธิ์หรือมีสิทธิครอบครองหรือมีทรัพย์สินต่างๆ สร้าง ซื้อ จัดหา ขาย จำหน่าย เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม รับจำนำ รับจำนอง แลกเปลี่ยน โอน รับโอน หรือดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินทั้งในและนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้

(2) ให้กู้ยืมเงินแก่สถาบันการเงินโดยมีประกันตามควร

(3) ค้ำประกัน หรือรับรอง รับอาวัล หรือสอดเข้าแก้หนี้ในตัวเงิน

(4) ให้ความช่วยเหลือทางการเงินตามควรแก่กรณีสำหรับผู้ฝากเงินหรือผู้ให้กู้

ยืมเงินแก่สถาบันการเงินที่ต้องเสียหายเนื่องจากสถาบันการเงินดังกล่าวประสบวิกฤติการณ์ทางการเงินอย่างร้ายแรง

(5) มีเงินฝากไว้ในสถาบันการเงินตามที่คณะกรรมการจัดการกองทุนเห็นว่าจำเป็นและสมควร

(6) ซื้อหรือเข้าถือหุ้นในสถาบันการเงิน

(7) ซื้อ ซื้อลดหรือรับช่วงซื้อลดตราสารแสดงสิทธิในหนี้ หรือรับโอนสิทธิเรียกร้องของสถาบันการเงิน

(8) กู้หรือยืมเงิน ออกตั๋วเงินและพันธบัตร

(9) ลงทุนเพื่อนำมาซึ่งรายได้ตามที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการจัดการกองทุน

(10) ทำกิจการทั้งปวงที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

มาตรา 29 นว ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการจัดการกองทุน” ประกอบด้วยผู้ว่าการเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลังเป็นรองประธานกรรมการ และกรรมการอื่นซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่น้อยกว่าห้าคน แต่ไม่เกินเก้าคน

ให้ผู้จัดการเป็นเลขานุการคณะกรรมการจัดการกองทุน

มาตรา 29 ทศ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี

ในกรณีที่กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ หรือในกรณีที่รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดตามวาระดังกล่าวในวาระหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา 29 เอกาเทศ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 29 ทศ
กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) รัฐมนตรีให้ออก
- (4) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (5) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (6) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับ
ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา 29 ทวาเทศ การประชุมของคณะกรรมการจัดการกองทุนต้องมีกรรมการ
มาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียง
หนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีก
เสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 29 เตรส คณะกรรมการจัดการกองทุนมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและ
ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของกองทุน อำนาจและหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง

- (1) ออกข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามมาตรา 29 ตรี มาตรา 29 เบญจ
และมาตรา 29 อัฐฐ
- (2) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการประชุมและการดำเนินงานของคณะกรรมการ
การจัดการกองทุน
- (3) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้จัดการ
- (4) พิจารณาเรื่องอื่นๆ ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยมอบหมาย

มาตรา 29 จตุตศ ให้ประธานกรรมการและกรรมการจัดการกองทุนได้รับ
ประโยชน์ตอบแทนตามที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 29 ปันตรส ให้คณะกรรมการจัดการกองทุนเป็นผู้แต่งตั้งและถอดถอน
ผู้จัดการ

ผู้จัดการนั้นให้แต่งตั้งจากพนักงานของธนาคารแห่งประเทศไทย

มาตรา 29 โสฬส ผู้จัดการมีหน้าที่ดำเนินการของกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของกองทุน และตามนโยบายหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการจัดการกองทุนกำหนด

ในการดำเนินการ ผู้จัดการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการจัดการกองทุน

มาตรา 29 สัตตรส ในกิจการของกองทุนที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้จัดการเป็นผู้แทนของกองทุน และเพื่อการนี้ผู้จัดการจะมอบอำนาจให้ตัวแทนหรือบุคคลใดกระทำการกิจการเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการจัดการกองทุนกำหนด

มาตรา 29 อัฐฐาส เงินของกองทุนให้นำมาใช้จ่ายได้เฉพาะเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน และเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของกองทุนตามที่คณะกรรมการจัดการกองทุนกำหนด รวมทั้งค่าตอบแทนต่าง ๆ ตามหมวดนี้

มาตรา 29 เอกุณวีสติ ให้กองทุนวางและถือไว้ซึ่งระบบการบัญชีอันถูกต้องมีการสอบบัญชีภายในเป็นประจำและมีสมุดบัญชีลงรายการ

- (1) การรับและจ่ายเงิน
- (2) สินทรัพย์และหนี้สิน

ซึ่งแสดงการงานที่เป็นอยู่ตามจริงและตามที่ควรพร้อมด้วยข้อความอันเป็นเหตุที่มาของรายการนั้น

มาตรา 29 วีสติ ทุกปี ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและตรวจบัญชีรวมทั้งการเงินของกองทุน

มาตรา 29 เอกวีสติ ผู้สอบบัญชีต้องทำรายงานผลของการสอบบัญชีเสนอรัฐมนตรีภายในเก้าสิบวันนับจากวันสิ้นปีบัญชี และให้ส่งสำเนารายงานดังกล่าวต่อธนาคารแห่งประเทศไทยด้วย”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ป.ดิถนุสูลานนท์
นายกรัฐมนตรี

ข้อบังคับกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ว่าด้วยการนำส่งเงินเข้ากองทุน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 29 เบญจ และมาตรา 29 เตรส แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 พ.ศ. 2528 คณะกรรมการจัดการกองทุนออกข้อบังคับกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาการนำส่งเงินเข้ากองทุน ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินว่าด้วยการนำส่งเงินเข้ากองทุน”

ข้อ 2 ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 2 มิถุนายน 2529 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ในข้อบังคับนี้

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

ข้อ 4 คณะกรรมการจัดการกองทุนด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารพาณิชย์ และบริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ นำส่งเงินเข้ากองทุนเป็นจำนวนเท่ากับร้อยละ 0.1 ของยอดเงินฝาก ยอดเงินกู้ยืมหรือยอดเงินที่รับจากประชาชนที่ธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทนั้นมีอยู่ ณ วันสิ้นปีการเงินก่อนปีที่จะต้องนำส่งเงินเข้ากองทุนในแต่ละปี

ทั้งนี้ โดยให้ปี พ.ศ. 2529 เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคมเป็นปีแรกที่ต้องนำส่งเงิน

ข้อ 5 การคำนวณเงินนำส่งตามข้อ 4 ในกรณีธนาคารพาณิชย์ไม่รวมเงินฝากของสำนักงานสาขาในต่างประเทศและเงินฝากระหว่างธนาคารพาณิชย์ที่มีดอกเบีย สำหรับกรณีบริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ไม่รวมเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินทั้งในและต่างประเทศ

ข้อ 6 ให้ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ แบ่งเฉลี่ยเงินที่ต้องนำส่งในแต่ละปีเป็น 2 งวด งวดละเท่าๆกัน โดยนำ

ส่งงวดแรกภายในวันทำการสุดท้ายของเดือนมิถุนายน และงวดที่สองภายในวันทำการ
สุดท้ายของเดือนธันวาคม

ข้อ 7 ในการนำส่งเงินเข้ากองทุน ให้ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน บริษัท
เงินทุนหลักทรัพย์ และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ จัดทำรายงานแสดงการคำนวณเงินนำส่ง
เข้ากองทุนและใบแจ้งหักบัญชีเงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทยของสถาบันการเงินนั้นๆ
ตามแบบที่แนบท้ายข้อบังคับนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ 2 มิถุนายน 2529

กำจร สติรกุล
ประธานกรรมการ

ข้อบังคับกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน
ว่าด้วยการนำส่งเงินเข้ากองทุน
(แก้ไขเพิ่มเติม)
พ.ศ. 2535

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ว่าด้วยการนำส่งเงินเข้ากองทุน อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 29 เบญจ และมาตรา 29 เดรส แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 พ.ศ. 2528 คณะกรรมการจัดการกองทุนจึงออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ว่าด้วยการนำส่งเงินเข้ากองทุน (แก้ไขเพิ่มเติม) พ.ศ. 2535”

ข้อ 2. ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2535 เป็นต้นไป

ข้อ 3. ให้ยกเลิกความในข้อ 5 แห่งข้อบังคับกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ว่าด้วยการนำส่งเงินเข้ากองทุน ลงวันที่ 2 มิถุนายน 2529 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ 5. การคำนวณเงินนำส่งตามข้อ 4 ไม่รวมถึงเงินฝาก เงินกู้ยืม หรือเงินที่รับจากประชาชน ดังต่อไปนี้

(1) กรณีธนาคารพาณิชย์ ได้แก่

- (ก) เงินฝากของสำนักงานสาขาในต่างประเทศ
- (ข) เงินฝากระหว่างธนาคารพาณิชย์ที่มีดอกเบี้ย
- (ค) เงินฝากที่เป็นเงินตราต่างประเทศซึ่งกระทรวงการคลังฝากเพื่อหาผลประโยชน์ก่อนนำไปชำระหนี้เงินตราต่างประเทศ

(2) กรณีบริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ได้แก่ เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินทั้งในและต่างประเทศ”

ให้ไว้ ณ วันที่ 14 กรกฎาคม 2535

วิจิตร สุพินิจ
ประธานกรรมการ

ข้อบังคับกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน
ว่าด้วยการนำส่งเงินเข้ากองทุน
(แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 2)

พ.ศ. 2535

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ว่าด้วยการนำส่งเงินเข้ากองทุน อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 29 เบญจ และมาตรา 29 เตรส แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 พ.ศ. 2528 คณะกรรมการจัดการกองทุนจึงออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ว่าด้วยการนำส่งเงินเข้ากองทุน (แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 2) พ.ศ. 2535”

ข้อ 2 ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 13 ตุลาคม 2535 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้เพิ่มเติมความต่อไปนี้เป็น (ง) ในข้อ 5 (1) แห่งข้อบังคับกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินว่าด้วยการนำส่งเงินเข้ากองทุน ลงวันที่ 2 มิถุนายน 2529 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินว่าด้วยการนำส่งเงินเข้ากองทุน ลงวันที่ 14 กรกฎาคม 2535

“(ง) เงินฝากของกิจการวิเทศธนกิจตามประกาศกระทรวงการคลังว่าด้วยการประกอบกิจการวิเทศธนกิจของธนาคารพาณิชย์ ลงวันที่ 16 กันยายน 2535”

ให้ไว้ ณ วันที่ 16 ตุลาคม 2535

วิจิตร สุพินิจ

ประธานกรรมการ

ประกาศกระทรวงการคลัง
เรื่อง การกำหนดสถาบันการเงินและอัตราดอกเบี้ยที่สถาบันการเงิน
อาจคิดได้จากผู้กู้ยืม (ฉบับที่ 7)
พ.ศ. 2538

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 3(4) และมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. 2523 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2535 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทย ออกข้อกำหนดดังต่อไปนี้

ข้อ 1 กำหนดให้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินเป็นสถาบันการเงิน

ข้อ 2 อัตราสูงสุดของดอกเบี้ยที่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินอาจคิดจากผู้กู้ยืมหรือคิดให้ผู้ใช้กู้ยืมได้ไม่เกินอัตราที่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินกำหนด

ข้อ 3 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2538

ธารินทร์ นิมมานเหมินท์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

รายชื่อสถาบันการเงินที่นำส่งเงิน เข้ากองทุน

ธนาคารพาณิชย์ 29 ธนาคาร

ธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย 15 ธนาคาร

1. ธ.กรุงเทพ จก.(มหาชน)	9. ธ.นครหลวงไทย จก.(มหาชน)
2. ธ.กรุงเทพฯ พาณิชยกรรม จก.(มหาชน)	10. ธ.มหานคร จก.(มหาชน)
3. ธ.กรุงไทย จก.(มหาชน)	11. ธ.ศรีนคร จก.(มหาชน)
4. ธ.กรุงศรีอยุธยา จก.(มหาชน)	12. ธ.สหธนาคาร จก.(มหาชน)
5. ธ.กสิกรไทย จก.(มหาชน)	13. ธ.นครธน จก.(มหาชน)
6. ธ.ทหารไทย จก.(มหาชน)	14. ธ.แหลมทอง จก.(มหาชน)
7. ธ.ไทยทุน จก.(มหาชน)	15. ธ.เอเชีย จก.(มหาชน)
8. ธ.ไทยพาณิชย์ จก.(มหาชน)	

ธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในต่างประเทศ 14 ธนาคาร

1. ธ.เชสแมนแอสตัน	9. ธ.แห่งโตเกียว จก.
2. ธ.ชากรุง จก.	10. ธ.แห่งอเมริกาฯ
3. ธ.ซิตีแบงก์	11. ธ.อินโดซูเอซ
4. ธ.ดอยช์แบงก์	12. ธ.เอบีเอ็น แอมโร เอ็น.วี.
5. ธ.ภารตโอเวอร์ซีส์ จก.	13. ธ.โอเวอร์ซี.-ไชนีส
6. ธ.สแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด	แบงก์กอร์ปอเรชั่น จก.
7. ธ.สหมาลายัน จก.	14. ธ.ฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้ จก.
8. ธ.สากลพาณิชย์แห่งประเทศไทย	

สถาบันการเงินอื่น 104 บริษัท

บริษัทเงินทุน 22 บริษัท

1. บง.จี ซี เอ็น จก.(มหาชน)
2. บง.ชาติไฟบูลย์ จก.
3. บง.ทรัพย์ทวีทรัสต์ จก.
4. บง.ทักษิณธนกิจ จก.
5. บง.ไทยธำรง จก.
6. บง.ไทยธนาคาร จก.(มหาชน)
7. บง.ทรัพย์ธำรง จก.
8. บง.ธนาศ จก.
9. บง.ธนสินธุ์ จก.
10. บง.ธีรชัยทรัสต์ จก.
11. บง.บางกอกเงินทุน จก.
12. บง.บางกอกเอเชีย จก.
13. บง.เฟิสท์ ซิตี้ อินเวสเมนต์ จก.
(มหาชน)
14. บง.มหาทุน จก.
15. บง.ยูเนียนไฟแนนซ์จก.(มหาชน)
16. บง.ยูไนเต็ด จก.(มหาชน)
17. บง.วชิระธนทุน จก.
18. บง.เศรษฐกิจ จก.
19. บง.สหสิน จก.
20. บง.เอกธนกิจ จก.(มหาชน)
21. บง.เอเชียธนกิจ จก.
22. บง.เอราวัณทรัสต์ จก.

บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ 69 บริษัท

1. บงล.กรุงเทพโตเกียว จก.
2. บงล.กรุงเทพธนภาพ จก.(มหาชน)
3. บงล.กรุงไทย จก.(มหาชน)
4. บงล.กรุงไทยธนกิจ จก.(มหาชน)
5. บงล.กรุงศรีอยุธยา จก.(มหาชน)
6. บงล.การทุนไทย จก.(มหาชน)
7. บงล.เกียรตินาคิน จก.(มหาชน)
8. บงล.คานธีทรัสต์ จก.
9. บงล.คานธีไฟแนนซ์ จก.(มหาชน)
10. บงล.เคสิท จก.
11. บงล.จี เอฟ จก.(มหาชน)
12. บงล.เจ้าพระยา จก.
13. บงล.เชียงใหม่ทรัสต์ จก.
14. บงล.ซิตีคอร์ป (ประเทศไทย) จก.
15. บงล.ซีทก้า จก.(มหาชน)
16. บงล.ซี แอล สหวิริยา จก.
17. บงล.ตะวันออก จก.
18. บงล.ตะวันออกพาณิชย์ทรัสต์ จก.
19. บงล.ตะวันออกไฟแนนซ์ (1991)
จก.(มหาชน)
20. บงล.ทิสโก้ จก.(มหาชน)
21. บงล.ไทยซัมมิท จก.
22. บงล.ไทย ซากูระ จก.
23. บงล.ไทยฟูจิ จก.
24. บงล.ไทย-มิตซูบิชิอินเวสต์เมนต์
จก.(มหาชน)
25. บงล.ไทยเม็กซ์ จก.(มหาชน)
26. บงล.ไทยรุ่งเรืองทรัสต์ จก.
27. บงล.ไทย-โอเวอร์ซีทรัสต์ จก.
28. บงล.ธนชาติ จก.(มหาชน)
29. บงล.ธนทรัพย์ จก.
30. บงล.ธนไทย จก.(มหาชน)
31. บงล.ธนนคร จก.(มหาชน)
32. บงล.ธนพล จก.(มหาชน)

33. บงล.ธนสยาม จก.(มหาชน)
34. บงล.นครหลวงเครดิต จก.(มหาชน)
35. บงล.นวมกิจ จก.(มหาชน)
36. บงล.นิรภัทร จก.(มหาชน)
37. บงล.บางกอกอินเวสต์เมนต์ จก.
(มหาชน)
38. บงล.บุคคลภัย จก.(มหาชน)
39. บงล.แปซิฟิกไฟแนนซ์ จก.(มหาชน)
40. บงล.ฟรีเมียร์ จก.
41. บงล.พารา จก.(มหาชน)
42. บงล.ฟูลิพัฒน์ จก.(มหาชน)
43. บงล.ภัทรธนกิจ จก.(มหาชน)
44. บงล.มหาธนกิจ จก.(มหาชน)
45. บงล.มหานครทรัสต์ จก.
46. บงล.มหาสมุทร จก.
47. บงล.มิดแลนด์ จก.
48. บงล.เมืองทองทรัสต์ จก.
49. บงล.ร่วมเสริมกิจ จก.(มหาชน)
50. บงล.ลีลาธนกิจ จก.
51. บงล.วอลล์สตรีท จก.(มหาชน)
52. บงล.ศรีธนา จก.(มหาชน)
53. บงล.ศรีนคร จก.
54. บงล.ศรีมิตร จก.(มหาชน)
55. บงล.สยามซิตี ชินดิเคท จก.
56. บงล.สยามพาณิชย์ทรัสต์ จก.
57. บงล.สหธนกิจไทย จก.(มหาชน)
58. บงล.สินอุตสาหกรรม จก.
(มหาชน)
59. บงล.สินเอเชีย จก.(มหาชน)
60. บงล.อินเตอร์เครดิต
แอนด์ ทรัสต์ จก.
61. บงล.เอกชาติ จก.(มหาชน)
62. บงล.เอกธนา จก.(มหาชน)
63. บงล.เอกพัฒน์ จก.(มหาชน)
64. บงล.เอส ซี เอฟ จก.(มหาชน)
65. บงล.เอกสิน จก.(มหาชน)
66. บงล.เอช เอส บี ซี
(ประเทศไทย) จก.
67. บงล.เอ็มซีซี จก.(มหาชน)
68. บงล.ไอทีเอฟ จก.(มหาชน)
69. บงล.ไอเอฟซีที ไฟแนนซ์ จก.
(มหาชน)

บริษัทเครดิตฟองซิเออร์ 13 บริษัท

1. บค.กรุงเทพเคหะ จก.
2. บค.ไทย จก.
3. บค.ไทยเคหะ จก.
4. บค.ธนพัฒน์ จก.
5. บค.ธรากร จก.
6. บค.ยูนิโก้ เอ้าชิง จก.
7. บค.แลนด์ แอนด์ เฮ้าส์ จก.
8. บค.วานิช จก.
9. บค.ส่งเสริมออมทรัพย์ไทย จก.
10. บค.สหวิริยา จก.
11. บค.สินเคหาการ จก.
12. บค.เอเชีย จก.
13. บค.แอล พี เอ็น จก.

บรรณานุกรม

- กองทุนพัฒนาตลาดทุน วิกฤติการณ์และการแก้ไขปัญหาตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทย
กรุงเทพฯ : กองทุนพัฒนาตลาดทุน 2532
- กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาสถาบันการเงิน รายงานประจำปี 2528 - 2537
กรุงเทพฯ : กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ 2528 - 2537
- จุลณีย์ วันพุทธา “แบงก์ชาติฉลองปีใหม่ปลดปล่อย 25 สถาบันการเงินให้ดำเนินธุรกิจปกติ ทุ่มเงิน
กองทุนซื้อหนี้ทั้งหมด” หนังสือการเงินธนาคาร มกราคม 2529 หน้า 17 - 24
- ธนาคารแห่งประเทศไทย 50 ปี ธนาคารแห่งประเทศไทย 2485 - 2535
กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป 2535
- ธัญญา ศิริเวทิน , ศิริชัย สาครรัตนกุล , พิสิฐ ลี้อาธรรม และคณะผู้เรียบเรียง “การดำเนินนโยบายเพื่อ
รักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ” หนังสืออนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ
นายสมหมาย สุนตระกูล วันที่ 25 ธันวาคม 2536 จัดพิมพ์โดยธนาคารแห่งประเทศไทย
กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์ 2536
- ธนาคารแห่งประเทศไทย ฝ่ายวิชาการ หน่วยการเงินและหน่วยพัฒนาระบบเงิน ระบบการเงินและการ
ดำเนินนโยบายการเงินในประเทศไทย 2537
- ธนาคารแห่งประเทศไทย รายงานเศรษฐกิจและการเงิน 2522
- นภพร เรืองสกุล นโยบายแก้ไขปัญหาวิกฤตในธนาคารพาณิชย์ไทย
กรุงเทพฯ : มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย 2532
- นภพร เรืองสกุล ฝากเงินให้รวย กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วังแหวน 2530
- บทสัมภาษณ์ นายไพศาล กุศลย์วิสัย อดีตรองผู้จัดการธนาคารแห่งประเทศไทย วันที่ 29 พฤศจิกายน
2538
- บทสัมภาษณ์นางสาวนภพร เรืองสกุล อดีตผู้จัดการกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาสถาบันการเงิน
วันที่ 16 พฤศจิกายน 2538
- บทสัมภาษณ์ นายไพโรจน์ เสงสกุล รองผู้อำนวยการสาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ธนาคารแห่ง
ประเทศไทย วันที่ 28 พฤศจิกายน 2538

ปกรณ์ วิทยานนท์ แนวทางปรับปรุงแก้ไขกฎหมายคุ้มครองธนาคารพาณิชย์ไทย กรุงเทพฯ : มูลนิธิ
สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย 2532

วิจิตร สุพินิจ คำบรรยายเรื่อง “ธนาคารกลางในปี 2000” ให้แก่สมาคมเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์ เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2538 ณ โรงแรมโอเรียนเต็ล

Bank Indonesia เอกสารการสัมมนาเรื่อง Deposit Insurance Corporation ที่ Denpasar, Bali, Indonesia
ระหว่างวันที่ 15 - 17 ธันวาคม 2536

Canada Deposit Insurance Corporation. Deposit Insurance Survey Report, Ontario June 1993.

Federal Deposit Insurance Corporation Annual Report 1993 - 1994 The Office of Corporate
Communications 1993 - 1994

PAUL F. BARRY A Dynamic Approach to Formulating Laws and Regulations to Ensure Stability
of The Financial System. Reserve Bank of Australia. June 1990.

Japan Deposit Insurance Corporation Annual Report 1992.

หนังสือทศวรรษ

กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

พิมพ์ครั้งแรก 30 มกราคม 2539

จำนวน 2,000 เล่ม

จัดทำโดย ฝ่ายจัดการกองทุน ธนาคารแห่งประเทศไทย

จัดพิมพ์โดย บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

โทร. 882 1010

ISBN 974-8363-99-6

กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

273 ถนนสามเสน กรุงเทพฯ

โทร. 283-5710, 283-5730